

วารสาร ๒

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนขั้น:

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๐๑

อธิบายภาพปก

การฝึกอบรมข้าราชการในกรมประชาสงเคราะห์

กรมประชาสงเคราะห์ได้ดำเนินการฝึกอบรมข้าราชการตามนโยบายของรัฐบาล โดย
อบรมข้าราชการชั้น Supervisor (หัวหน้ากองและหัวหน้าแผนก) จำนวน ๓๓ คน ที่แผนกฝึก
อบรมข้าราชการ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้เวลาในการฝึกอบรม
รวม ๒๐ ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๓ ตามหลักสูตรดังนี้

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น	๒ ชั่วโมง
หลักการบริหารงานบุคคล	๒ "
หลักการจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน	๓ "
แนวความคิดของการจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน	๓ "
หน้าที่ของหัวหน้างาน	๒ "
บทบาทของหัวหน้างาน	๒ "
วิธีการวางแผนการดำเนินงาน	๒ "
วิธีการดำเนินงาน	๒ "
วิธีการควบคุมการปฏิบัติงาน	๒ "
สรุป อภิปราย และประเมินผลของการฝึกอบรม	๒ "

หลังจากฝึกอบรมแล้ว ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ คือทำให้การปฏิบัติราชการมี
ประสิทธิภาพ และได้ปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานที่เย็นเยื่อ ทำให้อุ่นเวลาปฏิบัติงานลงได้มาก

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๑

กรรมการดำเนินงาน

รองเลขาธิการ ก.พ.

ประธานกรรมการ

ผู้อำนวยการกอง

และหัวหน้ากองต่างๆในสำนักงาน ก.พ.

กรรมการ

นายประวณ ณ นคร

ผู้จัดการ

ระเบียบการ

คำบำรุง

บิตะ ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การบอกรับ

แจ้งความจำนงเป็นต้นมาชิก พร้อม
ตัดเงินค่าบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
ประวณ ณ นคร ผู้จัดการวารสาร
ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระदान (สำหรับตามกระทรวง
ทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพ
๒๒๑๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินค่า
บำรุงที่ท่านก็ได้)

สารบัญ

ภาคความรู้ในทางปฏิบัติงาน

หน้า

พ.ร.บ., กฎ ก.พ.	๓
การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน...	๘
ประมุขคดี	๓๖
ประสิทธิภาพของราชการ	๓๘
สิ่งที่ข้าพเจ้าได้รับจากการอบรม	๔๐
แก้ปัญหา	๔๗
เก็บตกจากโต๊ะประชุม ก.พ.	๕๓
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	๕๓
ระเบียบคดี	๕๘

ภาคความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ

ภาษาอังกฤษ	๕๕
ภาษาไทย	๕๙
แนวเรื่องความ	๕๓
ย่อประวัติคำศัพท์ไทย	๕๖
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๖๓
เก่งข้อสอบ	๖๒
ข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๖๘
ช่วยกันประกันกันและกัน	๗๖
เฉลยสอบเขาวนัฉบับก่อน	ปกหลังด้านใน
สอบเขาวนั	หลังปก

ถ้อยแถลง

ท่านสมาชิกที่รักและนับถือ

บัดนี้ จวนสิ้นปี ๒๕๐๑ แล้ว ใครจะเรียนให้ทราบว่าท่านควรจะบอกรับวารสารข้าราชการปี ๒๕๐๒ และชำระค่าบำรุงเสียภายในเดือนธันวาคมนี้ เพราะวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๑ ของปี ๒๕๐๒ จะออกในวันที่ ๑ มกราคม หากท่านชำระค่าบำรุงช้ากว่านั้น ท่านก็จะได้รับวารสารข้าราชการฉบับที่ ๑ ช้าไป เราไม่กล้าส่งให้ท่านก่อน เพราะยังไม่ทราบว่าท่านจะรับหรือไม่ ดังที่เคยปรากฏมาแล้วในปีก่อนๆ ซึ่งบางท่านเราส่งหนังสือให้ไปก่อนตั้งหลายฉบับแล้ว พอไปขอเก็บเงินค่าบำรุงก็บอกว่าไม่รับต่อ เป็นเหตุให้หนังสือขาดชุด ฉะนั้น เพื่อสะดวกด้วยกันทั้งสองฝ่าย โปรดบอกรับต่อและชำระค่าบำรุงเสียภายในเดือนธันวาคมนี้ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

วารสารข้าราชการปี ๒๕๐๒ จะได้รับการปรับปรุงทั้งในด้านความรู้ในทางปฏิบัติงาน และในด้านความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ สำหรับความรู้ในทางปฏิบัติงานนั้น เราจะลงทะเบียนข้าราชการพลเรือนของประเทศต่างๆ และคำบรรยายในการฝึกอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้าของสำนักงาน ก.พ. ทั้งหมด สำหรับความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ เราจะหาอาจารย์มาเฉลยข้อสอบต่างๆ ลงให้มากขึ้น

ส่วนข้อบกพร่องต่างๆ เช่นว่า หนังสือออกช้า ตัวพิมพ์ไม่ดี สระที่อยู่ข้างบน เช่น สระอิ สระอ๊อ มักจะหักหายไป และหนังสือส่งไม่ถึงนั้น เราพยายามแก้ไขอยู่อย่างกวัดข้น สำหรับข้อบกพร่องในด้านการพิมพ์นั้น เรากำชับโรงพิมพ์ไว้แล้วว่า ถ้าแก้ไขไม่ได้ภายในปีนี้ ปีหน้าก็จะต้องเปลี่ยนโรงพิมพ์ ส่วนหนังสือส่งไม่ถึงนั้นเป็นเหตุทางด้านกาปรรษณีย์ ซึ่งไม่ทราบจะแก้ไขอย่างไร นอกจากใครไม่ได้รับก็ขอใหม่ เราจะส่งให้ใหม่ เรายินยอมได้แต่เพียงว่า การส่งหนังสือทุกฉบับเราตรวจสอบกันอย่างแน่นอนก่อนแล้วว่าส่งครบถ้วนแล้วทุกราย แต่เหตุใดจึงไม่ถึง ขอให้ท่านช่วยสังเกตหาสาเหตุและแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อจะได้เป็นทางแก้ไขต่อไป.

“ผู้จัดการ”

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๐๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๑

เป็นปีที่ ๑๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้กระทรวงทบวงกรมต่างงบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีตามลักษณะและแบบซึ่งกระทรวงการคลังได้วางไว้ และให้ยื่นงบประมาณไปให้กระทรวงการคลังภายในวันซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๐

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ งบประมาณประจำปีที่คณะรัฐมนตรีเดิมนัดออกให้ผู้แทนราษฎรนั้น ให้แสดงยอดเงินรายรับรายจ่ายเป็นหมวดหมู่โดยจัดแยกเป็นบัญชีรายละเอียดประกอบ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๘

มาตรา ๗ พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับแก่การที่คงปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๘ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ— พ.ร.บ. นี้ประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ๓๕ ตอนที่ ๗๘ วันที่ ๓ พ.ค. ๒๕๐๓ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือเนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในบัจจุบันเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณ ได้กำหนดให้กระทรวง ทบวงกรม จัดทำงบประมาณรายจ่ายสำหรับราชการบริหารส่วนกลาง และให้จังหวัดจัดทำสำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งในทางปฏิบัติปรากฏว่าเป็นการขัดข้องและไม่สะดวกในการบริหารราชการ และเป็นผลลุล้มิต์แต่ละจังหวัดในเมื่อมีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินเกินงบประมาณที่ตั้งไว้เฉพาะจังหวัดนั้นโดยไม่สมควร กับทั้งขัดต่อหลักที่กระทรวงทบวงกรม จะบริหารราชการให้เป็นไปตามนโยบาย.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๗๒ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้
กำหนดตำแหน่งซึ่งแทนตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานวิชาศาสตร์จัตวา	เสมียนพนักงาน	
ช่างจัตวา	..	
พยามาตรจัตวา	..	
ครุภาคปฏิบัติการตรี	ประจำแผนก	
อาจารย์ตรี	..	
หัวหน้าธุรการ	หัวหน้าแผนก	
ครุภาคปฏิบัติการโท	..	
อาจารย์โท	..	
ครุภาคปฏิบัติการเอก	หัวหน้ากอง	
อาจารย์เอก	..	
เลขานุการ	..	ตำแหน่งเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
รองศาสตราจารย์	ผู้อำนวยการกอง	
ศาสตราจารย์	รองอธิบดี	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๑
(ลงชื่อ) พล.อ. ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎฉบับนี้ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๗๔ วันที่ ๒๓ ก.ย. ๒๕๐๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๗๓ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๐๖ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง
ช่างเครื่องเรือ	เสมียนพนักงาน
นายท้ายเรือ	..
ช่างจัดดา	..
พนักงานเกษตรจัดดา	..
นักเกษตรตรี	ประจำแผนก
เกษตรจตุรตรี	..
ผู้ช่วยทศการเกษตร	หัวหน้ากอง
ผู้เชี่ยวชาญ	รองอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๑

(ลงชื่อ) พล.อ. ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๗๔ วันที่ ๒๓ ก.ย. ๒๕๐๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๗๔ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมศาลการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมศาลการ กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๒๒ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาต่อราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ปลัดศาลการักษ์	เต็มย่นพนักงาน	
จำศาลการักษ์	”	
ช่างคัตวา	”	
ช่างเครื่องเรือ	”	
นายท้ายเรือ	”	
นายเรือเดินทะเล	ประจำแผนก	เรือเดินทะเล ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
นายตรวจ	”	
พนักงานชั้นตรีตรี	”	
พนักงานตรีตรีตรี	”	
นายคานชั้น ๓	”	คานศาลการักษ์ชั้น ๓ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยนายคานชั้น ๒	”	

ตำแหน่งที่เรียกหรืออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
นายด่านชั้น ๒	หัวหน้าแผนก	ด่านสูงสุดการชั้น ๒ ในฐานะหัวหน้าแผนก
ตำรวจชั้น ๒	..	
พนักงานชั้นตรีโท	..	
พนักงานตรีภาคโท	..	
ผู้ช่วยสูงสุดการเขต	..	
ผู้ช่วยหัวหน้ากอง	..	
ผู้ช่วยนายด่านชั้น ๓	..	
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง	หัวหน้ากอง	
นายด่านชั้น ๓	..	ด่านสูงสุดการชั้น ๓ ในฐานะหัวหน้ากอง
สูงสุดการเขต	..	ส่วนราชการสูงสุดการประจำเขต ในฐานะหัวหน้ากอง
ตำรวจชั้น ๓	..	
ตำรวจตรีใหญ่	..	ส่วนราชการของตำรวจตรี ในฐานะหัวหน้ากอง
เลขานุการ	..	ตำแหน่งงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการสูงสุดการเขต	ผู้อำนวยการกอง	ส่วนราชการสูงสุดการประจำเขต ในฐานะผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๑

(ลงชื่อ) พล.อ. ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฏ ก.พ. ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๗๔ วันที่ ๒๓ ก.ย. ๒๕๐๑

การจัดองค์กร และ วิทยาบริหาร Organization & Management

โดย.... บุตชนะ อัตถากร เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)
อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

★ ★ ★
(ต่อจากฉบับก่อน)

หมวด ๑. การควบคุมการจัดการงาน (Management Control)

การควบคุมการจัดการงาน คือวิธีการที่ผู้จัดการต้องรู้จักประสงค์ของแผนการ และ
ต้องกำหนดมาตรฐานของการทำงานให้แน่นอน แล้วต้องหาข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อตรวจสอบค
ว่าได้ผลตามมาตรฐานหรือไม่ ถ้าไม่ได้ก็ต้องพยายามจัดการให้ได้ผลตามมาตรฐานนั้น เพื่อให้
ถึงจุดประสงค์ตามแผนการ

ถ้อยหนึ่ง "การควบคุมการจัดการงาน หมายถึงกระบวนการในการกำหนด, รวบรวม,
แปลความหมาย, และใช้ข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องนำพัฒนาการของโครงการและการเริ่ม
งาน, และเพื่อให้แน่ใจว่า กิจกรรมที่กระทำนั้นจะทำให้โครงการประสบความสำเร็จ"

การควบคุมดังกล่าวในวิชาสาขานี้ มุ่งถึงการควบคุมภายในองค์กรหนึ่งๆ ส่วนการ
ควบคุมทางนิติบัญญัติ, ทางตุลาการและทางประชาชน (Legislative, Judiciary, Popular, Con-
trols) นั้น เป็นการควบคุมจากภายนอก ซึ่งวิชาไม่คลุมนับ

๑. หน้าที่ของผู้จัดการงานในการควบคุม มีดังต่อไปนี้ :
 ๑. ควบคุมโครงการ หรือแผนการหรือรายการ (program, plan)
 ๒. ควบคุมการทำงาน (operating performance) ซึ่งรวมตลอดถึง (ก) ควบคุม
เรื่องบุคคล (ข) ควบคุมการเงิน และ (ค) ควบคุมวิธีการทำงานด้วย
๒. การควบคุมแผนการ ผู้จัดการงานต้องหาข้อเท็จจริงดังนี้
 ๑. แผนการนั้นเป็นความจำเป็นของประชาชนหรือบุคคลหมู่ใดหมู่หนึ่งเพียงใด แต่ ใ้
ใช้แผนการนั้นไปแล้วได้ผลอย่างไรบ้าง
 ๒. ประสิทธิภาพของแผนนั้น
 ๓. ฐานะทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนนั้น

๓. การควบคุมการทำงาน ผู้จัดการต้องหาข้อเท็จจริงดังนี้

- (๑) ทำได้มากน้อยเพียงใด
- (๒) ค่าใช้จ่ายเท่าใด
- (๓) ทำได้ดีเพียงใด
- (๔) กิจกรรมนั้นเจริญเพียงใดเมื่อเทียบกับโครงการที่กำหนดไว้
- (๕) ฐานะของคนทำงาน
- (๖) ฐานะการเงิน
- (๗) ฐานะของทรัพยากรต่างๆ (เงิน, คน, วัสดุ)

๔. ระบบของการควบคุมการทำงาน

- (๑) ควรจะกำหนดแผนการทำงานให้เป็นปทัศฐาน เช่น
 - ก. กำหนดเช่นตายตัวลักษณะอักษรแยกแยะแผนการใหญ่ออกเป็นแผนการเล็ก ๆ และกำหนดจุดประสงค์ไว้ โดยเฉพาะสำหรับแผนการเล็ก ๆ นั้น ๆ
 - ข. กำหนดไว้ด้วยว่าควรจะทำแผนการใดก่อนหลัง
 - ค. กำหนดไว้ล่วงหน้าว่าแผนการไหนจะต้องทำงานได้มากน้อยเพียงใด (Workload)
 - ง. กำหนดไว้ด้วยว่าควรจะมีการตรวจสอบคำสั่งและคําวินิจฉัย และแผนการเก่า ๆ

เป็นครั้งคราว

- (๒) ควรจะหาทางจัดระดับมาตรฐานของการทำงานเป็นประจำอยู่เสมอ
- (๓) การกำหนดมาตรฐานการทำงาน (Standard of Performance) ควรจะกำหนดมาตรฐานโดยการยกหลักต่อไปนาค้าง

- ก. จำนวนงานที่ทำต้องได้มาก (Quantity)
- ข. เวลาที่กำหนดต้องสั้น (Time)
- ค. ค่าใช้จ่ายต้องน้อย (Cost)
- ง. คุณภาพต้องสูง (Quality)

(๔) การทำรายงาน ผู้จัดการงานจะทราบข้อเท็จจริงได้จากรายงานของผู้ร่วมงาน และต้องเป็นรายงานดังนี้ :-

- ก. รายงานเกี่ยวกับ ปริมาณ, ราคา, และคุณภาพเกี่ยวกับ คํวมุคต, การคลัง, และจุดประสงค์กับมาตรฐาน

- ข. รายงานเกี่ยวกับความบกพร่องที่งานดำเนินไปตามแผน
- ค. รายงานเกี่ยวกับกิจการที่ได้ทำไป
- ง. รายงานเกี่ยวกับกิจการที่ควรกระทำใหม่

๕. การควบคุมบุคคล (Personnel Control)

เรื่องนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้จัดการงานทุกคนจะต้องเข้าใจได้ ปัญหาส่วนมากย่อมต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับ "การบริหารงานบุคคล" เป็นสำคัญกว่าเรื่องอื่นคือ เช่น การแต่งตั้ง, การโยกย้าย, การเลื่อนชั้น, การลดชั้น, และการที่ให้ออกจากราชการ

บุคคลที่จะช่วยในการควบคุมนี้ ถ้าเป็นการบริหารธุรกิจก็ต้องอาศัย Manager, Supervisor, Superintendent, and Foreman ถ้าเป็นราชการก็ต้อง รัฐมนตรี, ปลัดกระทรวง, อธิบดี, หัวหน้ากอง และหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ

วิธีที่จะควบคุมให้ได้ผลนั้น หัวหน้าทุกชั้นจะต้องร่วมมือกันและในบางคราวอาจจะต้องพึ่งเสียงจากเต็มยัมพนักงานหรือลูกจ้างในองค์การนั้น ๆ วิธีร่วมมือ อาจจะขอให้ส่งผู้แทนเข้ามา ร่วมการปรึกษาหารือในนโยบายหรือแผนสำคัญ ๆ (Participation)

๖. การควบคุมเงิน (Financial Control)

เช่นเดียวกับการควบคุมบุคคล ย่อมต้องอาศัยความรู้ในการบริหารงานคลัง คือเรื่องทำงบประมาณ, การทำบัญชี, การจัดหาพัสดุ ส่วนวิธีจะควบคุมก็ต้องอาศัยการรายงาน และการตรวจบัญชีเป็นสำคัญ โดยมุ่งถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้เกินงบประมาณ

๗. การควบคุมวิธีการทำงาน ฯลฯ (Procedure Control etc.)

การควบคุมพิชการงาน ถ้าจะแบ่งแยกออกไปก็มีดังนี้:-

(ก) ควบคุมการออกกระเบียบแบบแผน คำสั่ง (Issuance) คือ ระเบียบแบบแผน, คำสั่ง, ข้อบังคับ ฯลฯ (orders, rules, regulations) ที่ออกนั้น ควรจะวางมาตรฐานไว้ว่า อย่างไหนควรเป็นระเบียบ, คำสั่ง, ข้อบังคับ ฯลฯ และในระเบียบ ฯลฯ นั้น ๆ ควรจะมีข้อความอย่างใดบ้าง น่าจะมีแบบ (Model) ไว้เป็นตัวอย่าง

(ข) ควบคุมการกำหนดแบบพิมพ์ (Form) แบบพิมพ์ทุกชนิดควรมีขนาดและมาตรฐาน เพื่อสะดวกในการเก็บรักษาและใช้ ข้อความควรจะต้องสั้นกระชับเท่าที่จำเป็น ควรจะมีแบบ (Model) กำหนดไว้ด้วย

(ค) การทำระเบียบและเก็บแฟ้ม (Records & File) ทำนองเดียวกับ (๒)

(ง) ควบคุมสถานที่ (Space) ควบคุมแผนที่ (Charts) เพื่อสะดวกในการพิจารณาเปลี่ยนแปลงแก้ไข หลักการมีอยู่ว่าควรให้บุคคลที่ทำงานต่อเนื่องกัน อยู่ในลำดับต่อกัน เพื่อความสะดวกและประหยัด

(จ) ควบคุมการขนส่ง (Transportation) เจ้าหน้าที่ทำงานควรจะได้รับความสะดวกในการเดินทางมาทำงานและการติดต่อกันระหว่างองค์การต่างๆ ปัญหาเรื่องรถยนต์กับยานพาหนะต่างๆ และผู้ใช้ ซึ่งจะต้องควบคุมการใช้ การแบ่งสรรระหว่างบุคคล

(ฉ) การควบคุมการติดต่อ (Communication) เรื่องนี้เป็นเรื่องความสัมพันธ์ทั้งที่เป็น formal และ informal อาจจะเป็นการติดต่อในระดับเดียวกัน, ต่อกว่า และสูงขึ้นไป (Horizontal & Vertical)

(ช) ปัญหาเรื่องการควบคุมควรเป็นเรื่องกระจายอำนาจควบคุมหรือไม่ โดยปกติถือว่าการควบคุมถ้าคุมอยู่จุดกลางจุดเดียว (Centralization) ก็มีประโยชน์ในการทุ่มค่าใช้จ่าย แต่การกระจายอำนาจควบคุมไปให้บุคคลชั้นหัวหน้ารองๆ (Decentralization) บางคราวก็เป็นภาระจำเป็นมาก

๘. การพัฒนาวิธีการควบคุมการทำงาน

- ๑. ประการแรกต้องหาข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อผู้จัดการงานได้ทราบเรื่องเกี่ยวกับปริมาณ, คุณภาพ และค่าใช้จ่ายของงาน (Standard of Performance)
- ๒. ประการที่สองก็คือข้อกำหนดมาตรฐานของการทำงาน การหามาตรฐานการทำงานควรถือหลักดังต่อไปนี้ด้วย
- ๓. มาตรฐานนั้นให้ถือเป็นหลักในการวัดงานได้จริง ๆ
- ๔. มาตรฐานนั้นต้องเป็นที่พอใจของผู้จัดการงาน
- ๕. มาตรฐานนั้นควรจะสูงกว่าผลของที่เป็นอยู่ปกติเล็กน้อย เพราะผลงานในปัจจุบันควรจะเป็นเครื่องมือในการที่จะเพิ่มคุณภาพในภายหน้า
- ๖. มาตรฐานนั้นต้องสูงพอที่จะเป็นตัวอย่างจริงๆ มิฉะนั้นผลงานจริงจะต่ำกว่าเรื่อยๆ
- ๗. การกำหนดมาตรฐานนั้น ต้องคำนึงถึงระดับของความมุ่งหมายของงานแต่ละอย่าง เช่นกิจการใหญ่กำหนดอย่างหนึ่ง กิจการเล็กกำหนดอีกอย่างหนึ่ง ฯลฯ

๙. แบบของมาตรฐาน

- ๑. มาตรฐานการผลิต (ปริมาณ)

- ๒. มาตรฐานค่าใช้จ่าย (คิดเป็นรายบุคคลต่อชั่วโมง)
- ๓. มาตรฐานคุณภาพ-อาจควบคุมได้โดยใช้วิชาสถิติศาสตร์ ฯลฯ

๑๐. ผลของการควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน

- ๑. เป็นโอกาสที่จะตรวจทราบได้งานที่ทำนั้นได้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
- ๒. เป็นโอกาสที่จะทราบล่วงหน้าได้ว่ามีการงานค้างคางที่ไหนบ้าง เพื่อจะได้หาทางแก้ไขก่อนจะมีความเสียหายเกิดขึ้น
- ๓. เป็นการกระตุ้นเตือนให้คนตั้งใจทำงาน

๑๑. ผลของการควบคุมค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามมาตรฐาน

- ๑. เป็นมาตรฐานที่จะหยั่งทราบได้ว่า องค์การจะตั้งอยู่ได้ด้วยดีหรือไม่
- ๒. เป็นการช่วยให้ควบคุมการทำงานได้
- ๓. เป็นการช่วยให้ได้ทราบราคาค่าใช้จ่ายหากจะเปิดยพวิธิการใหม่
- ๔. เป็นมาตรฐานที่จะจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปโดยเหมาะสม เช่น โฆษณาย้ายเจ้าหน้าที่แบบครงคราว

๑๒. ผลของการควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน

- ๑. เป็นการช่วยให้ทราบว่าจะควรแก้ไขอย่างไรต่อไปในโอกาสข้างหน้า เช่นอาจจะแนะนำได้ว่า ควรจะกำหนดการฝึกอบรมขึ้นหรือไม่, ควรจะตรวจตราเข้มงวดขึ้นเพียงใด, ควรจะแบ่งงานใหม่ ควรจะเลือกคนเข้าทำงานประเภทไหน?
- ๒. เป็นการช่วยให้งานที่ทำได้รับผลดีมาเสมอยิ่งขึ้น
- ๓. เป็นการช่วยให้หาทางกำจัดการทำงานที่ไม่ได้ผลดี
- ๔. เป็นการช่วยให้คุณภาพของงานดีขึ้น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม
- ๕. เป็นเครื่องแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของงานและข้อเรียกร้อง ของลูกค้า หรือผู้มาติดต่อ ฯลฯ

๑๓. ควรจะกำหนดมาตรฐานเมื่อใด ?

- ๑. เมื่อมีการกำหนดวิธีการหรือวางแผนใหม่ หรือปรับปรุงแผนขึ้นใหม่ มาตรฐานที่กำหนดขึ้นเช่นนี้จะเข้ากันได้ดีกับแผนใหม่นั้น
- ๒. ถ้าไม่มีการวิเคราะห์การปฏิบัติงาน การกำหนดมาตรฐานก็ต้องถือมาตรฐานในทางปฏิบัติเป็นเกณฑ์ (Empirical Basis)

- ปฏิบัติเป็นเกณฑ์ (Empirical Basis)

๑๔. เหตุใดจึงต้องควบคุม ?

๑. เพื่อจะได้ทราบว่ากิจกรรมนั้นจะสำเร็จหรือไม่

๒. เพื่อจะได้นำมาตรฐานหรือการวัดระดับ (Measures) มาใช้กับการทำงานว่าได้ผลเพียงใด ทั้งนี้หมายถึงตลอดทั้งผลที่เห็นได้และเห็นไม่ได้ (tangible & intangible)

๑๕. เราจะกำหนดมาตรฐานการทำงานได้อย่างไร ?

เราจะกำหนดได้โดยการศึกษารื่อง Time & Motion เพื่อจะได้นำไปกำหนดใช้ การศึกษารื่องเวลาเป็นวิธีการที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวัด (measures) เวลาที่ใช้ไปในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อก่อนเราวัดได้แค่ของมีรูปร่าง เพียงจนลารศึกษารื่องเวลาทำให้เราวัด labor (แรงงาน-แรงสมอง) หรือวัดประสิทธิภาพของงานได้ด้วย

การศึกษารื่อง Time & Motion เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ :-

๑. การวิเคราะห์วิธีทำงาน

๒. การวิเคราะห์ห้วงตก

๓. การวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานซึ่งมีในชนบท หงนเพื่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้ :-

๑) หาทางประหยัดที่สุด

๒) หามาตรฐานของวิธี, สิ่งของ, เครื่องมือ

๓) หยงทราบถึงเวลาที่ใช้คิดเฉลี่ยเป็นรายคน

๔) ผู้คนงานให้ทราบวิธีทำงานใหม่ ๆ

๑๖. การศึกษารื่อง Micromotion (Gilbreth's Therbligs)

๑. เพื่อหาทางที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการทำงาน (คือให้มีเกิดการเคลื่อนไหวน้อยครั้งที่สุด)

๒. เพื่อหัดให้คนอื่น ๆ คิดและรู้สึกด้วยอยู่เสมอว่าควรทำอะไรบ้างในขณะหนึ่ง ๆ (Motion-Conscious)

คนที่ศึกษารื่องนี้จริง ๆ เขาถือว่าเป็นวิศวกรและเรียกว่า Time Study Engineer ซึ่งต้องใช้ Stop Watch กระดาษ, ดินสอ etc. ประกอบ และต้องมีความชำนาญมาก

๑๗. การศึกษารื่อง Motion-Time-Analysis (MTA) นี้ เป็นการหยั่งให้ทราบว่า "ในเวลาเฉลี่ยเท่านั้นเท่านั้น คนงานโดยเฉลี่ยเท่านั้นเท่านั้น จะทำงานได้เท่าใด (Average time of average worker to do the task) ผู้เริ่มการศึกษารื่องนี้ คือ A.B. Segur ผู้เริ่มวางหลักสูตรวิชา Scientific Management คือ Federick Taylor ดังได้อธิบายไว้ในตอนต้นๆ แล้ว.

สรุปเรื่องการควบคุมการจัดงาน

ลักษณะการควบคุม	วิธีการควบคุม	มาตรฐาน
(๑) ควบคุมบุคคล ก. การจัดหาคคนทำงาน ข. การวางตัวบุคคลและเงินเดือน ค. การออกจากงาน	ก. การตรวจสอบคุณภาพบุคคล ฯลฯ ข. การร่วมมือในการออกเสียงระหว่างหัวหน้ารองๆ และผู้แทนของคณงาน ค. การรายงาน	คุณภาพของบุคคล ปริมาณบุคคล และตำแหน่งตามงบประมาณตามเหตุผลสมควร
(๒) ควบคุมการเงิน ก. การทำงบประมาณ ข. การจัดซื้อ	ก. การทำบัญชี ข. การตรวจบัญชี ค. การรายงาน	งบประมาณที่กำหนดตามเหตุผลสมควร
(๓) ควบคุมแผน, โครงการ ก. จุดมุ่งหมาย ข. นโยบาย ค. แผน	ก. การวิจัย ข. การรายงาน	แผนหรือโครงการกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความจำเป็น, ประสิทธิภาพ, ฐานะทั่วไป
(๔) ควบคุมพิธีการทำงาน ก. ระเบียบ, คำสั่ง, ข้อบังคับ ข. แบบพิมพ์ ค. ระเบียบและแฟ้ม ง. สถานที่ จ. การขนส่ง ฉ. การติดต่อสื่อสาร ช. การกระจายอำนาจควบคุม	ก. การวิจัย ข. การรายงาน	พิธีการควรถูกกำหนดขึ้นตามเหตุผลสมควร
(๕) ควบคุมการทำงาน (ผลงาน) ก. ปริมาณ ข. เวลา ค. ค่าใช้จ่าย ง. คุณภาพ	ก. การรายงาน ข. การศึกษาเรื่องเวลา และการเคลื่อนไหวตามวิธีการของ Taylor, Gilbreth, Suger เพื่อหามาตรฐาน	มาตรฐานที่กำหนดขึ้นตามผลของ TMA

ปรัชญาศิลป์ LEADERSHIP

โดย.... พิศนัย จักรกูร วิเศษคุปต์
รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
★ ★ ★
(ต่อจากฉบับก่อน)

เทคนิคของหลักข้อ ๑๐

ความซื่อสัตย์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา

ความซื่อสัตย์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา หมายถึงความจริงใจที่ท่านแสดงต่อผู้ใต้บังคับบัญชาของท่าน ไม่หลอกลวงเขาให้ทำงานให้แก่ท่าน เทคนิคในหลักข้อนี้แบ่งดังนี้

๑. ไม่หยิบเอาผลสำเร็จของผู้ใต้บังคับบัญชามาเป็นของตัวเอง เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานเป็นผลสำเร็จหนึ่งดงาม ท่านจะต้องประกาศให้รู้ทั่วกันว่า ผู้นั้นๆ เป็นผู้คิดหรือเริ่มทำ ผู้บังคับบัญชียบางคนปกติข้อเดียวของผู้ริเริ่ม โดยถือเอาเป็นผลสำเร็จของตนเองหรือของหน่วยนั้นส่วนรวมๆ เสีย โดยไม่ขยี้ของคุณความดีของผู้ใต้บังคับบัญชา ความไม่ซื่อสัตย์ดังนี้เป็นเหตุให้ไม่มีผู้ที่เต็มใจจะอุทิศตนให้แก่งาน ภายใต้การบังคับบัญชาของคนนั้น

๒. ไม่มีใจเอนเอียงในการมอบหมายการงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนย่อมมีความภูมิใจที่จะได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติ ingsงานที่สำคัญด้วยแล้ว ก็ยิ่งดีใจที่จะทำมากขึ้น ฉะนั้น ท่านอย่าเลือกใช้แค่เฉพาะคนใดคนหนึ่งที่ท่านชอบเท่านั้น จงให้โอกาสแก่ทุกคนเพื่อเขาจะแสดงความสามารถ ถ้าเขาทำงานพลาดพลั้งไปบ้างอย่าถือเป็นเรื่องว่าเขาไม่มีสมรรถภาพ แล้วไม่ให้โอกาสแก่ตัวอีก ใจความข้อนี้ก็คือ จงใช้ทุกคนในบังคับบัญชาของท่าน

๓. ไม่กล่าวคำหยาบคายเยาะเย้ยหลัง ผู้บังคับบัญชาเป็นจำนวนไม่น้อยที่ดูคำจากราคาผู้ใต้บังคับบัญชาเวลาที่เขาไม่อยู่ ณ ที่นั้น ครั้นต่อมาได้พบกับผู้นั้น กลับไม่ว่าอะไร หรือบางทีพบผู้ใต้บังคับบัญชาทำผิดบกพร่อง ไม่ว่าจะกล่าวอย่างไรให้เขาเข้าใจ ใช้วิธีบันทึกความจำเข้าไว้ พอต้นปีถึงคราวจะชดเงินเดือน ก็ไม่เดือนให้ เพราะมีข้อบกพร่อง ดังนี้ ได้ชื่อว่าไม่ซื่อสัตย์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เพราะไม่กล้าเตือนว่ากล่าวให้เขารู้ข้อบกพร่องของเขา ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความซื่อตรงต่อคน

๔. เห็นแก่ประโยชน์ของหน่วยสำคัญกว่า ผู้นำที่จะเรียกร้องความจงรักภักดีจากผู้ใต้บังคับบัญชาได้นั้น เขาต้องปฏิบัติตนให้เห็นว่า เขาพร้อมที่จะเสียสละความสุขหรือความเจริญส่วนตัวด้วยตัวเอง ผู้บังคับบัญชาเหนือตัวตั้งอะไรตรงมาแม้แต่ความดีความงามของหน่วย ก็ไม่ได้แข็งแรงให้ทราบ รับเอางานมามอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำไป จริตของอย่างไรไม่คำนึงถึง ผู้บังคับบัญชานั้นคนมักจะถกนินทาจากผู้ใต้บังคับบัญชาว่า "ทำงานเอาตัวคนเดียว"

๕. ขอสวัสดีกับผู้บังคับบัญชาเหนือตน ผู้บังคับบัญชาเปรียบเหมือนกระจกเงาให้เห็นภาพ เราปฏิบัติตนอย่างไร ผู้ใต้บังคับบัญชาจะคอยเฝ้ามองและทำตาม เมื่อท่านแสดงตนว่าขอสวัสดีกับผู้บังคับบัญชาเหนือกว่าท่าน เขาก็จะขอสวัสดีต่อท่านด้วย

เทคนิคของหลักข้อ ๑๑ สำรวจและฝึกฝนตนเอง

พระพุทธเจ้าท่านทรงตรัสตั้งสอนเอาไว้ว่า บุคคลที่ปกครองยากที่สุดคือตัวของเรา ถ้าเราพบข้อบกพร่องในตัวเรา เราแก้ไขได้ ท่านจะได้ชื่อว่าเป็นนักปกครองที่ดีที่สุด การสำรวจตัวเองนั้น ท่านกระทำได้โดยการพิจารณาผลงานที่ท่านทำมาแล้วว่า ถ้าเรื่องผลเพียงใด ที่ขาดตกบกพร่องไปนั้นเป็นเพราะเหตุใด เมื่อพบแล้วต้องรีบแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ก็คือทำให้กว้างขวางสามารถฟังคำวิจารณ์ของผู้อื่นได้ ท่านจะได้ฟังข้อบกพร่องของท่านจากคนอื่น ๆ เมื่อทราบข้อบกพร่องแล้ว ก็ควรที่จะได้ปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น

ถ้าการบริหารฝึกฝนตนเองนั้น ควรจะศึกษาค้นคว้าจากผลการปฏิบัติของผู้มาในอดีตและปัจจุบันเช่นสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงเป็นผู้นำชาติไทยที่ดุด่าพระองคหุตกแต่เราเป็นชาติขึ้นมา พระจริยวัตรเท่าที่ทราบมาเราควรจะรู้และสรรเสริญเช่น ทรงปลอมแปลงพระองค์อย่างที่เราเรียกว่าเสด็จประพาสต้น เพื่อให้ทราบความเป็นอยู่ของราษฎรอย่างแท้จริง ผู้นำคนอื่น ๆ ก็มี เช่น เฟรดเดอริกมหาราชแห่งปรัสเซีย, นโปเลียน, โอลิเวอร์ ครอมเวล, ยอร์ชวอชิงตัน, อับราฮัมลิงคอล์น, ยันนิบาต, มหาตมาคานธี, เคมาดปราชานแห่งตุรกี, โรสเวลท์ เหต่าน ดังใดที่เรารู้จักเขาปฏิบัติ ถึงแม้ไม่ได้เต็มที่ ก็ดีกว่าไม่ได้ทำอะไรเลย ย่อมมีแต่ถอยหลัง พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า "เมื่อใครรู้ตัวว่าดี เมื่อนั้นจะเริ่มเสื่อม" ฉะนั้นจึงต้องฝึกฝนตนให้ดีขึ้นเสมอไป

การประเมินผล “ประสิทธิภาพของราชการ”

โดย.....บุญชนะ อัคราทร เนติบัณฑิต M.A. (Indiana)
 อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(ต่อจากฉบับก่อน)

ในประเทศต่าง ๆ มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการมอบอำนาจความรับผิดชอบเกิดขึ้นเสมอ ถ้าการมอบนั้นเกี่ยวกับโครงการใหญ่ ๆ ของชาติ เพราะในกรณีเช่นนั้น การประสานงานระหว่างหน่วยราชการย่อย ๆ ย่อมเป็นเรื่องจำเป็นอย่างสูง เช่นในกรณีที่มีการวางแผนทางเศรษฐกิจ, การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ, การพัฒนาภาวะเศรษฐกิจ ฉะนั้นคำตอบปัญหาต่อไปนี้คงจะเป็นประโยชน์บ้าง คือ

(๑) การจัดการเกี่ยวกับองค์การต่าง ๆ นั้นเหมาะสมเป็นที่พอใจในการที่จะดำเนินการตามแผนโครงการเศรษฐกิจให้ดำเนินไปด้วยดีหรือไม่ ตัวอย่างเช่น การจัดการเกี่ยวกับการออกธนบัตร การเครดิต, การควบคุมสินค้าขาออก, การรักษาเสถียรภาพในค่าจ้างและราคาของการคลังของรัฐบาล

(๒) นายกรัฐมนตรี, ประธานาธิบดี หรือรัฐมนตรี ผู้เป็นหัวหน้าใหญ่ในแผนเศรษฐกิจที่ตนสนับสนุนได้ให้ความเห็นชอบสนับสนุนเพียงพอหรือไม่

นอกจากนี้คำถามอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับองค์การที่จะช่วยให้ประเมินผล “ประสิทธิภาพ” ของราชการได้อีกคือ

(๑) โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลทั้งหมดนั้น ได้ดำเนินการตามนโยบายและได้รับการตรวจตราควบคุมในทางบริหารและในทางกฎหมายหรือไม่ นอกจากนี้ ควรถามด้วยว่า องค์การอิสระต่าง ๆ เช่นเทศบาลและสุขาภิบาลต่าง ๆ รวมตลอดถึงหน่วยราชการองค์การที่สร้างขึ้นโดยทุนของราชการและเอกชนร่วมกันได้ปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้เพียงใดหรือไม่

(๒) หน่วยราชการแต่ละแห่งได้ ดำเนินการสัมพันธ์กันทั้งใน ทางปฏิบัติราชการและ

ทางการคลังพอดีหรือไม่ ทั้งนี้ให้หมายความถึงหน่วยงานทั้งระดับรัฐบาลกลาง, ภาค, และ
หน่วยปกครองท้องถิ่นทุกแห่งด้วย

(๓) รัฐบาลกลาง เองได้ปฏิบัติงาน และให้บริการแก่ประชาชน ผ่านทาง องค์การ ส่วน
ภูมิภาคและกระจายอำนาจปฏิบัติงานตามสมควรหรือไม่

๒. เกี่ยวกับการจัดแผนผังงาน

เพื่อให้ได้มีประสิทธิภาพในราชการนั้น มีข้อที่จะต้องกำหนดหมายไว้เป็น ๓ ชั้น คือ—

(๑) รัฐบาลประสงค์จะทำอะไร (๒) ควรจะทำอะไรก่อนหลัง และจะกำหนดเวลา
ไว้อย่างไร (๓) จะทำคามแผนการต่าง ๆ นั้นอย่างไร คำถามต่อไปนี้จะช่วยให้ได้รับคำตอบที่
น่าพอใจก่อนที่จะจัดวางแผนผังงานอะไรลงไป คือ—

(๑) มีองค์การสถิติกลางบ้างหรือไม่ เพราะองค์การน้อยจะสามารจแจ้งข้อเท็จ
จริงจากแหล่งสถิติต่าง ๆ ได้ เช่น การสำมะโนต่าง ๆ, จำนวนภาษีที่เก็บได้, รายงานทางราชการ
และทางเอกชนที่จะเป็นประโยชน์ในการจัดวางแผนผังงาน

(๒) มีข้อเท็จจริงอันเชื่อถือได้เกี่ยวกับทรัพยากร ทางเศรษฐกิจ และ ชุมทรัพยากร
ของชาติบ้างหรือไม่

(๓) แต่ละองค์การของรัฐบาลนั้นมีรายงานข้อเท็จจริงเพื่อใช้ในการประกอบการจัด
วางแผนผังงานทางไกลพอหรือไม่ เช่นกระทรวงศึกษาธิการของเรามีรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับอายุ,
เด็กในวัยศึกษา, ระดับการศึกษาที่ได้รับ, การจัดหาครูและการสร้างครู, ความพอเพียงของ
จำนวนโรงเรียน, ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาในขณะนั้นว่าเป็นเท่าใด ทั้งนี้เพื่อจะ
ได้จัดการวางแผนการศึกษาใหม่ให้ดีขึ้น

(๔) ความจำเป็นที่จะต้องหาทุนมาลงในแต่ละองค์การต่าง ๆ นั้น ได้นำเข้ามรดม
อยู่ในโครงการหรือแผนการใหญ่ของชาติ (National single capital improvement plan) บ้าง
หรือไม่

(๕) ถ้าได้รับคำตอบเป็นที่พอใจตาม (๑) - (๔) ข้างต้นและได้ดำเนินการไปแล้ว
ตามกระบวนการต่าง ๆ นั้น ผลของการดำเนินงาน ที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในขณะนั้น จะเป็นคุณ
แก่งบประมาณทางไกล (long-range budget) เพียงใดหรือไม่

(ยังมีต่อ)

สิ่งที่ข้าพเจ้าได้รับจากการอบรม

โดย..... ประวัธ ฌนกร

ข้าพเจ้าได้นำความรู้ที่ข้าพเจ้าได้รับมาจากการอบรมมาแล้วสู่กันฟัง เป็นสิ่งละอันพันธุ่น้อย อย่างเปะปะมาหลายตอนแล้ว ที่นำมาสรุปรวมเข้าหลักเสียตอนหนึ่งว่า สิ่งที่ข้าพเจ้าได้เล่ามาก่อนแล้วนั้น คือ

หลักการจัดองค์การ (Principles of Organization) ซึ่งมีดังนี้:-

๑. Unity of Command เอกภาพในการบังคับบัญชา คือหมายความว่าหน่วยแต่ละหน่วยควรจะให้อยู่ในบังคับบัญชาของคนคนเดียว หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่าให้มีนายคนเดียวในระดับการบังคับบัญชาชั้นหนึ่ง ๆ อย่าให้มีนายหลายคนตั้งงานแต่ละคน ๆ เดียว อย่าให้มีการตั้งงานข้ามหน้าหรือรายงานข้ามชั้น ถ้าปฏิบัติตามหลัก Unity of Command นี้แล้วจะเป็นที่รู้ได้แน่ชัดว่าใครบังคับบัญชาใคร ใครรับผิดชอบต่อใคร หัวหน้าจะตั้งงานแก่ใคร และลูกน้องจะรายงานต่อใคร ถ้างานไม่ใครรับผิดชอบ ถ้างานใครรับผิดชอบ ถ้าปล่อยให้มีการตั้งงานข้ามหน้าหรือรายงานข้ามชั้นกันแล้วจะทำให้ระเบียบงานเสียหาย และทำให้เกิดความฉงนสับสนแท้ และความไม่แน่นอนระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชากับตนเอง ทั้งยังทำลายความสามารถของหัวหน้าผู้ถูกข้าม ซึ่งจะทำให้หัวหน้าผู้ถูกข้ามนั้นเกิดความรับผิดชอบได้ โดยถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นก็ดี หรืองานไม่ได้ทำก็ดี งานล่าช้าก็ดี หรือทำไม่ถูกต้องก็ดี หัวหน้าผู้ถูกข้ามก็จะไม่รู้ และไม่สนใจที่จะทำให้งานดีขึ้น บางทีก็เฉยพาดวางมือ ไม่อยากทำไปเสียทุกอย่างเลย

หลักที่สามซึ่งอยู่ในทางวิชาการเหมือนกัน คือการตั้งงานนั้นนายโดยตรงเป็นผู้ตั้งงาน แต่นายที่ไม่ใช่โดยตรงก็ควบคุมและแนะนำได้ หลักนี้เรียกว่า Functional Supervision และถ้ามีกรณีที่จะต้องตั้งงานข้ามหน้า หรือรายงานข้ามชั้น ก็จะต้องใช้วิธีแก้เพื่อการประสานงาน คือให้มีการบอกกล่าวให้หัวหน้าในลำดับชั้นโดยตรงทราบเรื่องที่ตั้งหรือรายงานนั้นไว้ โดย

ทั้งผู้บังคับบัญชาระดับสูงและผู้รับคำสั่งรายงานให้ทราบด้วย ก็จะเป็นทางประสานงานและบ่งชี้ถึงความ
 ฉงนสนเท่ห์และความรู้สึกในทางถูกข้ามหน้าข้ามตาหน้าเดียวกันได้ แต่ถึงอย่างไรก็ดี ไม่ควรทำข้ามชน
 อย่างน้อยบ่อยนัก เพราะอาจจะเป็นทางให้ผู้ถูกสั่งเห็นเต็มคำสำคัญของตัวเองเป็นว่าไม่อยู่ในบังคับบัญชา
 ของหัวหน้าในลำดับชั้นโดยตรงเสียแล้ว ซึ่งจะเกิดผลเสียในทางปกครองบังคับบัญชาและเป็นผล
 เสียในการควบคุมงานชั้นอื่น ๆ ที่หัวหน้าชั้นเหนือไม่ได้สั่งอีกด้วย การตั้งงานข้ามหน้าอาจได้ผลดี
 รวดเร็วเฉพาะหน้า แต่ต่อไปนาน ๆ จะเป็นผลเสียอย่างว่า จึงไม่ควรทำ

๒. Span of Control ขอบเขตแห่งการควบคุม คือหมายความว่า การจัดหน่วยงานแต่
 ละหน่วยให้อยู่ในความควบคุมของหัวหน้าแต่ละคนนั้น ควรจะคำนึงถึงว่าอยู่ในขอบเขตที่ผู้ควบคุม
 งานนั้นสามารถควบคุมได้อย่างดีหรือไม่ ขอบเขตในการควบคุมนั้น มีดังนี้

(ก) ขอบเขตจำนวน (Number) คือไม่ให้มีจำนวนหน่วยหรือจำนวนคนมากเกินไป
 จำนวนที่พอสมควรแก่การควบคุมนั้นตามทางคัมภีร์ว่า บางอาจารย์ก็ว่าไม่ควรเกิน ๗ บาง
 อาจารย์ก็ว่าไม่ควรเกิน ๓๓ ซึ่งแสดงแก่การค้นคว้าที่ได้จากมาตรฐานต่าง ๆ กัน แต่เมื่อสรุปแล้วก็
 จะให้หลักว่า จำนวนแค่นั้นที่จะถือว่ามีมากเกินไปนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ควบคุม
 งาน ถ้างานมากเกินไป ผู้ควบคุมงานก็จะไม่มีเวลาเอาใจใส่กับผู้อยู่บังคับงาน เมื่อไม่มีผู้ดูแลคอย
 คุ้ย คอยถาม คอยควบคุม คอยช่วยเหลือในการทำงาน ผู้อยู่บังคับงานก็จะหมดงาน ไม่เอาใจใส่
 ในการทำงาน

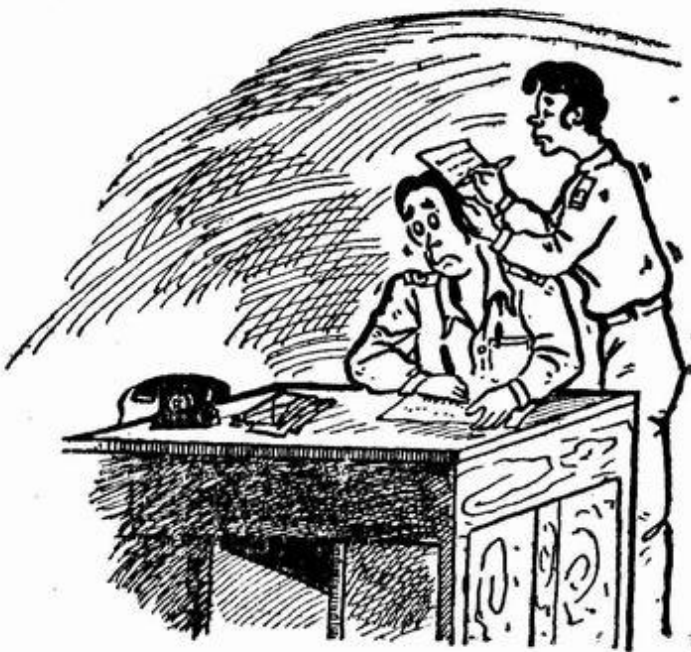
เกี่ยวกับจำนวนในการควบคุมนี้ นอกจากมากเกินไปไม่ดีแล้ว น้อยเกินไปก็ไม่ควรเหมือน
 กัน ตามทางคัมภีร์บางอาจารย์ว่าไม่ควรน้อยกว่า ๓ เช่นกองหนึ่งก็ไม่ควรแบ่งน้อยกว่า ๓ แผนก
 ถ้าแบ่งได้น้อยกว่านั้นก็จำเป็นต้องแบ่ง เพราะแบ่งแล้วก็เท่ากับหัวหน้าของกองควบคุมเองต้องคอย
 คุ้ย คุ้ยเอง เวลาตั้งงานก็เลยทำให้หัวหน้าของกองข้ามไปยังประจำแผนกหรือเต็มชั้น ซึ่งจะทำให้ผิด
 หลัก Unity of Command ดังกล่าวแล้วข้างต้น

(ข) ขอบเขตระยะทาง (Distance) คือไม่ควรให้มีระยะทางไกลเกินกว่าที่จะควบคุม
 ถึง เช่นการแบ่งจังหวัด, อำเภอ การที่จะแบ่งให้อำเภอไหนไปขึ้นจังหวัดไหน หรือตำบลไหน
 ขึ้นอำเภอไหน หรือท้องที่ไหนควรจะแยกตั้งเป็นจังหวัด จังหวัดไหนควรจะยุบรวมกับจังหวัด
 อื่นได้เหล่านี้ เป็นเรื่องที่จะต้องคำนึงถึงระยะทางและความสะดวกในการควบคุม ถ้าระยะทางไกล
 เกินไปก็ควบคุมไม่ถึง หรือแม้ระยะทางไม่ไกลกันมากนัก แต่มีภูเขาใหญ่คั่นอยู่ คิดค่อกันลำบาก
 ก็อาจเรียกว่าเกิน Span of Control ได้เหมือนกัน

(ค) ขอบเขตเวลา (Time) การที่จะให้คนทำงานนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงเวลาเหมือนกัน เพราะคนไม่ใช่เครื่องจักร จะให้ทำงานตลอดวันโดยไม่ให้มีเวลาพักผ่อนเลยนั้นไม่ได้ เพราะคนทำงานใดก็ตามก็ต้องทำเกินกว่าเวลาที่คนหนึ่งจะสามารถทำได้แล้ว ก็ต้องแบ่งเป็นผลัด เช่น งานอยู่เวรยาม ซึ่งต้องทำตลอด ๒๔ ชั่วโมง ก็อาจจะต้องแบ่งเป็น ๔ ผลัด ๆ ละ ๖ ชั่วโมง หรือโรงเรียนมีนักเรียนมากเกินไปต่อผลัดเดียวไม่ได้ ต้องแบ่งเป็นผลัดเช้า ผลัดบ่าย ก็จำต้องให้แต่ละผลัดเป็นแต่ละหน่วยโดยแบ่งครูเป็นผลัด ๆ และมีหัวหน้าควบคุมแต่ละผลัดด้วย ไม่ใช่ให้ครูชุดเดียวกันสอนทั้ง ๒ ผลัด ตั้งแต่ ๒ โมงเช้ายัน ๕ โมงเย็น ครูก็แย่ หรือถ้าให้หัวหน้าคนเดียวคุมทั้ง ๒ ผลัด หัวหน้าก็แย่เหมือนกัน

๓. Homogeneous Assignment การให้งานเป็นอันเดียว คือหมายความว่าการทำงานให้หน่วยใดหรือคนใดทำนั้น ควรให้เป็น "อันเดียว" กล่าวคือ:-

(ก) งานเดียวทำคนเดียว คืองานอย่างใดอย่างหนึ่งควรจะให้คนคนเดียวหรือหน่วยเดียวทำ ไม่ควรให้หลาย ๆ คน หรือหลาย ๆ หน่วย ทำงาน อย่าง เดียวกันให้เป็น การทับซ้อนกัน (Overlap) เช่นงานก่อสร้าง กรมโยธาเทศบาลทำ กรมโยธาธิการก็ทำ งานทำถนน กรมทางก็ทำ กรมโยธาเทศบาลก็ทำ กรมชลประทานก็ทำ งานพัฒนาท้องถิ่น กรมมหาดไทยก็ทำ กรมประชาสัมพันธ์ก็ทำ กระทรวงศึกษาธิการก็ทำ กระทรวงสาธารณสุขก็ทำ หรืออย่างงานควบคุมระเบียบข้าราชการพลเรือน

"OVERLAP"

ให้ ก.พ. ทำบ้าง ให้ครูสภาทำบ้าง อย่างนี้เรียกว่าเป็นการทับซ้อนกัน (Overlap) ซึ่งถ้าหน่วยต่าง ๆ ที่ทำงานอย่างเดียวกัน ไม่ร่วมมือประสานงานกัน ต่างคนต่างทำ ก็อาจเป็นทางให้ไปทำงานซ้ำกัน หรือแย่งกัน หรือเกยกันหรือเหลื่อมล้ำกันได้ และงบประมาณก็จะเบียดเบียนกันหรือหักเหกัน ไม่เป็นชั้นเป็นอัน เป็นทางต้นเปิดองแต่ได้ผลน้อยกว่าการรวมกันทำเป็นหน่วยเดียว

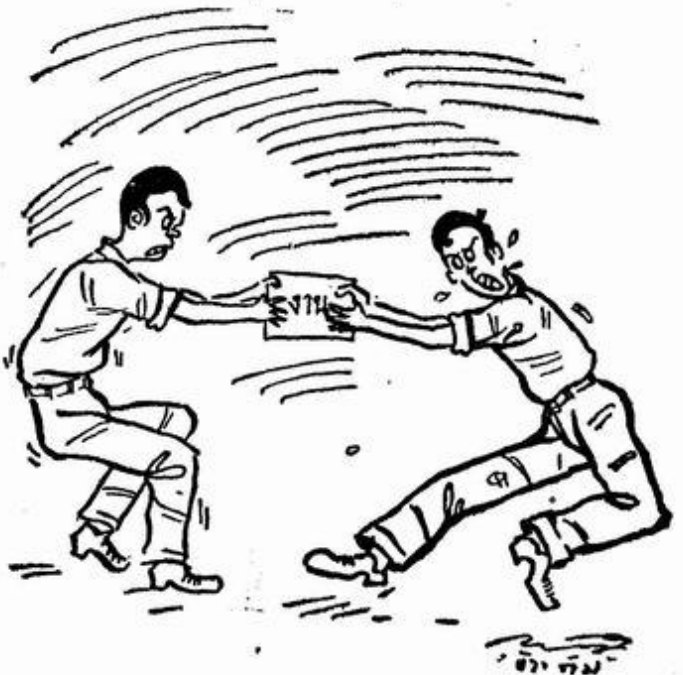

“CLEAR CUT”

ถ้าตั้งพิมพ์อยู่ โทรศัพท์ก็วิ่ง ๆ มา ต้องไปรับเสียแล้ว ทำให้เสียสมาธิหมด งานก็จะช้า คนก็จะหิวหม่น จึงควรที่จะแยกจากกัน ในหน่วยงานใหญ่ ๆ ก็เช่นเดียวกัน การที่เอากรมโยธาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ในทางก่อสร้างมาตั้งกีดด้านักคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ในทางราชการบริหาร ก็เรียกว่า ไม่เป็นเอกเทศ (Specific) และไม่แยกจากกันโดยชัดแจ้ง (Clear Cut) เหมือนกัน

(ข) คนเดียวทำงานเดียว คืองานที่จะมอบให้หน่วยใดหรือคนใดทำ ควรจะให้เป็นเอกเทศ (Specific) และแยกจากกันโดยชัดแจ้ง (Clear Cut) เช่นงานพิมพ์กับงานรับโทรศัพท์ เป็นงานคนละอย่างซึ่งควรให้คนละคนแยกกันทำ ให้เป็นเอกเทศ (Specific) และแยกจากกันโดยชัดแจ้ง (Clear Cut) ไม่ควรให้คน ๆ เดียวทำงานที่ต่างลักษณะกันมากเช่น เพราะงานพิมพ์เป็นงานที่ต้องใช้สมาธิ (Concentration) ส่วนโทรศัพท์ทำให้เกิดเสียงทำลายสมาธิไม่เด็ดขาด ซึ่งเป็นกรรโชกกัน หรือต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ถ้าให้คนพิมพ์รับโทรศัพท์ด้วยแล้ว

(ค) งานประเภทเดียวกันให้คนเดียวรับผิดชอบ คืองานประเภทเดียวกัน ควรจัดรวมให้อยู่ ในความรับผิดชอบขององค์การหน่วยหรือคนใด แต่เพียงคนเดียว ไม่ควรแยกให้อยู่ ในความรับผิดชอบขององค์การ หรือหน่วย หรือบุคคลต่าง ๆ กัน เช่น โรงงานสุรา กับ โรงงานยาสูบ เป็นงานผูกขาดประเภทเดียวกันน่าจะรวมอยู่ในสังกัดเดียวกัน หรืออย่างการควบคุมระเบียบข้าราชการพลเรือน ควรจะเป็นหน้าที่ของ ก.พ. ทั้งหมด แต่ปรากฏว่าการควบคุม

“แข่งกัน”

ซึ่งก็เป็นข้าราชการพดเว้นเหมือนกัน แยกให้คร่งๆไปควบคุม ดังนี้ อาจเป็นผลให้ทางปฏิบัติ เหลือมด้าไม่ได้ระดับมาตรฐานอันเดียวกัน ทั้งจะเป็นทางให้แย่งงานหรือเกยงานกันด้วย

(ง) งานของคนหนึ่งไม่ใช่งาน ของคนอื่น คืองานแต่ละชั้น แต่ละขั้น จะมอบให้หน่วยใดหรือคนใดทำนั้น ควร จะจำกัดให้อยู่ใน ภาวะของ คนนั้น ทั้งหมด ให้เป็นการแน่นอน ให้งานของใครก็เป็น หน้าที่ของคนนั้นไป จะได้รับผลชอบแน่ นอนไม่ขัดความรับผิดชอบ ไม่ควรคำ หนดมอบหมายงานว่า “ถ้าคนนั้นว่าง ให้ไปช่วยคนนั้น” เช่นมอบงานเก็บหนังสือ

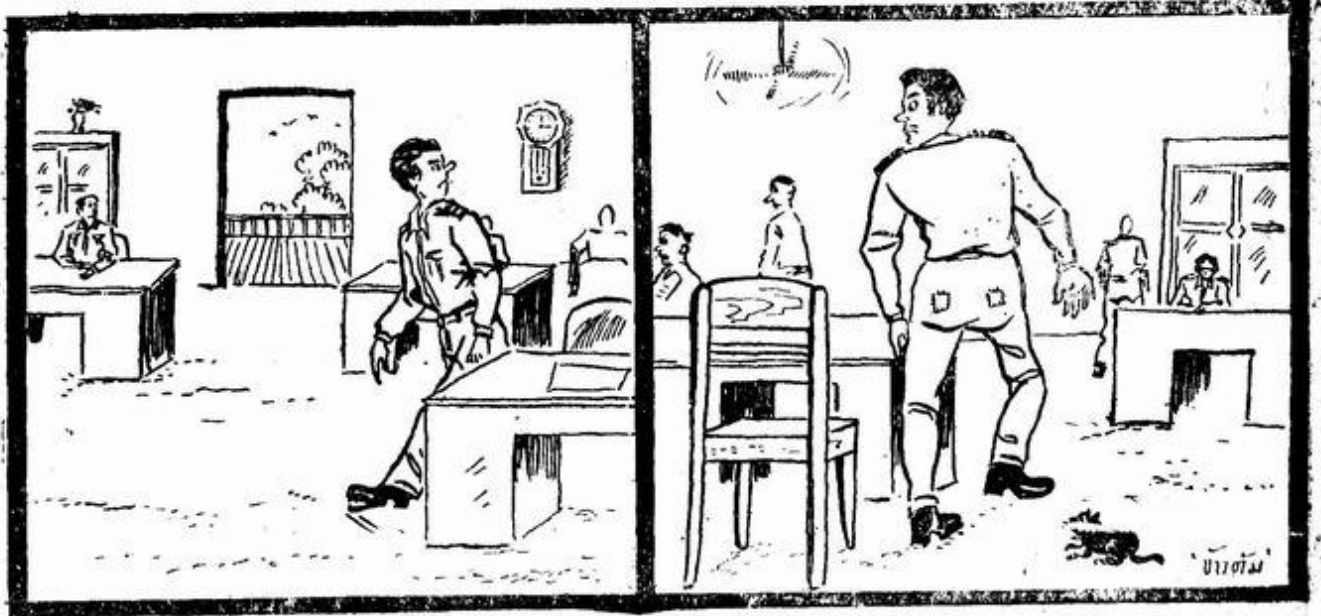

“เกยกัน”

ให้นาย ก. ทำเสียจนเหลือมือแล้วตั้งว่าถ้านาย ข. เสมียนรับสั่งว่าง ก็ให้ไปช่วยนาย ก. เก็บ หนังสือ อย่างนั้นจะเป็นทางให้เกยกัน คือ นาย ก. ก็จะทำงานเก็บซ้ำๆ เพื่อให้เหลืองานไว้ให้นาย ข. ช่วยทำ ฝ่ายนาย ข. ก็จะทำงาน รับ-ส่ง ซ้ำๆ เพื่อจะให้ไม่ว่าง จะได้ไม่ต้องไปช่วยนาย ก. เก็บ พอหัวหน้าคนนาย ก. ว่า “ทำไมหนังสือค้างเก็บมาก ?” นาย ก. ก็จะทำว่า “ก็นาย ข. ไม่ช่วยเก็บนี่” เมื่อหัวหน้ากลับไปคนนาย ข. ว่า “ทำไมไม่ช่วยเก็บ ?” นาย ข. ก็จะทำว่า “ก็ผมไม่ว่างนี่” เลยตั้งเขยไม่ได้ว่าความรับผิดชอบในการทำงานชั้นนี้ควรจะอยู่ที่ใคร ทางที่ควร ถ้าจำเป็นที่จะต้องให้นาย ข. ช่วยเก็บหนังสือ ก็ต้องกำหนดมอบหมายให้แน่นอนลงไปโดยที่เดียว ว่า ให้นาย ก. เก็บเรื่องหนึ่งเรื่องหนึ่ง ให้นาย ข. เก็บเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องหนึ่ง เป็นสัดส่วนกันไปเลย ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดความรับผิดชอบหรือเกยกันไม่ได้

๔. Delegation of Authority มอบอำนาจหน้าที่ คือ การทำงานใหญ่ๆ นั้น คนคน เดียวย่อมทำไม่สำเร็จ จำเป็นต้องมีลูกมือ รับมอบงานแบ่งกันไปช่วยทำคนละชั้นคนละอันเป็น ชั้นๆ ไป เช่น นายกรัฐมนตรี บริหารประเทศคนเดียวไม่ได้ ก็ต้องมีรัฐมนตรีร่วมคณะแบ่งไป บริหารคนละกระทรวง รัฐมนตรีคนเดียวบริหารทั้งกระทรวงไม่ไหวก็ต้องให้อธิบดีแยกไปควบคุม คำเนินงานเป็นกรมๆ ไป อธิบดีทำคนเดียวไม่ได้ ก็ต้องให้หัวหน้ากองแยกไปควบคุมคำเนินงาน เป็นกองๆ ไป หัวหน้ากองทำคนเดียวไม่ได้ ก็ต้องมอบให้หัวหน้าแผนกแยกไปควบคุมคำเนินงาน

เป็นแผนก ๆ ไป หัวหน้าแผนกทำคนเดียวไม่ได้ ก็ต้องมอบให้ประจำแผนกรับไปดำเนินงานเป็น
หมวด ๆ ไป ประจำแผนกทำเองคนเดียวไม่ได้ก็ต้องมอบงานให้เสมียนแบ่งไปปฏิบัติเป็นชั้น ๆ ไป
หน้าที่ของหัวหน้ากอง หัวหน้าแผนก (Supervisor) จึงเป็นหน้าที่ควบคุมงานประสานงานเพื่อให้
ผู้ได้รับมอบหมายเป็นชั้น ๆ ปฏิบัติงานแต่ละชั้นให้ดีที่สุด หน้าที่ของหัวหน้ากอง หัวหน้าแผนก
(Supervisor) ไม่ใช่หน้าที่ลงรับหนังสือ หรือเก็บหนังสือ หรือลงบัญชีรับจ่ายเงิน ซึ่งเป็นหน้าที่
ของเสมียน หัวหน้าไม่ควรจะไปรบกวนงานเสมียนมาทำเสียหมด หัวหน้าต้องใช้ "หัว" คิดวางแผน
และเดินควบคุมตรวจตรา ไม่ใช่นั่งโต๊ะเป็นประจำ หรือไม่ค่อยปรากฏตัวเสียเลย ในเรื่องนี้
มีคำพังเพยอยู่ว่า "การเป็นหัวหน้าควบคุมงาน ต้องให้รองเท้าขาดก่อนกางเกง"

“หัวหน้าควบคุมงานที่ดีต้องรองเท้าขาดก่อนกางเกง”

คือ ต้องออกตรวจงานรองเท้าขาด ไม่ใช่นั่งเก้าอี้จนกางเกงขาด หัวหน้าต้องมอบหมายงานให้
ลูกน้องแบ่งกันไปรับผิดชอบปฏิบัติเป็นชั้น ๆ อัน ๆ ไป แล้วหัวหน้าคอยตรวจคอยแก้คอยชวย
คอยควบคุม งานจึงจะเสร็จเรียบร้อยรวดเร็วและได้ผลดี ถ้าหัวหน้ารบกวนมาทำเสียเองหมด
ไม่ยอมมอบให้ใคร ในที่สุดงานก็จะค้างหมกอยู่เป็นกอง ๆ ส่วนลูกน้องเองงานได้สบาย เพราะ
เมื่อหัวหน้าไม่มอบงานให้ทำ ไม่มีงานทำก็จะมานั่งอยู่กับโต๊ะเปล่า ๆ ทำอะไรไปเสียคิดว่า
ฝ่ายช่างหัวหน้าก็ไม่เฝ้าเวลาควบคุมดูแล เพราะต้องทำงานแทนเสมียนเสียจนയാแย่ ถ้าอย่างนั้นละก็
จ้างหัวหน้าไว้คนเดียวพอแล้ว เสมียนไม่จำเป็น ปดตออกหมดก็ได้

หลักในการมอบอำนาจหน้าที่ (Delegation of Authority) มีดังนี้

(๑) ความรับผิดชอบที่จะให้ตกอยู่กับหน่วยใด หรือคนใด ต้องให้ไปพร้อมกับอำนาจหน้าที่ด้วย เช่น ให้ตำรวจเก็บภาษี ก็จะต้องให้เขามีอำนาจตรวจตราและจับกุมได้ด้วย มิฉะนั้นจะเป็นหมิ่น ให้ ก. พ. ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับตัวข้าราชการ ก็ต้องให้อำนาจในการทักท้วงและยับยั้งการปฏิบัติที่ไม่ชอบของกระทรวงต่างๆ ด้วย ให้ประจำแผนกรับมอบงานชั้นใดไปทำก็ต้องให้เขามีอำนาจสั่งเสมียนให้ช่วยทำได้ด้วย มิฉะนั้นประจำแผนกก็อาจทำงานไม่ได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ ทั้งจังหวัดไม่ว่าสังกัดกรมใดกระทรวงใดแล้ว ก็ต้องให้เขามีอำนาจให้ความดีความชอบและลงโทษได้ด้วย อย่างนี้เป็นต้น

(๒) คุณภาพของคนกับคุณภาพของงาน ต้องให้ได้ระดับ Operating Level กัน คือ จะมอบให้ใครทำหน้าที่ใด จะต้องคำนึงถึงความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) ความถนัด (Aptitude) ความฉันทักัดเจน (skill) หลักที่เขาเรียกว่า "การจัดคนให้เหมาะกับงาน" (Put the right man on the right job) คือต้องให้คุณภาพของคนกับคุณภาพของงานได้ระดับกัน เช่นเดียวกับการแต่งงาน ซึ่งจะต้องให้คู่ผัวตัวเมียสมกันดังกิ่งทองใบหยกตามที่เขากล่าว ถ้าคุณภาพของคนกับคุณภาพของงานไม่ได้ระดับกัน งานก็จะขาดประสิทธิภาพ เช่นเอาคนได้ปริญญาตรีมาเป็นเสมียนเขาก็ไม่อยากจะทำ เอาคนได้ปริญญาเอกมาเป็นประจำแผนกเขาก็ไม่เต็มใจทำ เพราะระดับคุณภาพของงานต่ำกว่าระดับคุณภาพของตัวเขามาก ให้ผู้เชี่ยวชาญในทางใดทางหนึ่งเป็นอยู่แค่ชั้นเอก ไม่ให้ชั้นพิเศษเขา เขาก็ไม่อยากจะทำ เพราะเขารู้สึกว่าระดับความรับผิดชอบจะต่ำกว่าคุณภาพของตัวเขา ในทางกลับกัน ถ้าเอาคนที่มีความรู้ความสามารถไม่ถึงขนาดไปดำรงตำแหน่งที่คุณภาพของงานสูงกว่า งานก็จะขาดประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นจึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการขึ้นเพื่อเป็นทางเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งเป็นกิ่งทองใบหยกขึ้นมา

(ยังมีต่อ)

★ ★ ★ ควบคุมโดย....."ข้าวสวย"

แก้ปัญหาลืมเงินในงานในวารสารข้าราชการประจำเดือน กันยายน ๒๕๐๘

ความเห็นคุณวินิจ วรรณพฤกษ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เมื่อแยกแยะออกแล้วจะได้ประเด็น ที่ต้องวินิจฉัยกรณีหัวหน้าแผนกปกครองลืมเงิน หย่งไม่ได้ มีดังต่อไปนี้

- ๑. ความบกพร่องของหัวหน้าแผนก
- ๒. ความบกพร่องของลืมเงินหย่ง
- ๓. ทางแก้ตั้งบกพร่องเหล่านี้

ถ้าห้รับประเด็นแรกนั้น ต้องขอชมเชยในน้ำใจของหัวหน้าแผนก นับว่าเขาเป็นคนที่มีบุคลิกลักษณะที่ดีอย่างหนึ่ง ที่ช่วยทุก ๆ คน โดยไม่หวังผลตอบแทน การช่วยเหลือคนอื่นด้วยความจริงใจและไม่หวังอะไรตอบแทนนั้น นับว่าเป็นความดี ยากที่จะหาอะไรมาเปรียบได้ และเป็นเหตุอันหนึ่งที่จะทำให้คนทั้งหลาย รัก นับถือ และเกรงใจ น้ำใจเช่นนี้จะหาจากผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยได้ง่าย ๆ แต่มีข้อเสียตรงที่ว่า เมื่อเขาต้องการสิ่งใดจากใคร เขาต้องเอาให้ได้ โดยไม่คำนึงถึงอะไรทั้งสิ้น อันนับว่ามีส่วนผิดอยู่มากทีเดียว หัวหน้าแผนกคนนั้นเปรียบประดุจว่า เขามีเพชรอยู่ในตัว (คือหัวใจที่จะช่วยคนทุก ๆ คนที่ขอความช่วยเหลือจากเขา) แต่เขาไม่มีความฉลาดพอที่จะเจียรนัยเพชรให้งาม หากเขาคิดว่าการช่วยเหลือคนอื่นนั้น เป็นการสร้าง ความดี เป็นการสร้างให้คนอื่นรักใคร่ เป็นการช่วยเพื่อนมนุษย์กรรม แม้ไม่ได้อะไรตอบแทนก็ควรภูมิใจ อย่างน้อย ๆ ก็นับได้ว่าเป็นการกตดี ถ้าหากเขาคิดได้ดังที่กล่าวนี้ เขาก็เปรียบเสมือนว่าเขามีเพชรเม็ดงามที่เจียรนัยแล้ว และมีค่าอันสูงส่ง ยากที่จะตราค่าเป็นเงินได้ ก็อุมค่ายิ่งกว่าสิ่งใด ๆ

ประเด็นที่ต้องเป็นเรื่องของเสมียนหญิง เสมียนหญิงคนนั้นมีความบกพร่องแน่นอน ถ้าเธอเป็นเสมียนธรรมดาที่มีทางแก่ง่าย ง่ายนิดเดียว แต่เธอบังเอิญได้เป็นภรรยาหัวหน้าแผนกเสียด้วย แม้จะอยู่คนละกรม ก็นับว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้เธอเป็นคนเกงาน

เธออาจจะคิดว่า ฉันไม่แคร์ เงินเดือนไม่ชนกไม่เห็นเคียดร้อน ตำมีของฉันเป็นถึงหัวหน้าแผนก และถ้าบังเอิญ ตำมีของเธอเป็นหัวหน้าแผนกในตำแหน่งที่สำคัญกว่าหัวหน้าแผนกของเธอ ก็ยังจะทำให้เธออาจจะคิดขึงกับแมลงป่อง ไม่ยอมฟังฟ้าฟังฝน พดย่างง่ายเธออาจจะคิดว่า ฉันไม่กลัวไม่เกรงใครเลยทั้งต้น เช่นนกอาจจะเป็นได้ เพราะเป็นเรื่องของมนุษย์

ถ้าหากเข้าข้อวินิจฉัยข้อใดข้อหนึ่งดังกล่าวแล้ว ก็ขอให้ฟังทีนก่อน อย่าฟังใจร้อนไป ยังมีทางที่จะทำให้เธอกลับเป็นคนขยันได้ หากเธอยังมีสติอยู่

ประเด็นที่สำคัญในเรื่องของเสมียนหญิงคนนั้นก็คือ เธอมีตำมีเป็นหัวหน้าแผนก เรื่องเช่นนั้นก็จะมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง เช่นญาติของผู้ใหญ่เป็นเสมียนอยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อเสมียนทำอะไรผิดไปก็เกรงใจผู้ใหญ่ จะว่ากล่าวก็ไม่กล้า ยิ่งผู้ใหญ่บางคนไม่น่าใจเป็นนักกีฬา คอยเกี้ยวข้องกับเรื่องญาติของตน แม้ทำผิดทำใดก็พยายามปิดเป่าว่าไม่ผิด และถ้าอภัยข้ามหน้าข้ามตา ไม่ให้เกียรติแก่ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ท่านของว่าใครจะบังคับบัญชาของฉันไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่การว่ากล่าวฉันเป็นไปตามหน้าที่ และเป็นเรื่องของผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาโดยเฉพาะ เมื่อเป็นเช่นนี้เรื่องก็จะไปกันใหญ่ และถ้าเสมียนที่มัวแต่เป็นใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงหน้าที่ของตน คิดว่าตนมีญาติผู้ใหญ่แล้วไม่ต้องกลัวใคร เมื่อเป็นเช่นนี้ โอกาสที่เสมียนผู้นั้นจะเป็นคนคอสู้อย่างแท้จริงและทำความดีด้วยตนเองก็ไม่มีเลย เขาจะเป็นคนอ่อนแอไปชั่วชีวิตของเขาถ้าหากเขาไม่คิดเปลี่ยนความคิดเสียใหม่

กรณีของเสมียนหญิงคนนั้น หากเธอมีความรู้สึกดังกล่าวนั้น ก็นับได้ว่าเธอจะเป็นคนไร้วัยมีไร้น้อย และเธอจะต้องอ่อนแอชั่วชีวิตของเธอ เธอมีใจหรือว่า ตำมีของเธอจะรับราชการอยู่กับเธอตลอดไป เธออาจจะถูกย้ายออกไปต่างจังหวัด หรืออาจจะมีในอนาคตสักครั้งที่เขาไม่อาจจะแผ่อำนาจหรืออิทธิพลมาครอบครองเธอได้ เธอจะอ่อนแอต่อวิถีทางชีวิตของเธอเสียหรือ เธอจะทำความดีเพื่อให้หน้าที่การงาน เจริญโดยตำแหน่งและความสามารถของเธอไม่ได้เสียหรือ เธอมีความยินดีหรือ โนเมื่อไม่มีใครนับถือ เกรงใจ และให้ความไว้วางใจแก่เธอ เธอชอบหรือไม่ เมื่อหัวหน้างานเกลียดเธอ ไม่ไว้วางใจเธอและไม่พูดกับเธอ เธอมีความดีหรือไม่มีในเมื่อเสียงส่วนมากกล่าวว่เธอทำงานอยู่ได้ เพราะมีปลอดอกคอ หากปลอดอกคอเธอหลุด

เธอก็ต้องออกจากงาน คนที่ทำงานดีมีสมรรถภาพ รู้จักเข้าใจในชีวิต แม้เหตุการณ์บ้านเมือง จะผันแปรไปอย่างไร ก็ยังเป็นคนที่หน้าที่การงานต้องการอยู่เสมอ เธอจะไม่ต้องการที่จะให้ เธอมีความสำคัญสำหรับหน้าที่การงานของเธอหรือ

ประเด็นสุดท้าย เมื่อความเป็นอยู่ที่ทำงานระหว่างหัวหน้าแผนก และเสมียนเป็นดัง กล่าวมาแต่นั้น หากไม่หันหน้าเข้าปรึกษากัน หรือหาทางปรับความเข้าใจกันแล้ว ก็ไม่มีทาง ที่จะเข้าใจกันได้ ยิ่งต่างคนต่างอยู่ มีเรื่องหน้าที่ราชการก็ไม่กล้าสั่งให้ทำ เสมียนอาจไม่รู้เลยว่า งานในหน้าที่ของเธอมีอะไรบ้าง เพราะเธอเก่งงานมานานแล้ว ผลร้ายที่สุดก็คือ รัฐบาลเสียแรง งานไปอีกหนึ่งแรง เสียคนที่ดี ๆ ไปอีกหนึ่งคน ทั้ง ๆ ที่ไม่น่าจะเสียเลย เสมียนว่าเสมียนหญิง คนนั้นกลายเป็นคนหนักแน่นคนไปอีกคนหนึ่ง เพราะไม่ได้ใช้แรงงานของคนให้เกิดประโยชน์เท่าที่ ควรเป็น

จะเป็นการดีอย่างยิ่งหากจะปรับความเข้าใจกัน พยายามตีเรื่องต่าง ๆ ที่ผ่านมาเสียทั้ง หัวหน้าและเสมียนต่างก้มคอถาม เพื่อจุดมุ่งหมายอันเดียวกันคือ ทำงานให้ดี มีสมรรถภาพ ความหน้าที่ของคุณ การปรับความเข้าใจกัน อาจจะเป็นของลำบากสำหรับคนที่หึงหวงในตัวเองหรือ ผู้ใหญ่ที่ไม่เคยฝึกฝนตนเองมาก่อน แต่สำหรับคนที่ พยายามเคารพความคิดเห็นของคนอื่น ถือว่าคุณมีความสำคัญ และมองว่าคุณมีความผิดพลาดของคุณโดยสุจริตใจแล้ว การขอโทษหรือ ปรับความเข้าใจกันนั้น ไม่เป็นสิ่งที่ควรจะต้องอายเลย กลับจะทำให้บรรยากาศในที่ทำงานราบรื่น เป็นกันเอง เข้าใจซึ่งกันและกัน และอยู่กันได้โดยสันติในที่สุด เรื่องที่เคยระแวงกันเสมอ ๆ ก็เป็นอันยุติได้

หากจะต้องมีการที่จะปรับความเข้าใจกัน ต้องทำอย่างนุ่มนวล ให้หัวหน้าแผนก ไร งานเสมียนหญิงเสมอ เป็นงานราชการที่เบา ๆ เช่น ให้พิมพ์หนังสือส่งตักวงหน้ากระดาษ อย่าให้ พิมพ์มาก เดี่ยวจะหาว่าแกล้ง เพราะจิตใจของเธอไม่ค่อยปกติอยู่แล้ว หัวหน้าต้องปรึกษา เสมียนนัดสักอย่างในงานที่เธอถนัดที่สุด แล้วหัวหน้าทำเป็นสนใจที่เธอให้คำตอบนั้น อย่าไปถาม เรื่องที่เธอไม่รู้ เดี่ยวจะหาว่าดองภูมิ เดี่ยวกลายเป็นเรื่องวิวาทกัน เมื่อเธอทำงานผิดพลาด ก็ควรบอกแนะนำในทางที่จะให้เกิดกำลังใจ ให้เธอเกิดความรู้สึกว่า เสียใจเหลือเกินที่ทำงานผิด และอยากจะแก้ตัวใหม่ เช่นเธอพิมพ์หนังสือไม่เรียบร้อย มีผิดมากไม่ควรพูดว่า

“อาไร เหลือโทษ ไรไม่ได้ ผมให้คุณพิมพ์ผิดเดี๋ยวแค้นก็ไม่เรียบร้อย ไรเสีย คุณจะทำอะไรที่ใหม่ได้เล่า คุณทำงานอย่างเงินเดือนของคุณมันก็แพงไปนะซี” พูดเสร็จแล้วมอง

ตลอดแฉ่ง เกาหัวยก ๆ กล้ายคนอารมณ์เสีย ถ้าพูดอย่างนี้ เสมียนหญิงเชอคงคิดในใจแน่นอนว่า
“ก็อยากมาใช้ฉันทำไมยะ รู้ว่าฉันพิมพ์ไม้ดี ทำไมพอไม่พิมพ์เสียเอง หึ?”

ควรจะพูดว่า “ตรงกันคนหน้าน้อยไป ถ้าคุณเห็นใจได้มากกว่าฉันน้อยจะด้วยชนอกเยอะ
ถ้าตัวไหนพิมพ์ซากัน หากคุณมีเวลาถนัดใจให้ผมด้วย ถ้าคุณไม่ถนัดใจผม ผมก็ต้องลบเอง ผมไม่
มีดวงลบไว้เสียด้วย เอาละครับ หากคุณไม่ว่าง เดียวผมจะพิมพ์เอง ชอบคุณมาก”

หรืออาจจะใช้เธอว่า

“คุณช่วยเอาหนังสือระเบียบไรทำบุญของวัดพระศรีฯ นี้ ไปเวียนให้พวกเรานะทุกคนในกอง
ทราบได้ไหม เผื่อจะมีคนทำบุญบ้างตามแต่จะศรัทธา”

เมื่อเชอเก็บเงินได้เอามาส่ง ควรจะพูดในทำนองให้เชอดีใจที่ได้ช่วยทำงาน ต้องทำอย่าง
นอบน้อม คุยว่า เธอจะขอแก้ตัวทำงานใหม่หรือไม่ในเมื่อทำงานผิดพลาด การตั้งงานหากไม่เป็น
ดังที่ของการให้เช่นทราบ หรือต้องการตายลักษณะอักษรจากเสมียน ควรตั้งด้วยปากเปิด่าเป็น
ที่ที่สุด เพราะจะได้มีทางคุยกันได้มากขึ้น ทักถาวรแล้วนั้นจะเป็นทางที่ทำให้หัวหน้า ได้ปรับความ
เข้าใจกับเสมียนโดยไม่ขายหน้าและเสียศักดิ์ศรีของตนเอง

ฝ่ายเสมียนหญิงก็ควรจะรู้เสียด้วยว่า การเกงานทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้น เป็นการ
กระทำที่น่าขยะแขยง และเป็นสิ่งที่สังคมเขารังเกียจ แม้ไม่ทำราชการจะไปทำอะไรที่ไหนก็ตามแต่
ทางที่จะหลบหนีข้ออ้างของตนเอง ควรจะเว้นเด็ดขาด การถามมากผิดหลักเกณฑ์ เงินเดือนไม่ชน
ก็ไม่ควรเสียใจ เพราะคนอื่นคิดว่าเรา เขาก็ควรจะได้เงินชนเป็นธรรมดา การทำปมปึงกับ
หัวหน้า ทำหยิ่งจองหงอกกับหัวหน้าหรือเพื่อนร่วมงาน ว่าตนมีด้ามเป็นหัวหน้าแผนกนั้น แทนที่
คนอื่นเขาจะถวิลถวิลคิดถึง กลับจะทำให้เขาหมั่นได้

เมื่อหัวหน้าแผนกทำได้ในชั้นแรกตั้งถาวรแล้ว และเสมียนหญิงก็จะได้เงินในตั้งที่บอกให้
ก็จะเป็นที่แรกที่จะไปตั้งการอยู่กันโดยราบรื่น พอต้นปีก็ขอเงินเดือนให้เชอ ต้องคุยว่าเธอจะ
ชนชนหรือไม่ แต่ข้อสำคัญอีกอย่างหนึ่งอยู่ที่ว่า ผู้บังคับบัญชาต้องมีความปรารถนาดีและมี
ความจริงใจ (SINCERE) กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา อย่าทำหน้าเนือใจเสีย แฝงด้วยเล่ห์กระเท่
เพทุบายต่าง ๆ นานา

ถ้าหากพูดกันแล้ว ปรับความเข้าใจกันแล้ว น่าเช่นเข้าตบกันแล้ว นาร้อนเข้าลวกกันแล้ว
เชอไม่มีทางที่จะเป็นคนดีได้ เขอมมีแต่เกงาน มีแต่จะทำให้งานเสื่อมเสียสมรรถภาพ รับให้เชอ
พิจารณาด้วยตัวเองเสีย เพราะนานไปราชการจะเสียมากกว่านี้.

เก็บตก
บทวิเคราะห์ประชุม ก.พ.

โดย..... พระศักดิ์ อังอยู่ น.บ.

เดือนนี้มีเรื่องแปลก ๆ เกิดขึ้นมาเล่าสู่กันฟังอีกตามเคย ซึ่งนอกจากจะได้ฟังเป็น เรื่องแปลก ๆ แล้ว บางทีอาจได้เป็นแง่คิด, ทางปฏิบัติ, หรือข้อควรสังวรณบ้างก็ได้

มดมีอชก

พ่อดีชกคนผู้คุมเงินแชร ผู้คุมไม่กล้าชดักต้องเงิน ในเดือนแรก ๆ การเงินแชรเป็นไป โดยเรียบร้อย เพราะพ่อดีได้ตั้งตรงไปยังเจ้าหน้าที่จ่ายเงินเดือน ให้หักเงินจำนวนที่จะตงแชรไว้โดย ที่เคยว แต่พอเดือนต่อ ๆ มา ผู้คุมบางคนเงินเดือนเหลือจริงไม่พอให้หักตงแชร จึงบอกคำดา และยอมให้พ่อดีรับแชรเดือนแรกในฐานะเป็นตงเท่า แต่ขอคืนเงินที่ตงไว้ในเดือนต่อ ๆ มาที่ พ่อดีหักเอาไว้ ฝ่ายข้างพ่อดีเถียงว่า เงินเดือนถนคืนไม่ได้ซี ต้องเบียดเสียดอกเอา ผู้บังคับบัญชา เห็นว่า พ่อดีทำไม่ถูก จึงตงโทษภาคทัณฑ์ ก.พ. ทักว่า พ่อดีทำกับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาอย่างนี้ จะดีศรี ? จะไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการระมัง ?

อายที่ไซไม่ทำ ชอบทำที่ไม่ใช่

เรื่องมีว่า พนักงานป่าไม้ ๒ คน คนแรกได้รับคำสั่งให้ออกไปทำการตัดราคาดีดอกไม้ ของราษฎรผู้หนึ่ง หน้อยแน่ พี่แกไม่ยกกะไปเอง ไซใครก็ไม่รู้ ซึ่งไม่มีหน้าที่ชระหน้อยให้ไป ทำแทน ส่วนพ่อเจ้าประคุณอีกคนหนึ่งได้รับคำสั่งให้ตามไปตัดราคาดีดากและเก็บเงินค่าภาคหลวง ไม้ที่พ้อยชดรายนายคนแรกตัดราคาดีดอกได้ ยอชชรายนายคนหลังหน้อย ก็ชว่าไปเหมือนกัน แต่ว่าไ้ไฟล่ไปตัดราคาดีดากและเก็บเงินค่าภาคหลวงไม่รายอื่นเสียดิบ เลยถูกตัดเงินเดือน

ก.พ. ว่า ถ้าตงมอบตราให้ชาวบ้านไปตัดเอาเองอย่างนี้ดี ก็กินเพ็ดหมคป่าไปเลย คิดเงินเดือนแล้วเขาไม่ตัดแล้วมาขอให้เบ็นต้นชขึ้นมาใหม่ได้เสียเมื่อไรวะ จึงตงชชดงเกตไป

สนั่น

เรื่องมีว่าบุรุษไปรษณียนายหนึ่ง หน้าที่ชองแกเราท่านคงทราบกันดีว่า ตงจคหมายตง

ปกติบุรุษไปรษณีย์ผู้เดิมทักทำหน้าตาของเขาเป็นปกติ แต่ว่า อยู่ดี ๆ คนคึกคัก ไม่ยอมส่งจดหมายที่มั่งงั่งผู้รับเสียเลย ๆ แล้วก็หลายฉบับเสียด้วยซ้ำ โห้งเป็นยังไงไปได้เล่า ? อ้อ, จะให้แกส่งอย่างไรได้ ในเมื่อผู้รับจดหมายเหล่านั้นเป็นเจ้าหน้าที่คอยตามทองเงินแกอยู่เรื่อย ผู้บังคับบัญชาคงจะเห็นว่าแกได้รับเงินเดือนมากไป จึงสั่งคิดเงินเดือนชะหน้อย

ก.พ. รับรายงานเรื่องนี้แล้ว ก็ให้รู้สึกทะเลาะแฉ่ง ๆ ซอบกอด ก็เงินเดือนที่ได้รับไม่พอจะใช้หน้อยอยู่แล้ว ยังถูกคิดลงไปอีก แล้วเมื่อไหร่จะได้ไรกันล่ะ มีของหมิ่นหมิ่นตลอดกาลว่ะ ? แค่นั้นไม่ใช่ปัญหาสำคัญ ที่สำคัญก็คือ การไม่ส่งจดหมายให้เขาผิด เสียหายแก่ประชาชนมาก และทำให้ขาดความเชื่อถือด้วย ไม่เหมาะสมที่จะให้เป็นผู้บริการประชาชน จึงตั้งข้อตั้งเกิดไป

คิมสุรามาเวลา

เรื่องมีว่า พลศุลกากรชายหนึ่ง เป็นเวรที่จะต้องไปตรวจเรือสินค้าเวลากลางคืน รอรอดที่จะนำไปส่งยังท่าเรือหลายนาที่แต่ก็ยังไม่มารับซักที หนึ่งเฉย ๆ ให้รู้สึกว้าอาญ เขาดีไมร่ส่งส่งสุรามาคิมฆ่าเวลาไปพลาง ๆ แต่ฆ่าเวลาเพลินไปหน่อย เลยดื่มเวร แล้วก็เลยเปะปะไปคิมฆ่าเวลาที่ร้านเอกชนอีก คราวนี้ไม่เพียงฆ่าเวลาเสียแล้ว แต่จะฆ่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ขวางหน้า นัยแต่แก้ว ขวด โตะ เก้าอี้ ไปจนกระทั่งมนุษย์ทุกหน้า พลเมืองดีเห็นที่เรื่องจะไปกันใหญ่ จึงแจ้งตำรวจให้จัดการ คังนัม ผู้ที่มารับในตอนนี้ ไม่ใช่รถที่จะนำไปส่งท่าเรือเสียแล้ว แต่เป็นตำรวจที่จะนำไปส่งโรงพัก แต่มาตอนนั้นเขาเห็นอะไร ๆ มันเด็กไปเสียหมดแล้ว แม้กระทั่งตำรวจเขาก็ว่า "ตำรวจเรือะ เรื่องเด็ก" พร้อมกับสั่งหมัดให้ตำรวจจับเสียเต็มรัก จึงพบข้อหาฐานเมาสุราอาละวาดในที่สาธารณะสถาน และฐานทำร้ายร่างกาย ถูกปรับไปตามระเบียบ แต่ก็ถูกปลดออกจากราชการด้วย

ท่านที่รักครับ อย่าได้ริฆ่าเวลาด้วยสุราเลยนะครับ เพราะถ้าเพลินไปละก็จะเข้มคิลณะรัฐมนตรีที่ว่า "ข้าราชการผู้ใดเสพหรือเมาสุราในที่สาธารณะจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ" นั้นเทียว.

ปัญหาและทบทวนปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดย . . . ประวิทย์ ๗ นคร ส.บ.

หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาสมาชิก

สมาชิกเลขที่ ๒๘๘ นครปฐม ถามว่า

ตามที่คุณสันติ วิชัยคำมาศย์ แผนกสัตว์แพทย์ จ.ว. ฉะเชิงเทรา ตามเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๐๓ เรื่องการเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโท ตั้งความแจ่มชัดแล้วนั้น และ น.ส.พ. วารสารได้ตอบตามข้อ ๑ กับใจความได้ว่าการเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโทนั้น ถ้าเลื่อนในตำแหน่งที่มีชื่อผูกพันกับ ก.พ. จะต้องมียศตราเงินเดือน ๑๕๐ บาท ถ้าเลื่อนในอัตราว่างหมายถึงเคยบรรจุมาแล้วแล้วด้วยตราชั้นโทว่างดัง ที่ไม่อยู่ในชื่อผูกพัน คำตอบของ น.ส.พ. วารสารข้อนี้ ผมคิดว่าคงขัดกับหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท พ.ศ. ๒๕๐๓ ของกระทรวงเกษตราธิการ ซึ่งกำหนดหลักสูตรไว้ตามข้อ ๖ ว่า ผู้ที่จะสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโท ต้องมีคุณสมบัตดังนี้

(๑) เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือเป็นข้าราชการที่ ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี กำหนด ๓ ปี ให้ลดเป็น ๑ ปี สำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ซึ่ง ก.พ. เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

(๒) มีเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕๐ บาทขึ้นไป

หลักสูตรอนึ่งประกาศใช้เมื่อ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๓

กระผมจึงขอถามว่าการที่มีคนประเภท ผู้ที่มีเงินเดือนต่ำกว่า ๑๕๐ บาท เข้าสอบเป็นชั้นโทนั้น รู้ดีว่าจะขัดกับที่ตอบในหนังสือวารสารที่ว่า ถ้าจะบรรจุข้าราชการชั้นตรีเป็นชั้นโทในตำแหน่งที่ไม่มีชื่อผูกพัน คือไม่ต้องมีเงินเดือนถึง ๑๕๐ บาทก็ทำการบรรจุได้ ฉะนั้น คุณสมบัตข้อ (๒) ในข้อ ๖ จึงไม่เป็นการยุติธรรมเลย เพราะเท่ากับมีคประโยชน์ผู้ที่มีเงินเดือนไม่ถึง ๑๕๐ บาทไว้แต่ช่วยพวกปริญญาโทมากกว่า จริงไหมครับ กระผมจึงใคร่ขอความเป็นธรรมจากผู้ใหญ่ โปรดแก้หลักสูตรข้อ (๒) เป็นเงินเดือน ๑๒๐ เด็ย ก็จะเป็นยุติธรรมดี

คำตอบ

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบเลื่อนขั้นเป็นชั้นโท เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. ๓๕๐๓
 กระทรวงโดยเฉพาะที่จะกำหนดได้เท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายและระเบียบ เท่าที่กระทรวงเกษตร
 กำหนดก็ไม่ขัดกับกฎหมายและระเบียบ (มติ ก.พ. น.ว. ๓๘/๒๕๐๐ ต.ว. ๘ ก.ค. ๒๕๐๐) และ
 เขาชอบที่จะกำหนดเช่นนั้นได้ โดยอาจมีเหตุผล เช่น อัตราที่จะเลื่อนขึ้นไปนั้นเป็นอัตราที่มีข้อผูกพัน
 ที่จะต้องเลื่อนจากคนเงินเดือน ๓๕๐ บาท การให้คนเงินเดือนต่ำกว่านั้นเข้าสอบ ก็จะเสียเวลาเปล่า
 หรือว่าเขาต้องการผู้ที่มีอายุได้หน่อย มีผู้สมัครได้เลื่อนขั้น ถ้าให้คนที่อ่อนอายุได้เข้าสอบ แม้
 สอบได้ก็อาจเก่งแต่หลักวิชา แต่ความชำนาญที่จะดำรงตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นไปนั้นยังไม่ถึง
 ขนาด แม้สอบได้ก็จะไม่ได้รับอนุมัติจาก อ.ก.พ. กระทรวงให้เลื่อนขั้น ก็จะเสียเวลาเปล่า หรือ
 จากการเลื่อนขั้นเป็นชั้นโท กฎหมายกำหนดเวลาว่าต้องเป็นชั้นตรีมาแล้ว ๓ ปี หรือถ้าได้ปริญญา
 ชั้นตรีแล้ว ถ้าให้คนอายุราชการไม่ถึงกำหนดคนเข้าสอบ ถึงสอบได้ ก็เลื่อนไม่ได้ เสียเวลาเปล่า
 อย่างนั้นเป็นต้น

คุณชนะ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา เขตการทางตะเขิงเทรา ถามว่า

๑. ตามที่ตอบคุณมัย ชัยศิริรักษ์ในวารสารข้าราชการ เดือนประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๐๓ หน้า ๓๖ ข้อ ๒ ว่า ก.พ. ตัดความไว้เรียบร้อยแล้ว (บัญชีสอบแข่งขันใช้ได้เพียง ๒ ปี) ถ้า
 ลรมได้นำผิด ก.พ. ก็จะทักท้วง ผลก็คือบรรจุไปก็เบิกเงินเดือนไม่ได้ นี่ ขอกถามว่าถ้ากรมนี้เขา
 คอบว่าเขาปฏิบัติถูกตามกฎหมายทุกประการ การตัดความว่าบัญชีสอบแข่งขันใช้ได้เพียง ๒ ปี
 เป็นการตัดความในสาระสำคัญของกฎหมายผิด วิจารณ์สิทธิอันชอบธรรมของบุคคล ก.พ. จะ
 ทักท้วงอย่างไรอีก หรือจะทักท้วงว่า ก.พ. ตัดความอย่างนี้ ถูกหรือผิดก็ต้องปฏิบัติตามกระนั้นหรือ
๒. ข้อความอันใดในมาตรา ๕๐ ที่ตัดความได้ว่า บัญชีสอบแข่งขันใช้ได้เพียง ๒ ปี หรือ
 ชกเลิกบัญชีสอบแข่งขันเมื่อครบ ๒ ปี

คำตอบ

๑. เมื่อ ก.พ. ทักท้วง การบรรจุนั้นก็ไม่สมบูรณ์ คงก็จะไม่ผ่านฎีกาจ่ายเงินเดือนให้
 การตัดความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นอำนาจโดยเฉพาะของ ก.พ. ตาม
 มาตรา ๓๓ คนใดใครอื่นห้ามอำนาจมาตัดทับได้ไม่

๒. ข้อความตอนที่ว่า "การสอบแข่งขัน ตามปกติให้มีครั้ง ๑ ครั้ง แต่อย่างช้าไม่เกิน สองปี" นั้นแหละ

หลักการตีความในกฎหมายนั้น มีหลักอยู่ดังนี้

- (๑) ตีความตามตัวอักษร
- (๒) ตีความตามเจตนารมณ์
- (๓) ถ้าข้อความใดตีความได้เป็น ๒ นัย ให้ถือเอาหน้าที่ใช้บังคับได้

ถ้าเป็นกฎหมายอาญาต้องตีความตามตัวอักษรโดยเคร่งครัด แต่ถ้าเป็นกฎหมายแพ่งหรือกฎหมายปกครองตีความตามเจตนารมณ์ได้ สำหรับ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นกฎหมายปกครอง ก.พ. ตีความตามเจตนารมณ์ และถือเอาหน้าที่ใช้บังคับได้ ก็ไม่ผิดหลักหรือสาระสำคัญของกฎหมาย เพราะถ้าไปตีความว่า "ให้ ก.พ. เปิดสอบแข่งขันทุกปี หรือทุก ๒ ปี" ก็จะเป็นหน้าที่ใช้บังคับไม่ได้เพราะการสอบแข่งขัน ก.พ. มิได้จัดทำเองเสียแล้ว แต่มอบให้ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. จังหวัดจัดสอบ แล้วจะไปบังคับให้ กระทรวง, กรม, จังหวัด, ทุกแห่งเปิดสอบทุกปีหรือทุก ๒ ปี ทั้ง ๆ ที่ไม่มีอัตราว่างที่จะบรรจุเลย จะได้ประโยชน์อันใด มีแต่จะสิ้นเปลืองเสียเปล่าและไร้เหตุผล

คุณเสงี่ยม กิจโกศล สมาชิกเลขที่ ๑๖๒๒ นครนายก ถามว่า

๑. ตาม ม. ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๘ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๘ ว่า ภายใต้มงกบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนว่างลงและยังมีได้แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งนั้น หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราวให้ผู้บังคับบัญชา (ตั้งคือไปนั้น) มีอำนาจตั้งให้ข้าราชการที่เห็นสมควร รักษาการในตำแหน่ง นั้นชั่วคราวได้

ดังนั้นจึงมีผู้ถกเถียงกันว่า การรักษาการนั้นต้องเป็น "รักษาการในตำแหน่ง" และบางคนก็ว่า ต้องเป็น "รักษาการแทน" จึงขอทราบว่าจะใช้อะไรถูกต้องกันแน่ และถ้าหากใช้แล้วแต่กรณี กรณีใดจึงจะใช้ "รักษาการในตำแหน่ง" และกรณีใดใช้ "รักษาการแทน"

๒. การพิจารณาปรับข้าราชการพลเรือน ซึ่งรับเงินเดือนเต็มขั้นในชั้นนั้น ๆ ซึ่งสอบคัดเลือกได้แล้วเลื่อนขั้นขึ้นไป เช่นกรณี ๑๖๐ บาทซึ่งสอบคัดเลือกเป็นชั้นโทได้ บาง

กระทรวงทบวงกรม ขอปรับเป็นชั้นโทอันดับ ๓ ชั้น ๑๖๐ บาท มาทาง ก.พ. ก็อนุมัติให้ปรับได้ บาง
 กระทรวงทบวงกรม ก.พ. ก็ไม่อนุมัติให้ปรับ ขอทราบว่ ก.พ. อาศัยหลักอะไรในการพิจารณา
 เรื่องขอได้กรุณาแจ้งให้ทราบโดยละเอียดด้วย (ส่วนหลักเกณฑ์ตาม ค.อ.น.ว. ๑๘๗/๒๕๐๐
 ลงวันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๐๐ เรื่องการปรับอัตราเงินเดือนเพื่อยกฐานะ ของเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ฝ่ายบริหารนทรบแล้ว)

คำตอบ

๑. คำว่า "รักษากรในตำแหน่ง" เป็นคำตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน
 ส่วนคำว่า "รักษาราชการแทน" เป็นคำใน พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๒ คำนี้มีความ
 หมายเหมือนกัน ส่วนที่ว่าจะใช้คำไหนนั้นก็สุดแล้วแต่จะใช้ พ.ร.บ. ไหน ถ้าเป็นการแต่งตั้งตาม
 มาตรา ๒๘ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ก็ใช้คำตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพล
 เรือน คือ "รักษากรในตำแหน่ง"; แต่ถ้าเป็นผู้รักษาราชการแทนโดยอัตโนมัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบ
 ราชการบริหารแผ่นดิน ก็ใช้คำตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน คือ "รักษาราชการ
 แทน" ส่วนคำว่า "รักษากรแทน" นั้นไม่มีในกฎหมาย

๒. ก.พ. ถือหลักดังนี้ คือ

- (๑) ต้องมีตำแหน่งหัวหน้าแผนกวางอยู่ ซึ่งต้องมีแผนกจึงจะมีหัวหน้าแผนกได้ หรือ
- (๒) ถ้าเป็นตำแหน่งเทคนิค ต้องมีคุณภาพและปริมาณงานสมควรแก่การเป็นชั้นโท

สมาชิกเลขที่ ๓๑๘๘ ถามว่า

สมัครใจว่านายคำ เป็นศึกษากรอำเภอ ก. ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นศึกษากรอำเภอ
 ก. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ แต่นายคำยังไม่ได้ไปรับหน้าที่ศึกษากรอำเภอ ก. และยังคงทำงาน
 อยู่อำเภอ ก. จนบัดนี้ ทั้งยังไม่ได้หอบหมายการงานในหน้าที่ศึกษากรอำเภอ ก. ให้แก่ผู้ใด
 การที่นายคำปฏิบัติกรงานในหน้าที่ศึกษากรอำเภอ ก. ในขณะนี้จะมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย
 ระเบียบแบบแผนในอำเภอ ก. หรือไม่

และถ้านายคำได้รับแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งศึกษากรอำเภอ ก. อีกค่อนหนึ่ง แต่นาย
 คำยังคงทำงานอยู่อำเภอ ก. จนบัดนี้ การทำงานของนายคำที่อำเภอ ก. ขณะจะมีสมบูรณ์หรือไม่

คำตอบ

เมื่อยังไม่ได้มอบหมายหน้าที่การงาน และยังไม่ได้เดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ ผู้นั้นยังคงอยู่ในตำแหน่งและสังกัดเดิม คงมีอำนาจหน้าที่อยู่ที่เดิม (เทียบเคียงมติ ก.พ. ตามหนังสือคอบช้อหรือกระทรวงศึกษาธิการที่ ศ.ช. ๓๔๗๕๐/๒๕๐๓ จ.ว. ๒๓ .ม.ย. ๒๕๐๓ ลงวารสารข้าราชการฉบับที่ ๘ ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๐๓ หน้า ๓๓ ในปัญหาใหม่ข้อ ๕๐๕)

คุณเถื่อน พันชนะ ถามว่า

ผู้สอบแข่งขันได้ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ขอลาออก เพื่อไปรับราชการทหาร ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๓ เมื่อขอลาออกแล้วตำแหน่งเดิมจะคงว่างลง ซึ่งทางแผนกต้องการบรรจุ ผู้ที่สอบแข่งขันได้ในอันดับต่อไปแทน ในวันที่ออกกะเช่นเดียวกัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. จะบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ที่ยังไม่ได้บรรจุ แทนผู้ที่ออกกะได้หรือไม่
๒. อัตราของผู้ไปรับราชการทหารนั้น จะต้องกันอัตราไว้ให้หรือไม่ หรือขาดจากข้าราชการไปเลย

๓. เมื่อพ้นจากการรับราชการทหารแล้ว จะขอกลับเข้ารับราชการในแผนกเดิมได้อีกหรือไม่

คำตอบ

๑. บรรจุผู้สอบแข่งขันคนถัดไปยังไม่ได้ เพราะต้องส่งวนอัตราไว้ให้ผู้ไปรับราชการทหาร ถ้าจะบรรจุคนแทน ก็ต้องบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวแทนผู้ไปรับราชการทหาร โดยมีเงื่อนไขว่า เมื่อผู้ไปรับราชการทหารกลับมาผู้นั้นต้องออก อย่างนั้นจึงจะได้ [ดูกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๗๗ พ.ศ. ๒๔๗๗ ข้อ ๕-๕-๖ และ ข้อ ๓๕ (๓) ข]

๒. ผู้ไปรับราชการทหาร ก็ถือว่าขาดจากอัตราไปเลย แต่ต้องส่งวนอัตราไว้ให้ เพราะเมื่อเขากลับมา กฎหมายบังคับให้เจ้าสังกัดบรรจุเขาคนเดียว

๓. ได้.

น.ว. กางๆ

จำนวนมาก

ที่ น.ว. ๑๔/๒๕๐๑

สำนักงาน ก.พ.

๓ ตุลาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การบรรจุในอัตราเงินเดือนว่าง

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๑๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๓

ตามหนังสือที่อ้างข้างต้น แจ่มต ก.พ. วางระเบียบปฏิบัติเรื่องการขอทำความตกลงกับ ก.พ. เพื่อบรรจุในอัตราเงินเดือนว่าง ซึ่งให้ตั้งบัญชีรายละเอียดตามแบบของ ก.พ. ไปเพื่อ ก.พ. พิจารณาจำนวน ๓๐ ชุด นั้น

เรื่องขอเรียนว่า การพิจารณาขอบรรจุในอัตราเงินเดือนว่าง ที่ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. นั้น ก.พ. ได้มอบให้ อ.ก.พ. วิสามัญพิจารณาการกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนของตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนเป็นผู้พิจารณาแทน ก.พ. ซึ่งในการพิจารณาเรื่อง อ.ก.พ. เห็นว่านอกจาก จะต้องชี้แจงถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ที่มีอยู่ในแผนกหรือกองที่ขอบรรจุ และ ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการที่ขอบรรจุไปตามระเบียบของ ก.พ. ที่วางไว้แล้ว ขอให้ชี้แจง แสดงสถิติปริมาณงานของเจ้าหน้าที่แต่ละคนในแผนก หรือกองที่มีอัตราว่างให้ปรากฏชัดเจนย้อนหลัง ๓ ปี ไปเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญและลูกจ้างที่มีอยู่ในแผนกต่าง ๆ ที่ขอทำความตกลงไปนั้นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุขุมน้อยประคินฐ

(หลวงสุขุมน้อยประคินฐ)

เลขาธิการ ก.พ.

ระเบียบคลัง

โดย..... วิจิตร ไม้เรียง อ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

คุณชัชสิทธิ์ พงศ์สกุล ถามว่า

ตามมาตรา ๑๕ ของ พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ ๒๕๒๕ บัญญัติไว้ว่า “ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์มีสิทธิได้บำเหน็จ” วรรคนั้นผมสงสัย เพราะความเข้าใจของผมเข้าใจว่า ผู้ที่ออกจากราชการ เมื่อมีเวลาไม่ถึง ๑๐ ปีสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ก็ควรจะได้รับบำเหน็จ เมื่อไม่เข้าเกณฑ์ตามวรรค ๒ ของมาตรา ๑๕ นี้ แต่ในทางปฏิบัติเมื่อผู้ลาออกจากราชการตอนที่อายุราชการเข้าเกณฑ์วรรคแรกของมาตรา ๑๕ นี้ แต่ในทางปฏิบัติเมื่อผู้ลาออกจากราชการตอนที่อายุราชการเข้าเกณฑ์วรรคแรกของมาตรา ๑๕ นี้ มีบ้าง สักตัวก็ว่าบ้าง แต่เหตุใดจึงไม่ได้รับบำเหน็จ เป็นเพราะเหตุใด ขอคำอธิบายสำหรับวรรคแรกของมาตรา ๑๕ นี้ด้วย และที่มาตรานับบัญญัติได้เช่นนี้หมายความว่าข้าราชการประเภทใด อันข้าราชการผู้ที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตาม ม. ๑๕ วรรคแรกนั้น ใช้เกณฑ์คำนวณบำเหน็จตาม ม. ๓๒ หรือไม่

คำตอบ

๑. ข้าราชการที่ออกจากราชการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ขึ้นต้องพิจารณาตามลักษณะต่าง ๆ ในมาตรา ๘ ก่อน ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวก็ไม่มีสิทธิ
๒. เมื่อมีสิทธิตามมาตรา ๘ จึงจะพิจารณาตามมาตรา ๑๕ อีกชั้นหนึ่งว่าผู้นั้นมีสิทธิได้บำเหน็จหรือบำนาญ

๓. แล้วยังคำนวณตามมาตรา ๓๒ ว่า ผู้หนึ่งจะได้บำเหน็จหรือบำนาญเท่าใด

ความบัญชาของคุณบางคนออกไปโดยไม่ได้อำนาจนั้นเป็นเพราะได้ลาออกไปโดยความสมัครใจ และการลาออกนั้นไม่เข้ากรณีใด ๆ ที่กล่าวไว้ในมาตรา

คุณจำเนียร ศรีหิรัญ กองตรวจภาษีอากร ถามว่า

เริ่มเข้ารับราชการในอำเภอนครชัยศรี แล้วย้ายไปจังหวัดต่าง ๆ ครั้งสุดท้ายมาประจำกรมสรรพากร ขอเช่าบ้านนอกที่ตั้งสำนักงาน โดยขอเช่าที่อำเภอนครชัยศรี (บ้านของตัวเองไม่มีจริง ๆ) จะเบ็ดค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

คำตอบ

ปัญหาที่ยังไม่มีใครหาคำตอบว่า

- ๑. การขอเข้าบ้านนอกท้องที่ ที่ตั้งสำนักงานหม่มระเบียบให้ทำได้ โปรดดูหนังสือเวียนของกระทรวงการคลังจังหวัดต่าง ๆ ที่ ๔๕๕๗๖/๒๕๗๒ ต.ว. ๕ พ.ย. ๒๕๗๒
- ๒. แต่การกดขยมาอยู่บ้านเดิม ในท้องที่ซึ่งเริ่มเข้ารับราชการ เบิกไม่ได้ ขัดพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้าน มาตรา ๕ วรรค ๓

สมาชิกเลขที่ ๓๕๗๕ ถามว่า

นาย ก. เป็นครูประจำขนาดตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๗๗ อัตราเงินเดือน ๓๐ บาท วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๗๐ ได้ขึ้นเงินเดือน ๓๒ บาท วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๗๓ เป็นพดตำรวจอัตราเงินเดือน ๕ บาท จนถึงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๗๕ เงินเดือน ๒๕ บาท วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๗๖ เป็นพดสมัครตลอดมาจนถึง ๓ มกราคม ๒๕๗๓ อัตราเงินเดือน ๔๗ บาท โอนเป็นครูประจำขนาดอัตราเงินเดือน ๕๕ บาท เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๗๔ คงปฏิบัติราชการตลอดมาต่อมาทางราชการตั้งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๓ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๗ ขอเรียนถามว่า

- ๑. ออกจากราชการตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๗ ขอรับบำนาญได้หรือไม่
- ๒. ถ้าข้าราชการนับรวมแต่วันเป็นครูประจำขนาดครั้งแรก (พ.ศ. ๒๕๗๗) หรือนับตอนโอนมาเป็นครูประจำขนาด (๓ กรกฎาคม ๒๕๗๔)
- ๓. ถ้านับรวมตอนเป็นตำรวจด้วยเหมือนเรื่องราวขอรับบำนาญต้องนำเอกสารหลักฐานตอนเป็นตำรวจมารวมในแบบ ต. ด้วยหรือไม่

คำตอบ

ครูประจำขนาดเพียงจะได้รับยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนเมื่อวันที่ ๕ พ.ค. ๒๕๗๓ แต่ถรรพณ์เวลาราชการย้อนหลังได้หรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในมาตรา ๒๓ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๗๔

คุณได้ออกจากครูประจำขนาดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ยังไม่มีฐานะเป็นข้าราชการ) มาเป็นตำรวจก็เป็นการรับบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการเข้าเป็นตำรวจ เวลาข้าราชการจึงต้องเริ่มนับตั้งแต่

วันที่ ๘ เม.ย. ๒๕๑๓ ซึ่งเป็นวันเริ่มเข้าเป็นตำรวจเป็นต้นมา ส่วนเวลาตอนที่โอนมาเป็นครุประ-
ชาบาลครั้งหลังเมื่อปี ๒๕๑๓ ไม่มีปัญหาครุประชาบาลตอนนั้นได้ยกฐานะเป็นข้าราชการแล้ว จึง
คงนับเวลาได้ตลอดมาจนถึงวันออก

การออกจากราชการตามมาตรา ๓๘ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๑๗ มี
สิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญในเหตุทดแทน

ในการยื่นเรื่องขอรอรับบำเหน็จบำนาญต้องยื่นหลักฐานการรับราชการตำรวจด้วย

สมาชิกเลขที่ ๗๓ ถามว่า

เงินบำเหน็จกั๊ต เงินบำนาญกั๊ตที่ทางการให้แก่ข้าราชการได้รับตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำ-
นาญฯ นั้น เงินจะถูกหัก-ยัด โดยทางราชการหรือโดยเจ้าหน้ใด ๆ หรือโดยคำสั่งของศาล
โดยเจ้าตัวไม่ยินยอม จะได้หรือไม่

ในกรณีหัก-หรือยัดได้ เพราะเหตุใด ถ้าหัก-หรือยัดไม่ได้แล้ว มีอะไรที่คุ้มครอง
อยู่และโดยเหตุผลอย่างไร

คำตอบ

หักหรือยัดบำเหน็จบำนาญไม่ได้ เพราะบำเหน็จบำนาญนั้นได้รับความคุ้มครองตามมาตรา
๒๗๖ แห่งประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง เว้นแต่หากมีหนังสือกับทางราชการ ซึ่งเจ้าตัว
ได้แสดงความยินยอมไว้ เช่น แบบฟอร์มเงินยืมทดรอง มีคำยอมให้หักเงินเดือนหรือบำเหน็จ
บำนาญที่ตนจะได้รับต่อไปในภายหน้า

คุณวินิจ หลาวทอง ถามว่า

สมัคร ก. วุฒิ ม. ๖ เข้าเป็นครูเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ สอบได้วุฒิ
พ.ม. ทางราชการจึงออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ (เท่าที่ปฏิบัติ
ทางราชการไม่ได้ออกคำสั่งให้พินหน้ทำ ก่อนออกคำสั่งเปลี่ยนฐานะเป็นสามัญ) และความจริง
ก็อยู่ในราชการติดต่อกันมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงขอลาออกรับไปบำเหน็จบำนาญดังนี้

๑. ก. จะได้รับเงินบำนาญมาแต่เมื่อใด

๒. ถ้า ก. ไม่ได้รับมาแต่ปี ๒๕๑๒ ก. จะขอรับเงินทดแทนในปี ๒๕๐๓ หรือขอรับในปี

๒๕๓๐ ซึ่งเป็นปีที่ออกจากราชการจริง ๆ

คำตอบ

๑. ก่อนอื่นขอได้โปรดทำความเข้าใจเสียก่อนว่า สิทธิในบำเหน็จบำนาญนั้นเป็นไปตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่ยุ่่นออกจากราชการ

ฉะนั้น พ.ศ. ๒๕๓๐ (อีก ๒๘ ปีข้างหน้า) กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในสมัยข้างหน้าโน้นจะบัญญัติเป็นประการใด ไม่ทราบ ตอบไม่ได้

๒. รายงานปรากฏว่าเป็นวิสามัญอยู่ ต่อมาได้รับวุฒิทางครุสังขน์ ทางราชการจึงได้บรรจุตามวุฒิโดยผลแห่งการที่ท่านยังเป็นข้าราชการอยู่ จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนข้าราชการวิสามัญ

คุณชลินทร์ จันทรพิ่ง ถามว่า

ตามระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๐ ข้อ ๘ ที่กำหนดให้จ่ายเงินทดแทนจากอัตราเงินเดือนของผู้ยื่น หรือจากเงินเดือนเหลือจ่าย โดยให้กระทรวงหรือจังหวัดเจ้าสังกัดขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังนั้น ในทางปฏิบัติแล้ว พออัตราเงินเดือนว่างลง เจ้าสังกัดมักบรรจุคนใหม่แทนทันทีว่าง และเงินเดือนเหลือจ่ายตามเกณฑ์ในข้อ ๔ ได้ ดังตัวอย่าง เช่น ข้าราชการวิสามัญ ตำแหน่งภารโรงโรงเรียนรัฐบาลผู้หนึ่ง มีอัตราเงินเดือน ๕๐ บาท มีเวดราชการ ๓๓ ปี ลาออกเมื่อ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๓ เขามีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามระเบียบนั้นเป็นเงิน ๖๕๐.๐๐ บาท เงิน พ. ในอัตราครึ่งหนึ่ง มีค่า ๒๕๐.๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๒๕๐.๐๐ บาท รวมเงิน ๓,๘๐๐ บาท ผู้ขอลาออกได้ยื่นคำขอรับเงินทดแทนแล้ว แต่เจ้าสังกัดไม่มีเงินเดือนเหลือจ่ายพอที่จะจ่ายให้ได้ในขณะนั้น จะแก้ปัญหาในเรื่องนี้อย่างใด?

คำตอบ

สำหรับงบประมาณเงินเดือนนั้น (ขณะที่ถาม) ได้แบ่งเป็นส่วนกลางและส่วนจังหวัด สำหรับงบประมาณส่วนจังหวัดนั้นไม่ว่าจะเป็นเงินเดือนเหลือจ่ายของ แผนกใด โอนมาทำการ เบิกจ่ายเป็นบำเหน็จทดแทนข้าราชการวิสามัญได้ทั้งสิ้น ทงนั้นจะต้องขออนุมัติจากกระทรวงการคลังก่อน

คุณสาทร ผดุงถิ่น ถามว่า

๑. การเดินทางที่ต้องเสียค่าพาหนะเป็นค่ารถและค่าเรืออื่น ถ้าเรามีได้เสียเงินเอง โดยที่มิใช่ผู้เป็นผู้ใช้แทนให้คงนั้น จะเบิกค่าพาหนะในครั้งนั้นได้หรือไม่ เพราะไม่ได้จ่ายจริง

๒. ตามข้อ ๓ ถ้าหากว่าเบิกได้ถึงแม้จะมีผู้ยื่นออกเงินค่าพาหนะแทนเราไปแล้วก็ตาม
ขอทราบว่ามีอำนาจที่เบ็ดเสร็จราชการเฉพาะรถไฟ จะเสียค่าโดยสารเพียงครั้งเดียว อีก
ครั้งหนึ่งครุฑภาออกให้ ดังนั้น ถ้ามีอำนาจที่เบ็ดเสร็จราชการจะเบิกค่าโดยสารรถไฟเต็มอัตราได้หรือไม่
เพราะครุฑภาออกให้ก็เหมือนกับผู้ยื่นออกเงินขอให้ตัวให้เช่นเดียวกัน

คำตอบ

มาตรา ๑๖ ได้กำหนดไว้ว่า

จะเบิกค่าโดยสารรถไฟหรือเรือได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้

ครุฑที่โดยสารรถไฟนั้น เมื่อเดินทางมาขึ้นรถครุฑภาให้มายังสถานี ทางสถานีจะออกตั๋ว
ให้เป็นพิเศษเหมือนตั๋วเด็ก เป็นการตกลงระหว่างรถไฟกับครุฑภา ฉะนั้น เมื่อจ่ายจริงเพียงราคา
ตั๋วเด็กจะไปเบิกอัตราผู้ใหญ่ไม่ได้

แต่ถ้าหากต้องจ่ายเงินค่าโดยสารเต็มอัตรา แต่ผู้ยื่นได้ขอให้โดยเดินทาง หรือออกไปครั้ง
หนึ่งโดยเดินทาง อย่างนี้เบิกเต็มได้

คุณพิสิษฐ นิลัมภชาติ โรงพยาบาลจังหวัดศรีสะเกษ ถามว่า

๑. ตาม คำตอบปัญหาของกรมในวารสารข้าราชการ ฉบับประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๓
ว่า "นายแพทย์ผู้อำนวยการตําหนักราชการแล้ว การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเป็นเรื่องของผู้บังคับ
บัญชา" ผม

ขอทราบต่อไปว่า ถ้าผู้บังคับบัญชามีได้แต่งตั้งให้ผู้ใดรักษาการแทน จะทำอะไร นาย
แพทย์ตำแหน่งรองลงมา จะปฏิบัติหน้าที่แทนเสียเลย จะเป็นการชอบตามกฎหมายหรือไม่ หรือ
ถ้านายแพทย์ผู้อำนวยการออกคำสั่ง ให้นายแพทย์คนหนึ่งรักษาการแทนตนในระหว่างวันลา (ตาม
ม. ๒๘ หัวหน้าส่วนราชการไม่มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการรักษาการแทน) คำสั่งนั้นจะใช้ได้หรือไม่
และผู้รักษาการแทนจะเข้าประชุม อ.ก.พ. จังหวัดได้หรือไม่

๒. นางสาว ก. ศึกษาราชการในวันเสาร์ แล้วออกเดินทางไปต่างจังหวัดในตอนบ่ายวัน
นั้น จนถึงเช้าวันจันทร์ จึงได้ส่งใบลาขอลากิจมาทางไปรษณีย์ขอลาตั้งแต่วันจันทร์เป็นต้นไป จะ
ถือว่านางสาว ก. ขาดราชการในวันอาทิตย์หรือไม่

๓. ตาม ม. ๒๕ วรรค ๒ ตอนท้าย "หรือไม่มีความสามารถพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ในตำแหน่งที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ สั่งให้คัดออกจากราชการ"

เช่นอธิบดีตั้งบรรจุนาย ก. ไปรับราชการอยู่ในจังหวัดหนึ่ง ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ปรากฏว่านาย ก. ไม่มีควมรู้ความสามารถพอที่จะบรรจู่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น จะตั้งให้นาย ก. ออกจากราชการได้หรือไม่ เพราะอธิบดีและผู้ว่าราชการจังหวัดต่างก็เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจู่ ตาม ม. ๕๒ เช่นเดียวกัน

๕. ตามระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่องการใช้และรักษารถยนต์หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๐๓ หมวด ๕ ข้อ ๓๒ วรรคสุดท้ายว่า "รถส่วนบุคคลให้เบิกจ่ายค่าน้ำมันที่ติดตั้งไว้ในงบประมาณเพื่อการทำงาน" หมายความว่ารถที่ติดตั้งไว้แล้ว หักหน้าตั้งราชการหรือหน่วยงานผู้หน้าที่ จะเอาเงินประเภทอื่นมาจ่ายเป็นค่าน้ำมันได้หรือไม่ ถ้าได้จะมีเป็นการผิดระเบียบหรือไม่ แต่ถ้าไม่ได้ไม่ให้นำมาใช้กับรถยนต์เพื่อราชการจำเป็น ขอทราบทางปฏิบัติ

คำตอบ

๑. บัญชีว่านายแพทย์รองตงมานั้น เป็นตำแหน่งรองผู้อำนวยการหรือเปล่า ถ้าเป็นตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ศึกษาราชการแทนโดยอัตโนมัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร แต่ถ้าไม่ใช่ตำแหน่งรอง การให้รักษาราชการจะต้องมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มิฉะนั้น ห้ามอำนาจเข้าประชุม อ.ก.พ. จังหวัดไม่

๒. วนอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการเป็นสิทธิมนุษยชนที่จะไปไหนไปไหน มิฉะนั้นแล้วคนอยู่แถวปากน้ำสมุทรปราการ นนทบุรีเข้ามาดูหนังในกรุงเทพฯ ไม่ได้ ที่ทำงานเปิดวันจันทร์ ถ้าจะไปโดยมิได้ตั้งใบลาต้องหม่าผิดระเบียบกษัตริย์ตั้งแต่วันจันทร์นั้น

๓. กรณีที่ถามเป็นปัญหา ทึ่งมิได้มีความ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ถามจะไม่เกิดขึ้นเพราะกรณีอธิบดีจะตั้งบรรจู่ข้าราชการในต่งอนภูมิภาคนั้นจะมักแต่เฉพาะการบรรจู่ผู้ได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกตามมาตรา ๕๓ ซึ่งกรณีเช่นนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจตั้งบรรจู่ ต่งอนการบรรจู่ข้าราชการฝ่ายชุกรการ โดยการสอบแข่งขันในตำแหน่งเดิมอื่นต่าง ๆ นั้นจังหวัดเป็นผู้คัดเลือกและบรรจู่เองทั้งสิ้น

๔. การตั้งงบประมาณควบคุมตามลักษณะและประเภทย่อย เมื่อหมดจะเบิกจ่ายได้ตั้งเมื่อได้รับอนุมัติของทางราชการ โดยโอนเงินประเภทอื่นมาเพิ่มจ่ายได้แดง

(ต่อไปโปรดอย่าถามปัญหา ๒ อย่างควบกันมาอย่างนี้ เพราะผู้ตอบคนละคน)

Conversation ฝึกพูด

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

A VISIT TO THE CINEMA (Part 1)

(Arunee and Vicha are taking their friend, Mary to the picture. On their way to the cinema, the following is their probable conversation.)

Arunee: We're taking you to one of our best cinema houses. I hope you'll like it.

Mary: Thank you very much. I'm sure I'll enjoy the visit. Could you tell me something about cinema in Bangkok?

Vicha: Well, it's rather difficult to begin. I would say that at present Bangkok is doing very well with cinema houses. Practically all of them maintain an excellent standard of service - you know, well - equipped, air-conditioned and all that.

Mary: Do you think your people are taking cinema seriously? I mean whether it's being thought of as a form of art or merely as an entertainment.

Arunee: I would say we regard it as an entertainment. Perhaps there is a small minority who would think of cinema as an art form.

ไปชมภาพยนตร์ (ตอนที่ ๑)

(อรุณีและวิชาพาแม่เพื่อนของตนไปชมภาพยนตร์ ขณะไปสู่วงภาพยนตร์ก็อาจสนทนากันดังต่อไปนี้)

อรุณี: เราจะพาเธอไปโรงภาพยนตร์ที่คึกคักที่สุดของเมืองเรา ฉันหวังว่าคุณจะชอบ

แม่: ชอบคุณมาก, ฉันแน่ใจว่าฉันจะชอบ เธอจะเล่าเรื่องเกี่ยวกับภาพยนตร์ในกรุงเทพให้ฉันฟังบ้างได้ไหม?

วิชา: รู้ดีกว่าจะเริ่มค้น ค่อนข้างยาก สักหน่อย ฉันคิดว่ากรุงเทพ ในขณะนี้ มีโรงภาพยนตร์ที่พอกับความคึกคักแล้ว แทบทุกโรงก็มีมาตรฐานบริการอย่างดีเลิศ เช่น มีเครื่องปรับอากาศ มีเครื่องทำอากาศ และอะไร ๆ ทำนองนั้น

แม่: เธอคิดว่าคนที่นี่ เขาจริงจังกับ การภาพยนตร์บ้างหรือเปล่า? ฉันหมายถึง ภาพยนตร์ถือเป็นศิลปะกรรมแขนงหนึ่ง หรือเป็นเพียงการหย่อนอารมณ์

อรุณี: ฉันคิดว่าเรา ถือ ภาพยนตร์ เป็น เครื่องหย่อนอารมณ์ ก็อาจจะมีบางคนน้อยจำนวนไม่มากนักที่อาจ จะคิดว่า ภาพยนตร์ เป็นแขนงหนึ่งของศิลปะกรรม

Mary: Yes, I suppose that state of affairs is true everywhere in the world. But is there any attempt by the minority to get together? For example, in England, there are several cinema clubs catering for serious cinema-goers.

Vicha: No, I'm afraid we haven't yet had anything like that. I hope it'll develop on that line.

Mary: What types of films do you think they like? I mean those films that would appeal to popular taste.

Aruneo: I would guess the majority prefer the non-serious kind of films-musicals, light comedies and, of course, westerns. Also, I think they have a particular liking for the so-called 'life-story' kind of pictures.

Mary: I saw your television for the first time the other night. In Europe and America, television has been a serious competitor of cinema. Do you think you have the same problem here?

Vicha: I suppose the problem exists but I would say it's on a much lesser degree. After all, television is comparatively new here.

แม่: ฉันคิดว่าสถานการณ์ที่เธอกล่าวเป็นความจริงทุก ๆ แห่งในโลก แต่ว่าพวกชมกลุ่มน้อยพยายามจะเข้ารวมกันหรือเปล่า? เป็นต้นว่าในอังกฤษ มีการจัดตั้งสมาคม ภาพยนตร์ สำหรับ ผู้ต้องการชมภาพยนตร์อย่างจริงจังจนหลายแห่ง

วิชา: ฉันเสียใจว่าเรายังไม่มีอย่างที่เธอได้กล่าวมา ฉันหวังว่าคงจะมีการพัฒนาไปในทางนั้น

แม่: เธอคิดว่าคนทั่วไปชอบภาพยนตร์ชนิดใด? ฉันหมายถึง ภาพยนตร์ ซึ่งเป็นที่นิยมกันแพร่หลาย

อรุณี: ฉันคิดว่า ชม ส่วนใหญ่ ชอบ ภาพยนตร์ประเภทไม่หนักนัก เช่น ภาพยนตร์เพลง คดกเบา ๆ และที่แน่ละ ภาพยนตร์ คาวบอยในขณะเดียวกัน ฉันคิดว่าพวกชมเป็นพิเศษ ภาพยนตร์ ที่เรียกกันว่าเป็น ภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวิต

แม่: ฉันได้เห็น โทรทัศน์ ที่นั่น ครั้ง แรกเมื่อคืนก่อนนี้ ในยุโรปและอเมริกาโทรทัศน์เป็นคู่แข่งอันสำคัญของภาพยนตร์ เธอคิดว่า ปัญหา เช่นเดียวกัน นั้น มีที่นั่นหรือเปล่า?

วิชา: ฉันคิดว่าปัญหานั้นมีเหมือนกันแต่ไม่คิดว่าจะมีมากเท่า เพราะที่โทรทัศน์ยังเป็นของใหม่สำหรับที่นั่น

Mary: Yes, of course, I forgot that. Perhaps you could tell me how a film is shown here. For example, in England, we have a system of 'continuous performance'.

Aruneo: Excuse my ignorance but I haven't had a clue what a 'continuous performance' is.

Mary: It means a film is being shown continuously without interruption - usually from about 10.30 in the morning to about 11 in the evening.

Vieha: I don't think we have anything like that here. Performances are divided into houses about 3-4 houses a day and more on a holiday.

Mary: Personally I think yours is a better system. With ours, you often go in during the middle or even towards the end of a film and your pleasure is thus spoilt.

Aruneo: Sorry to interrupt you Mary but here we are.

(They have arrived at the cinema house and the conversation is therefore temporarily suspended).

(To be continued).

แม่: ถกแล้วนะ ฉันลืมไป เธอคงเล่าให้ฉันฟังได้ ว่า ที่นี้ ฉาย ภาพยนตร์ กัน อย่างไร เป็นที่นี้ว่า ในอังกฤษ เรามีระบบที่เรียกกันว่า 'ฉายติดต่อกันไป'

อรุณี: ขอโทษนะ แต่ว่าฉันไม่รู้เลยว่าระบบ 'ฉายติดต่อกันไป' นั้นเป็นอย่างไร

แม่: คือหมายความว่ามีการฉายภาพยนตร์ติดต่อกันไปโดยไม่มีหยุด ตามธรรมดาตั้งแต่ประมาณ ๔ โมงครึ่งตอนเช้าถึงราว ๕ ทุ่ม

วิชา: ฉันคิดว่าเราไม่มีการฉายเช่นนั้นที่นี้ การฉายที่นี้แบ่งออกเป็นรอบราว ๓-๔ รอบต่อวัน และวันหยุดก็มีการรอบพิเศษ

แม่: ตามความรู้ส่วนตัวฉันคิดว่าระบบของเธอดีกว่า ในระบบการฉายของเรานั้นบ่อยครั้งที่ผู้ชมเข้าไปในโรงในระหว่างกลางเรื่องหรือบางทีใกล้จะจบเรื่อง ซึ่งทำให้ความสนุกเสื่อมโทรมเสียทีเดียว

อรุณี: ขอโทษทีของเรามา แม่ แต่ว่าเราถึงโรงภาพยนตร์แล้ว

(ทั้งสามมาถึงยังโรงภาพยนตร์และเพราะเหตุการณ์ที่หน้าจึงหยุดลงชั่วคราว)

(ยังมีต่อ)

ศัพท์หมวดบทแปลจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ 16 เล่มชุด

โดย สุธี เอกहितานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.

[ขีดเส้นกำกับศัพท์หมวดทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

ร่มผ้า—ในร่างกษ secret part

ร่มพระบรมโพธิสมภาร royal sanctuary

ร่มพระบรมโพธิสมภารแห่งพระผู้เป็นเจ้า shadow of the Almighty

ร่มโพธิ์ร่มไทร shadow (n.) shelter (n.)

ร่มไม้ shade of the trees

ร่มไม้ซบคา refuge (n.)

ร่มเย็นเป็นสุข (to be) comfortably sheltered

ประเทศ peace reigns

ร่มเย็นไม้ด้วยต้นไม้ arboraceous (a.)

ร.ล. ท้าจีน H.M.S. Taohin

รวก bamboo (n.) reed (n.)

รวงข้าว awn (n.) ear (n.) sheaf (n.) sheavers (n.pl.)

รวงผึ้ง hive (n.) honeycomb (n.)

ร่วง fall down

—โดยดุษฎี cast (n. vt. pt. pp.)

ร่วงโรย fade (vt. vi.) languish (vi.) pine (vi.) wilt (vt. vi.) wither (vt. vi.)

รวด—อัตราค่าคณณะ flat (a. adv.)

—เส้นสองเซทรวด two straight sets

รวดเคียว en bloc

รวดเคียวจบ right through

รวดเคียวถึง—ตัวรอด, เรือไม่ต้องคือสายอื่น through (a.)

รวดราว agony (n.) agonizing (a.) agonizingly (adv.) in anguish, three (n.)

รวดเร็ว abrupt (a.) abruptly (adv.) by leaps and bounds, prompt (a.) promptly (adv.)

promptitude (n.) rapid (a.) rapidly (adv.) rapidity (n.) speedy (a.) speedily (adv.)

speediness (n.) swift (a. adv.) swiftly (adv.) swiftness (n.)

รวดเร็วทันใจ short and sweet

รวดเร็วประคองสายฟ้า as quick as lightning

รวน—เบียด hustle (n. vt. vi.) jostle (n. vt. vi.) scrum (n.) scrummage (n.) surge

(n. vi.)

—ลักษณะนักเลงโต pugnacious (a.) pugnaciously (adv.) pugnacity (n.)

รวนเร (คือจวนเรด้วย) baffle (vt. vi.) chop (n. vt. vi.) chopped (pt. pp.) choppy (a.)

resilience (n.)

News Summary

๑๐๐, ๒๕.๙.๒๕

สรุปข่าว

HOME

Oct. 1. The cabinet heard the premier's survey of press reports on Siam's economic situation; took note of the political crisis in Burma and decided to refrain from comments pending on official reports; approved in principle the plan for establishing a centre for training administrative officials in Jol-buri; took note that about 8.5 million rai of paddy land in the north-eastern provinces had usually been damaged each year, and decided to encourage north-eastern farmers to grow more of other crops instead of paddy; instructed the Public Relations Department to contact various government offices for sending souvenirs to the organiser of the San Francisco Film Festival for presentation to visitors; and approved in principle to extend self-help settlements in various provinces with an allocation of Tos. 28.6 million next year, sending the programme to the National Budget Committee for consideration.

A discussion on "Relations between Political and Permanent Government Officials" took place at the Interior Ministry.

Fire gutted over 70 buildings in an area between Sukha Lane No. 1 and Desa Lane, causing damage of about Tos. 3 million.

Oct. 2. The Army Quartermaster's Department announced that it had taken over part of Bangpoo seaside resort to be used as a convalescent home for servicemen.

ในประเทศ

๑. ท.ก. คณะรัฐมนตรี รับทราบรายงาน นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ นสพ. ถึงสถานะการณ์ เศรษฐกิจของประเทศไทย, รับทราบวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศพม่า และลงมติให้ถ่วง การวิจารณ์จนกว่า จะรอฟังรายงานข่าวจากทางราชการ, ลงมติในหลักการสำหรับโครงการศูนย์การฝึกอบรมข้าราชการฝ่ายปกครอง ชั้นที่จังหวัดชลบุรี, รับทราบ เรื่องเนื้อที่นา ใน จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปกติเสียหยาบประมาณ ๗.๕ ล้านไร่ และลงมติให้ส่งเสริม ชาวนา ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ปลูกพืชไร่อื่น ๆ แทนการทำนามากขึ้นอีก, ลงมติมอบให้กรมประชาสัมพันธ์ติดต่อกับกระทรวงทบวงกรมต่างๆ จัดส่งของขวัญไปให้ผู้อำนวยความสะดวกงานชุมนุมภาพยนตร์แห่งซานฟรานซิสโกเพื่อแจกผู้เข้าชมงาน, และลงมติในหลักการขยายนิคมสร้างตนเองในจังหวัดต่างๆ โดยให้ส่งโครงการไปให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณต่อไปพิจารณาจัดสรรเงินจำนวน ๒๘ ล้าน ๖ แสนบาทในปีต่อไป

ได้มีการประชุมอภิปรายเป็นคณะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ กระทรวงมหาดไทย

ได้เกิดเพลิงไหม้อาคาร บ้านเรือน ในเนื้อที่ ระหว่างซอยสุขา กับซอยเทศา เสียหายประมาณ ๓ ล้านบาท

๒. ท.ก. กรมพลซึกการทหารบกได้ประกาศว่าได้เข้ารับมอบสถานที่ตากอากาศของป. ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนทหารประจำการที่บึงเจ็บ

Oct. 3. The Premier and students of the National Defence College gave a dinner in honour of General Ohira Vijitsonggram at the Defence Staff Department, on the occasion of his retirement.

The Bangkok Cleanliness Committee decided to improve the paved walk around the Phramane Ground.

Oct. 5. Pres. Rajendra Prasad of India stopped over for an hour at Don Muang Airport on his return from Japan. He was greeted on behalf of the King by the Chief A.D.C., Gen. Luang Sura Narong, and by the Premier and others including diplomatic representatives and the Indian community.

Thammasat University's Commerce and Accountancy Faculty celebrated its 20th anniversary.

Oct. 6. Children's Day was celebrated. All schools closed. The Premier's message to children was broadcast. The Children's Day Building was opened to the public. Clubs and associations entertained children.

Bangkok Municipality published its newly approved budget estimates for the construction programme of the current fiscal year, giving reasons for the delay.

Oct. 7. The Justice Minister told the press that the Legislation Amendment Committee was considering the amendment of the Revenue Code and a Bill for protecting wild animals, and that the Committee had considered another Bill prescribing the Dika Court procedure for deciding termination of National Assembly membership.

๓ ค.ค. นายกรัฐมนตรีและนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรได้จัดงานเลี้ยงอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่ พลเอก จีร วิจิตสงคราม ๗ กรม เสนาธิการ กลาโหม เนื่องในโอกาสพ้นเกษียณอายุ

คณะกรรมการปรับปรุงความสะอาดพระนครได้ตกลงให้ปรับปรุงพื้นทางเดินรอบสนามหลวงให้ดีขึ้น

๕ ค.ค. ดร. ราเชนทร ปราสาท ประธานาธิบดีอินเดีย ได้แวะหยุดลง ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นเวลา ๑ ชั่วโมง หลังจากเดินทางกลับจากญี่ปุ่น ได้รับการต้อนรับจากพลเอก หลวงสุรณรงค์ สมุหราชองครักษ์ ผู้แทนองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นายกรัฐมนตรีและบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งคณะทูตานุทูตและชาวอินเดีย

ได้มีงานฉลองครบรอบ ๒๐ ปี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๖ ค.ค. ฉลองวันเด็ก โรงเรียนหทัยหมด นายกรัฐมนตรีได้กล่าวคำปราศรัย ไปยังเด็ก ทางวิทยุกระจายเสียง ได้ทำพิธีเปิดอาคารศาลาวันเด็กให้ประชาชนชม สโมสรและสมาคมต่าง ๆ จัดงานเลี้ยงเด็ก

เทศบาลนครกรุงเทพฯ ได้โฆษณางบประมาณได้รับอนุมัติใหม่สำหรับโครงการก่อสร้างของปีงบประมาณ ให้เหตุผลความล่าช้า

๗ ค.ค. รัฐมนตรียุติธรรม ช้างขาวแก่ นสพ. ว่า คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร และร่าง พรบ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ และว่าคณะกรรมการได้พิจารณาร่าง พรบ. กำหนดวิธีการเพื่อศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภาษาไทย

- รุ่ม - เคาะถี่ ๆ, ร้อนผ่าว ๆ, มาก เช่น รุ่มรวย
- รุ่ม - ที่ดำ, ไม้คอน
- รุ่ม - หลุดออกจากที่เดิมที่ตะเด็กตะน้อย
- รุ่ม - คลายออก, ไม่แน่น
- รุ่ม - คุรุค, ฤ, ฐ
- รุ่ม - ทาง, ทางราบ
- รุ่ม - เข้าใจ, ทราบ
- รุ่ม - บัณฑิตหนึ่ง
- รุ่ม - เร็ว, ถ
- รุ่ม - เพ่งมอง, ค้างตรงไป, หมายถึงเฉพาะ
- รุ่ม - เคว้, เดินไปเดินมาอย่างไม่มีจุดหมาย
- รุ่ม - กด, เงื่อน, หมาย, ทำที่, การดัดดวง
- รุ่ม - ด้รพนามบุรุษที่หนึ่งเป็นคำแทนชื่อคนหลายคนซึ่งรวมทงผู้พูดด้วย
- รุ่ม - ต้นไม้จำพวกออกดอกสีขาวอมช ๆ, รูปความ, รวดความ
- รุ่ม - เร่ง, เตือน, ปลุกใจ
- รุ่ม - คอกดำหรับให้สัตว์อยู่
- รุ่ม - ค้าง, ห้าง, ว่าง
- รุ่ม - คียง, อยางค
- รุ่ม - จัดให้เป็นแถว, ให้อยู่เคียงเป็นลำดับ
- รุ่ม - ช้อแกงผักชนิดหนึ่งไม่เผ็ด
- รุ่ม - ราม, เสมอ, ไม่สูงไม่ต่ำเป็นระดับเสมอกันหมด
- รุ่ม - ไปตามริ, ไปตามขอบ,
- รุ่ม - เล็กดังไปตามลำดับ

- เถียว - ไม้ทรงใบเรียวทั้งบนและล่าง
 เรียบ - ไม้ที่ผาออกเป็นซี่ ๆ แล้วถักด้วยหวายสำหรับปูพรมหรือถักเป็นพรม
 เลือก - จักตั้ง, เจาะจง, กัด, เป็นเมือก
 เรือง - ความ, ข้อความ, ใจความ, เหตุการณ์
 เถือง - ถ้อย, โขงแซ่
 เรือค - สัตว์เล็กชนิดหนึ่ง อยู่ตามที่นอน กัดกินเนื้อคน
 เลือค - นาดัดแข็ง ๆ ซึ่งข่มอยู่ในตัวคนและสัตว์
 เรือน - สิ่งปลูกสร้างสำหรับเป็นที่อยู่
 เลือน - เฟื่อง ๆ ไม้แจ่มแจ่ม, มัว ๆ
 เรือย - เถื่อย, ไม้ชาคระยะ
 เลือย - เครื่องมือสำหรับตัดทำด้วยเหล็กกล้าที่คมเป็นฟันจัก ๆ
 เรือย - ถ้ามัวด้วยเส้นเชือกยาว
 เลือย - ทอดวงเวียนไป, เลือกไปด้วยออก
 แร่ - วัตถุได้จากพื้นดินเขามากดงเป็นโลหะต่าง ๆ
 แถ่ - เถื่อนเป็นแผ่นบาง ๆ
 แรก - ต้น, เติมที่
 แถก - เขาตั้งหนึ่งให้ไปเพื่อโคกตั้งหนึ่งที่ต้องการมา
 แร้ง - กำดั่ง, อานาจ, ศักดิ์สิทธิ์
 แถง - ชื่อหินชนิดหนึ่ง, ตัวเมงที่เกาะกินรากฟันทำให้ฟันผุ
 แร้ง - เครื่องร่อนของให้ละเอียด
 แถ่ง - ชื่อมาตราดวง สองแถ่งเป็นหนึ่งทะนาน, รังกระสุน, ฝ่า, ทำให้แตก
 แร้ง - นกขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง กินสัตว์ที่ตายแล้ว
 แถ่ง - หน้าหน้าแห่ง, ฤดูไม่มีฝน
 แร้ว - เครื่องสำหรับตัดสัตว์ชนิดหนึ่ง
 แถ้ว - เถ้วจ, ถิ่น, งาม, ถ่วงไป

แนวเรียงความ

โดย..... บุญรอด พันธุ์เพ็ง อ. บ.

เรื่อง รู้ไว้ใช้ว่า ไล่ป่าแบกหาม

(ข้อสอบชั้นตรี กรมพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๐)

ถ้าดูตามหัวข้อที่กำหนดให้เรียงความแล้ว เรื่อง รู้ไว้ใช้ว่า ไล่ป่าแบกหาม ก็ไม่น่าจะเขียนได้ยืดยาวนัก ในเวลาสอบ บางคนซึ่งไม่ใช่ “นักคิด” ก็ารู้สึกว่ายากเขียนเหลือเกิน กรรมการเขาอะไรมาออกสอบก็ไม่รู้ ไม่เห็นเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาสักหน่อยเลย แต่นั่นแหละครับ ลงจะสอบเป็น “ชั้นสัญญาบัตร” ละก็ ควรจะมีความสามารถในการเขียนอยู่บ้าง ไม่ว่าในเรื่องใด ๆ

ผมขออารัมภบทเรื่อง “ที่ไม่น่าจะเป็นเรื่อง” (คือเรื่องที่ไม่ทราบว่าจะเขียนอย่างไรในการเรียงความ) ชื่อ “รู้ไว้ใช้ว่า ไล่ป่าแบกหาม” ตามที่คณะผู้จัดของผม ตั้ง

๑. อารัมภบท

๑. “ความรู้” หมายความว่าอะไร - บรรยายหรือให้ความหมายสั้น ๆ

๒. ความรู้มี ๓ อย่าง ก. รู้ในงานอันเป็นอาชีพ
 - ข้าราชการต้องรู้งานในหน้าที่
 - ผู้ทำงานอาชีพอิสระต้องรู้งานในหน้าที่ของตน เช่น เครื่องยนต์ ไฟฟ้า ฯ

ข. รู้งานอันเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ เช่น นายอำเภอควรจะรู้เรื่องราวของโลกรอบตัวทั่วไปได้ดีพอสมควร ผู้ประกอบอาชีพอิสระรู้แหล่งติดต่อขายสินค้า เด็ดเหลี่ยมและถูกไม่ นายทุน ฯ

ค. รู้เรื่องราวอื่น ๆ เพื่อแสดงความกว้างขวางของความรู้ โดยทั่วไปในวงสังคม ในฐานะที่เป็นผู้รู้ดีกว่าคนอื่น โดย

ไม่ต้องห้ามหรือแบกไว้บนบ่า รู้อย่างคำพังเพยว่า “รู้
ไว้ไว้ว่า ได้บ่าแบกหาม”

๒. เข้าเรื่อง

๑. คำพังเพย “รู้ไว้ไว้ว่า ได้บ่าแบกหาม” มีมาอย่างไร
 - รากฐานความหมายของคำนี้ น่าจะมาจากเรื่องของครุสอนคิมยี่ในสมัยโบราณให้รู้หลาย ๆ สิ่งทีควรรู้ โดยการเปรียบเทียบว่า ความรู้ที่ควรรู้เหล่านั้น เมื่อได้ไว้แล้วก็เข้าอยู่ในสมอง ไม่ได้ใส่บ่าแบกหามเอาไว้อย่างใดเลย
๒. คำพังเพยนี้ มีความจริงเพียงใด เพราะเหตุใด
๓. ถ้ารู้ไว้แล้ว (โดยไม่ได้อ่านแบกหามไว้) จะได้รับผลเพียงใด
 - มีความรู้รอบตัวมากเหนือคนอื่น
 - สามารถในงานที่รู้ได้หลายสาขา
 - สามารถในวงสังคม ในการสนทนา ในการอาชีพและและความเจริญก้าวหน้าของกิจการ
 - ตัวอย่าง ข้าราชการสอบวิชาความรู้ทั่วไป หรือสัมภาษณ์ ได้คะแนนดีกว่าคนอื่น
 - พ่อค้า ชายของใต้ คดองแกล้ว ทิดค้อคนเก่ง พุคจาคนเชื่อถือ หรือถูกยกให้เป็นหัวหน้า เพราะรู้ทันคน เข้าได้กับคนทุกประเภท ทุกชั้น เพราะความรู้รอบตัวนั่นเอง

๓. บรรยายเรื่องตามหัวข้อที่วางไว้ (ตามข้อ ๒)

๔. แทรกเหตุผลตามความเหมาะสม

ตัวอย่าง - เหตุผล - ผลของความรู้มากทั่วไปจากของจริงและประสบการณ์ ๆ ๓ ๆ

๕. แทรกความคิดเห็นในตอนที่เหมาะสม

- ข้าราชการควรต้องแต่งแสดงหาวิชาความรู้ เพื่อความเป็นผู้ “รู้ไว้ไว้ว่า . . .” เพียงใด
- ทุกคน (ตลอดจนนักศึกษา) ควรสนใจต่อความรู้ทั่วไปเพียงใด

- นักเรียน คอบัญญูหาความรู้ทั่วไปทางวิทยุได้ เป็นรายใด พิเศษ ๆ
- ถ้าไม่สนใจเลย จะเป็นผลต่อตนเองเพียงใด
- หรือรู้อะไร ๆ ใดแล้ว จะหนักเหมือนใส่มาแบกหามได้ เพียงใด หรือไม่
- นักพลศึกษา ควรต้องเป็นผู้รอบรู้โดยทั่วไป เพื่ออะไร

๑๓๑

๖. สรุป

- สรุปความโดยย่อ
- อาจตั้งท้ายความสำคัญในเรื่องอันเป็นจุดที่ต้องการ เน้น ด้วยคำคมหรือความมั่นใจของภาษาเขียน - อาจจะ เป็น เช่น.... "บรรดาสรรพวิทยาการใด อันเป็น ความรู้รอบตัว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต กิจ การงาน และสถานการณ์ทางสังคม ๆ ของทุกๆ คน ที่ได้ผ่าน และได้ประสบมา ขอให้จดจำเป็น ความรู้เก็บไว้ในสมองเถิด.... เพราะความรู้เหล่านั้น เป็นความรู้ที่.... "รู้ไว้ใช้ว่า ใส่มาแบกหาม" Δ

ไม่ได้รับหนังสือไปรษณีย์
 สมาชิกผู้ใดไม่ได้รับวารสารข้าราชการฉบับใด
 โปรดรีบแจ้ง
 เพื่อจะได้จัดส่งให้ใหม่

ย่อประวัติศาสตราจารย์ไทย

โดย.....

โชค สุคันธวิช พ.ม., บ.บ., Int. So., F.R.G.S. อาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
อาสา สุกรมงคล พ.ม., บ.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

๘. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๘

สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

(พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๘๘)

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ทรงพระราชสมภพเมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๔๖๘ เป็น
โอรสองค์ที่ ๒ ของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์
เมื่อเสด็จครองราชย์นั้นพระองค์ยังทรงพระเยาว์ ด้พำนักที่ราชฤ็งจึงมีมติให้แต่งตั้งคณะผู้สำเร็จ
ราชการแทนพระองค์ขึ้นค้ำเนินพระราชกิจของบ้านเมืองแทนพระองค์ต่อไป ในรัชกาลนั้นเหตุ
การณ์ที่ควรรัฐ ซึ่งคณะรัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้บริหารงาน ของประเทศไทย
ให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นโดยลำดับ คือ

๑. ในด้านการทนบำรุงประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินการทนบำรุงประเทศให้เจริญขึ้นตาม
แบบอารยะประเทศทุก ๆ ทาง มีการตัดถนนหนทางเพื่อประโยชน์ทางคมนาคมและการขนส่ง
เชื่อมโยงจากจังหวัดพระนครไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่วราชอาณาจักร ก่อสร้างอาคารถาวรสำหรับ
กระทรวงทบวงกรมและสถาบันของรัฐเป็นอันมาก ขยายกิจการรถไฟและการคมนาคมทาง
อากาศ ส่งเสริมให้มีโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ของราษฎร

๒. ในด้านการศึกษา รัฐบาลได้ประกาศใช้โครงการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๔๗๘ จัด
ตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น ขยายกิจการทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยจุฬ
ลงกรณ์ให้มีวิชาชั้นสูงหลายสาขาขึ้น จัดตั้งโรงเรียนคนหูหนวกและตาบอด เปิดมหาวิทยาลัย
ศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค จัดตั้งโรงเรียนทศดงอบรม
วิชาการศึกษาแผนใหม่ สันนิษฐานโครงการและนโยบายขององค์การศึกษาของสหประชาชาติขยาย
การศึกษาชั้นดามัญศึกษา วิดามัญศึกษา และอาชีวศึกษาออกไปทั่วประเทศ

๓. ในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยทั้งภายในและนอกประเทศ ได้ปรับปรุงกิจการตำรวจให้เจริญและทันสมัยขึ้น ได้ส่งเสริมบำรุงกำลังรบทั้งทัพบกทัพเรือและทัพอากาศ จัดหาเครื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัยไว้พร้อม จัดตั้งหน่วยฝึกยุทธนาทหาร ขยายกิจการทางด้านโรงเรียนนายทหารให้มั่งคั่งมรภภาพและก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๔. ในด้านกิจการต่างประเทศ รัฐบาลได้เจรจาแก้ไขสนธิสัญญากับนานาชาติให้มีเอกราชในทางศาลล้มบรรณฯ จากเดิมที่ต้องเสียเปรียบชาติอื่น ๆ ต่อมาได้ทำสนธิสัญญาทางไมตรีการพาณิชย์และการเดินเรือกับนานาชาติซึ่งต่างมีการถ้อยท่าอาศัยกันเป็นอย่างดี รัฐบาลได้ดำเนินการเจรจาปรับปรุงเส้นเขตแดนให้เป็นที่ชัดเจน กับนานาชาติ ที่อยู่ติดต่อกันใกล้เคียงกับดินแดนไทยได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๕. ในด้านการป้องกันประเทศชาติ

ก) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ เกิดการพิพาททางชายแดนระหว่างไทยกับฝรั่งเศส กองทัพไทยได้ยกเข้ายึดดินแดนอินโดจีนของฝรั่งเศส ในที่สุดประเทศญี่ปุ่นได้ยื่นมือเข้าไกล่เกลี่ยโดยตกลงให้ไทยได้ดินแดนหลวงพระบางฝั่งขวา แคว้นจำปาศักดิ์ ศรีสะเกษ และพระตะบอง และให้ถือร่องน้ำตกในแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนระหว่างไทยกับอินโดจีนของฝรั่งเศส และไทยได้ตั้งเป็นจังหวัดใหม่ คือจังหวัดถันช้าง จังหวัดนครจำปาศักดิ์ จังหวัดพระตะบอง และจังหวัดพิบูลสงคราม แต่ดินแดนที่ได้มาเหล่านี้ต้องคืนให้อินโดจีนของฝรั่งเศสกลับไปภายหลัง จากการสงบของสงครามมหาเอเซียบูรพา

ข) สงครามมหาเอเซียบูรพา เกิดขึ้นเมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๔๗๕ โดยญี่ปุ่นได้ทำการโจมตีฮาวายและยกพลขึ้นหาดมมละตาย และดินแดนคอนไคของไทย และยกทัพมาทางอินโดจีนของฝรั่งเศสด้วย ไทยไม่อาจต้านทานได้ต้องยอมให้ญี่ปุ่นเดินทัพผ่านโดยตกลงเคารพพันธไมตรีชิปโตยของกันและกัน พอลง ๒๒ มกราคม ๒๔๗๕ รัฐบาลไทยก็ประกาศสงครามต่อพันธมิตรเข้าข้างญี่ปุ่น ขณะนั้นคนไทยผู้รักชาติพวกหนึ่งได้ดำเนินการช่วยเหลือพันธมิตรอย่างลับๆ เรียกว่าองค์กรเสรีไทย มีพันฯ ทานปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการสมัยนั้นเป็นหัวหน้าได้รับการอุดหนุนทั้งในด้านการเงินและอาวุธจากพันธมิตรเขาคำเนินการต่อสู้กับญี่ปุ่น ในที่สุดญี่ปุ่นต้องพ่ายแพ้ต่อพันธมิตร ตามหลักการไทยจะต้องตกเป็นผู้แพ้สงครามด้วย แต่ปรากฏว่าการประกาศสงครามของไทยที่เข้าร่วมกับญี่ปุ่นนั้นเป็นโมฆะ และอังกฤษกับอเมริกาได้ยอมรับรองเชิดถือใน

เรื่อง* เพราะผลแห่งการปฏิบัติของเสรีไทย จึงเป็นที่น่ายินดีที่ไทยยังคงคงความเป็นเอกราช
ต่อมาได้จนถึงปัจจุบันนี้ ส่วนดินแดนตั้งจังหวัดที่ไทยได้มาคือ ฉานช้าง พระตะบอง จัมปาศักดิ์
และพิบูลสงครามนั้นก็เป็นของคืนให้แก่รัฐบาลฝรั่งเศสไปตามเดิม และดินแดนทางมะลายูมี
ถันตัน ตรังถาม ไทรบุรี และปรีศ ซึ่งได้มาตอนร่วมรบกับญี่ปุ่นต่อสู้กับพันธมิตร ก็จำเป็น
ต้องคืนให้แก่รัฐบาลอังกฤษไปเช่นเดียวกัน หลังจากสงครามแล้วไทยก็ได้เข้าเป็นสมาชิกของ
องค์การสหประชาชาติ และเป็นสมาชิกขององค์การศึกษาศาสนาวัฒนธรรมแห่งสห
ประชาชาติด้วย

พระราชประวัติโดยสังเขปของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คือ พระองค์ทรงพระ
ราชสมภพเมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๔๖๘ ณ เมืองไฮเดินเบอร์ก แห่งประเทศเยอรมันนี้ พระชันษาได้
๓ ปีได้โดยเสด็จพระราชบิดาไปประทับอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกา และสมเด็จพระ
ชนกนาถได้เสด็จทิวงคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ และได้เสด็จประทับ ณ เมืองโลซานน์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖
ทรงศึกษาวิชาที่โรงเรียนเอโคตมีเรมองต์ พ.ศ. ๒๔๗๗ ทรงรับราชการเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๘
แห่งจักรวรรค์ พ.ศ. ๒๔๗๗ ทรงย้ายโรงเรียนไปเรียนที่โรงเรียนนเวสต์เคอตาวิสต์โรมางค์
เมืองโลซานน์ พ.ศ. ๒๔๗๙ เสด็จกลับประเทศไทยชั่วคราว แล้วเสด็จกลับไปศึกษาต่อที่วิสต์
พ.ศ. ๒๔๘๖ เสด็จเข้าศึกษาใหม่หาวิทยาลัย ปลาย พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้เสด็จพระราชดำเนินกลับ
ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรัฐ-
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ ได้เสด็จไปเปิดประชุมพหุมติสภาและสภาผู้แทนราษฎร
เป็นครั้งแรกเมื่อ ๓ มิถุนายน ๒๔๘๘ ในระหว่างที่พระองค์ประทับอยู่ในพระราชอาณาจักรได้
เสด็จประพาสเยี่ยมเยียนราษฎรอยู่เสมอ พระองค์เสด็จสวรรคตเมื่อ ๘ มิถุนายน ๒๔๘๘ ตามที่
รัฐบาลสมัยนั้นแถลงว่าเกิดอุบัติเหตุพระแสงปืนต้นตองพระองค์เอง แต่ทั้งสาเหตุและพฤติกรรม
แห่งการสิ้นพระชนมชีพยังเป็นที่เคลือบคลุมมาจนตลอดปัจจุบันนี้ เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว
สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดชขึ้นทรงราชย์สืบ
ราชสมบัติต่อไป เป็นกษัตริย์องค์ที่ ๘ แห่งราชวงศ์จักรี

คำถามท้ายบท

๓. เหตุใด “คณะราษฎร” จึง เข้าทำการยึดการปกครองของประเทศไทย และเปลี่ยนแปลง
ระบบการปกครองเสียใหม่ ระบบการปกครองใหม่นี้มีสาระสำคัญอย่างไรบ้าง

๒. หลัก ๖ ประการของ "คณะราษฎร" มีอย่างไร
๓. ในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ ใครได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และมีเหตุผลในการแต่งตั้งเช่นอย่างไร
๔. ทำไมรัชกาลที่ ๗ จึงทรงตั้งอภิรัฐมนตรีสภา
๕. จงกล่าวถึงเหตุและผลที่ก่อให้เกิดการกบฏบวรเดช
๖. เหตุใดสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ จึงทรงตั้งราชดมบดี ท่านเห็นเป็นการเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด
๗. ในสมัยการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ บ้านเมืองไทยได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างไร
๘. ประเทศไทยถูกผลักดันให้เข้าสู่สงครามมหาเอเซียบูรพาอย่างไร
๙. ประเทศไทยยังคงดำรงเอกราช ภายหลังจากสงบแห่งสงคราม มหาเอเซียบูรพา แล้วด้วยวิถีทางอย่างไร
๑๐. จงเขียนพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลมาโดยสังเขป

เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์ (ต่อจากฉบับก่อน)

- ข้อ ๒. ถาม จงบรรยายถึงลักษณะภูมิศาสตร์โดยทั่วไปของประเทศญี่ปุ่น และบอกด้วยว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ประการใดที่ส่งเสริมให้ญี่ปุ่นก้าวหน้าไปได้โดยรวดเร็ว
- ตอบ ๑) ลักษณะทั่วไปของประเทศญี่ปุ่น คือ
- ก. ภูมิประเทศของญี่ปุ่นประกอบด้วยเกาะใหญ่เล็กรวมกันอยู่มากมาย แต่เกาะเค็มไปด้วยภูเขา และบางเกาะก็อุดมไปด้วยภูเขาไฟ จึงหาที่ราบสำหรับประกอบ การกสิกรรมได้โดยยาก จะมีอยู่บ้างก็เป็นตอนที่อยู่ตามริมฝั่งทะเล ฉะนั้นการกสิกรรมในญี่ปุ่นส่วนใหญ่จึงต้องอาศัยทำกันตามหุบเขาและไหล่เขา และเนื่องจากเหตุแห่งภูมิประเทศชนิดนี้อการกสิกรรมญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้อง หาทางประกอบ การอาณานิคมให้เหมาะสม กับลักษณะของภูมิประเทศได้แก่การทำป่าไม้ (ที่สำคัญคือป่าไม้ไผ่ใช้เป็นอุปกรณ์การสร้างบ้านเรือนและทำวัตถุสำเร็จรูปเป็นเครื่องไม้ไม้ต่าง ๆ) การเลี้ยงสัตว์ (ที่สำคัญได้แก่การเลี้ยงตัวไหม วัว เป็ด ไก่ หมู และม้า) นอกจากนี้ยังมี การหัตถกรรม และการประมง

ข. ภูมิประเทศของญี่ปุ่นประกอบไปด้วยแม่น้ำสายสั้น ๆ จากที่สูงชัน น้ำจึงไหลเร็ว และไม่เหมาะสมแก่การกสิกรรมและการเดินเรือ

ค. ประเทศญี่ปุ่นมีอากาศอบอุ่นชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตลอดเวลา

๒) ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ที่ส่งเสริมให้ญี่ปุ่น ก้าวหน้าและเจริญได้โดยรวดเร็ว คือ

ก. เนื่องจากภูมิประเทศเป็นเกาะอยู่ตามลำพัง จึงทำให้ชาวญี่ปุ่นรักความสงบตามธรรมชาติ และพยายามขวนขวายทำทุกสิ่งทุกอย่างของตัวเอง

ข. เนื่องจากภูมิประเทศ เต็มไปด้วยภูเขา หาทึบประกอบ การกสิกรรมได้โดยยาก จึงต้องหาวิธีคิดแปลงภูมิประเทศและธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ในการผลิตผลให้มากที่สุดที่จะสามารถทำได้

ค. เนื่องจากภูมิประเทศไม่เหมาะแก่การกสิกรรม จึงทำให้ญี่ปุ่นพยายามปรับปรุงหัตถกรรมนาหามาชนิด จนทันเทียมกับประเทศอื่น ๆ ได้

ง. เนื่องจากภูมิประเทศของประเทศญี่ปุ่นมีภูเขาไฟอยู่มากจึงเกิดแผ่นดินไหวอยู่บ่อย ๆ จึงทำให้ชาวญี่ปุ่นมีนิสัยหวงใจและอดทนในสิ่งที่จะต้องสู้กับภัยธรรมชาติและประกอบกิจการอาชีพเป็นอย่างดี

จ. เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นตั้งอยู่ในเขตอบอุ่น จึงทำให้ชาวญี่ปุ่นมีความขยันขันแข็ง และมีความคิดสูง

ข้อ ๓. ถาม จงอธิบายถึงดินฟ้าอากาศของดินแดนแถบลมมรสุมมาโดยละเอียด

ตอบ โดยเหตุที่เขตลมมรสุมน้อยเหนือเส้นศูนย์สูตรขึ้นมาเล็กน้อย ฉะนั้นจึงยังคงเป็นเขตภูมิอากาศร้อนอยู่ ในระยะมีหนึ่ง ๆ จึงมี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน กับฤดูหนาวอย่างละครึ่งปี หรือจะเรียกว่าฤดูฝน กับฤดูแล้งก็ได้ เพราะฝนจะตกชุกในฤดูร้อน หากจะกล่าวถึงบริเวณในเขตร้อนด้วยกันแล้ว จะเห็นได้ว่า เขตภูมิอากาศดีและมีพินดินที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดนั้นจะได้แก่บริเวณที่อยู่ในเขตลมมรสุม เพราะมีฝนตกมากและสม่ำเสมอ คิดโดยเฉลี่ยแล้วจะมีฝนตกอยู่ในราว ๕๐-๖๐ นิ้วในระยะมีหนึ่ง อนึ่งลมมรสุมคานันเป็นลมประจำพัดผ่านอยู่ตลอดปี ลมมรสุมที่พัดผ่านประจำฤดูเป็นลมมรสุมซึ่งพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย และนำฝนมาตกในเขตมรสุม เป็นเหตุให้ทำการเพาะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารได้โดยอุดมสมบูรณ์

(ยังมีต่อ)

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

★ โดย... ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์

- ๒๒ ก.ย. — โดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี อุนู ประธานาธิบดีอินหม่อง แห่งพม่าได้ประกาศยุบรัฐสภาพม่า
 - พลตรี ฟุ่ค เซฮับ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของเลบานอน ได้ประกอบพิธีปฏิบัติญาณตนเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนใหม่ สืบแทน ดร. คามิล ชามูน ผู้ถึงกำหนด
 - สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง ๔๑ ต่อ ๒๗ ไม่ออกเสียง ๘ ประเทศ มีให้พิจารณาปัญหาการรับรองจีนคอมมิวนิสต์เข้าเป็นภาคีสหประชาชาติ
- ๒๔ ก.ย. — ผลการออกเสียงลงประชามติเพื่อรับรองหรือไม่รับรองรัฐธรรมนูญใหม่ของฝรั่งเศสปรากฏว่า คะแนนเสียงฝ่ายรับรองมีจำนวนล้นหลาม
- ๑ ต.ค. — นายมัตสุโศรา ผู้แทนถาวรของญี่ปุ่นประจำสหประชาชาติได้เข้ารับตำแหน่งประธานคณะมนตรีความมั่นคง
- ๒ ต.ค. — มีการสถาปนาแคว้นกินีอาตามิคมของฝรั่งเศสในออฟริกาตะวันตกเป็นสาธารณรัฐใหม่ ทั้งนี้หลังจากที่ประชาชนในอาณานิคมแห่งนี้ได้ลงประชามติไม่สนับสนุนรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของฝรั่งเศส ซึ่งนายพลเดอโกล เป็นผู้ไม่เสนอ และรัฐบาลฝรั่งเศสประกาศว่าไม่ถือว่าแคว้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของดินแดนอาณานิคมของฝรั่งเศสในออฟริกาตะวันตกต่อไป
- ๖ ต.ค. — นายชานรี เอ็ด อัสซาลี ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีซีเรียขณะรวมซีเรียกับอียิปต์เข้าด้วยกันเป็นสหสาธารณรัฐ เรียกว่า "สหสาธารณรัฐอาหรับ" ได้ขอลาออกจากตำแหน่งรองประธานาธิบดีสหสาธารณรัฐอาหรับ
- ๑๒ ต.ค. — คนเขี้ยวได้ถอนตัวออกจากสันนิบาตอาหรับแล้ว เหตุเกิดขึ้นเมื่อผู้แทนคนเขี้ยวในที่ประชุมสันนิบาตอาหรับ ได้กล่าวแถลงว่ามีประเทศหนึ่งพยายามที่จะทำตัวเป็นผู้นำของสันนิบาตอาหรับ เมื่อผู้แทนคนเขี้ยวกล่าวประโยคนั้นจบลงแล้วผู้แทนสหสาธารณรัฐอาหรับได้เดินผลออกจากการประชุมโดยให้เหตุผลว่า ไม่ต้องมีการที่จะใช้อิทธิพลครอบงำสันนิบาตอาหรับต่อไป
 - สหสาธารณรัฐอาหรับได้ขอให้ญี่ปุ่นช่วยสร้างเขื่อนอัสวาน ซึ่งจะเขื่อนสูงที่สุดในโลก เลขาธิการคณะกรรมการก่อสร้างเขื่อนดังกล่าวแล้วได้ขอเรื่องความช่วยเหลือจากนายกีซี นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น นายกีซีกล่าวว่า เขาจะพยายามอย่างที่สุดที่จะช่วยสร้างเขื่อนนี้
 - ประธานาธิบดีคัตโต แห่งยูกอสลาเวีย ได้ประณามโซเวียต จีนคอมมิวนิสต์ บุคกาเวีย และอัลบาเนีย ในกรณีที่ประเทศเหล่านี้ทำการรุกรานทางลัทธิต่อยูกอสลาเวีย เป็นเวลา ๕ เดือนแล้ว
- ๑๓ ต.ค. — ชาวจากกรุงทริโปลี นครหลวงของลิเบีย แจ้งว่า ศัตรูซี อีตริส แห่งลิเบียได้ออกกฤษฎีกา ฉบับหนึ่งว่าเมื่อต้นปีนี้แล้ว ตำรวจลิเบีย หมดความจำเป็นที่จะรับบริการของนาอทหารอังกฤษ ๓ คน
- ๑๔ ต.ค. — นายพลเดอโกล นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศส มีคำสั่งให้ทหารบกฝรั่งเศสในอัลจีเรีย เลิกเกี่ยวข้องกับการเมืองโดยสิ้นเชิง คำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรที่ใช้ถ้อยคำรุนแรง ส่งไปยังพลเอกราฮูล ชาลส์ ผู้บัญชาการทหารฝรั่งเศสในอัลจีเรีย
- ๑๕ ต.ค. — รัฐบาลคนเขี้ยวประกาศตัดสัมพันธ์ ทางการทูตกับสหสาธารณรัฐอาหรับแล้วภายหลังที่ได้เลิกโต้เถียงอย่างเถิดร้อนในที่ประชุมสันนิบาตอาหรับ
- ๒๐ ต.ค. — พล. อ. ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีไทยลาออก หลังจากนั้นมีการปฏิบัติยึดอำนาจการปกครองประเทศไทย โดยมิ่งจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นหัวหน้า

แก๊งข้อสอบ

โดย.....เฉลิม สิงห์กุล

สวัสดีครับ, คราวนี้เรามาสนทนากันถึงวิชาความรู้ทั่วไป แหม, ยาก ยากมาก ๆ เพราะข้อสอบออกอยู่ไหนก็ว่าวิชาความรู้ทั่วไป มันก็คงจะเป็นความรู้ชนิดพิเศษเฉพาะที่ปรากฏการณ์ อยู่ทั้งในโลกและนอกโลก ทั้งอดีตและปัจจุบัน ถูกแล้วครับ คุณ ก๊อ ก็พิเศษเฉพาะจริงอย่างว่าคนที่ เป็นพหุศาสตร์เท่านั้นที่จะตอบได้ตรงเผงทุกข้อ แต่คุณก็ทำได้เป็นพหุศาสตร์ไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้น หลักรัฐวิจิตรจึงขมวดได้ว่า วิชาความรู้ทั่วไปได้แก่

(ก) ความรู้ในทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ไทยและต่างประเทศ

(ข) ความรู้ในทางกฎหมายซึ่งจะใช้ เป็นประโยชน์ ในการ ปฏิบัติราชการในหน้าที่ของ หน่วยราชการนั้น ๆ

พิจารณาดูแล้ว ข้อ (ข) พอๆ เค้า เพราะจำกัดวงไว้เฉพาะในหน้าที่ของหน่วยราชการ ที่คุณจะสอบ ความรู้ในทางกฎหมายซึ่งจะใช้เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการ ในหน้าที่ของ หน่วยราชการอื่นหาได้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยไม่ แต่ข้อ (ก) นี่สิครับ มันกว้างขวางและทราตรูจัก ใจคุณ ๆ เหลือหลาย ไม่รู้จะไปเก่ง ไปกะ ตรงไหน ถึงจะเหมาะเหม็งเพราะคำว่าประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ไทยและต่างประเทศก็ไม่ผิดอะไรกับสิ่งที่ประกอบเป็นโลกนี้ ซึ่งมีจำนวนกว่า ๖๕ พัน ล้านคน ๖๕ พัน ล้านคน ตลอดจนบรรดาสรรพการณ์ในอดีตและปัจจุบันรวมทั้งข้อคิดเห็นในอนาคต นับตั้งแต่คน สัตว์ ทะเลตมยมนา ภูเขา พืช อากาศและอวกาศซึ่งแต่ละชนิดละเอียดอย่างก็แยกแขนงออกไปเป็นพวก เป็นเหล่าเป็นสกุลเป็นเพศ ย่อมไม่มีใครหน้าไหนจะนับและคำนวณได้ถ้วนทั่ว สรรพสิ่งที่อยู่บน โลกและนอกโลกนั้นอะไรมันเป็นอย่างนี้ เป็นมาหรือเป็นไปอย่างไร

แต่อย่าเพิ่งรังแกรายหน้า ถึงอย่างไรก็ยังมีทาง คืองี้มีทางซี้ ซัดยังไม่สิ้นก้นไป คนอื่นเขา ทำไม่ผ่านไปไม่ได้ คุณก็คนเหมือนกันมิไรไรจะไปวัดตกอกขมระทมใจอะไร จริงแหละครับ มันกว้าง ขวางเหมือนข้อสอบฟ้ากับขอบน้ำอย่างว่า ผมเห็นใจ กรมการก็เห็นใจและ ก.พ. เองก็เห็นใจคุณอยู่ เหมือนกัน จึงได้วางหลักรัฐวิจิตรไว้ว่า ในจำนวนคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ ให้คุณเลือกตอบเพียง ๕ ข้อ

จึงนับว่าเป็นโอกาสแก่คุณได้เลือกเอาเจ้าคำถามที่คุณแน่ใจว่าสามารถจะตอบได้จริง ๆ ดังครึ่งหนึ่ง
ผมขอเตือนคุณว่า เมื่อเขาให้คุณเลือกตอบเพียง ๕ ข้อ คุณจะตอบเพียง ๕ ข้อเท่านั้นนะครับ
อย่าเผอิญไปตอบทั้ง ๓๐ ข้อนะ เคยจะเข้าใจผิดว่าคำถามทั้ง ๓๐ ข้อเมื่อนับเป็นคำถามที่คุณ
รู้สึกว่ายากหรือเครียด เอ๊ย, หวานคอกคุณ คุณก็หันหน้าหันมาตอบไปอย่างตะกตะกตามทั้ง
๓๐ ข้อเฉยอย่างนั้นจนใจเกิดขาด เพราะหลังสุดเขาอาจได้ให้คุณเลือกตอบเพียง ๕ ข้อเท่านั้น
กรรมการก็จะให้คะแนนคุณเพียง ๕ ข้อ แต่ถ้าคุณผ่านไปตอบทั้ง ๓๐ ข้ออย่างผมว่า ๕ ข้อที่ได้
คะแนนสูง ๆ จะถูกคัดออกหมด เหลือแค่ ๕ ข้อที่คะแนนต่ำ ๆ ได้ให้คุณฉะฉานจึงฟังระมัดระวัง
ผมเคยพบใครคือใครที่หันหน้าหันมาตอบทั้ง ๓๐ ข้อมาแล้ว ปรากฏว่าแจ้งทุกราย

ก่อนที่ผมจะแจ้งข้อสอบต่าง ๆ ที่เคยออกมาแล้วในปี พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๘๘ และ ๒๕๐๐
ผมขอแนะนำว่า เฉพาะประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ไทยและสากลนี้ คุณควรจะท่องหลักโดยจะต้องรู้
ถึงสรรพสิ่งต่าง ๆ ค่อยไปให้แจ่มแจ้งเสียก่อน

๑. โลกของเราคืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง นักภูมิศาสตร์เขาแบ่งออกเป็นกี่ทวีป
กี่ประเทศ กี่โซน อะไรบ้าง
๒. การคมนาคมติดต่อระหว่างประเทศ มีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างไร ทางบก ทางน้ำ
ทางอากาศ เช่นจะไปประเทศบราซิลจะไปได้อย่างไร
๓. เมืองหลวงที่ตั้งทำการของรัฐบาล เมืองสำคัญ เช่นเมืองท่า เมืองอุตสาหกรรม
ตลอดจนความสำคัญทางยุทธศาสตร์ของแต่ละประเทศแต่ละเมือง
๔. ประวัติศาสตร์ตอนสำคัญ ๆ ของแต่ละประเทศ บุคคลสำคัญที่ล่วงดับไปแล้วและยังมี
ชีวิตอยู่พร้อมด้วยวีรกรรมของเขา
๕. ระบอบการปกครองและประวัติของการปกครอง ความมั่นคงหรือวิกฤติการณ์ทาง
การเมือง
๖. การประกอบอาชีพที่นับว่าสำคัญของประเทศนั้น ภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศ
ทรัพยากรธรรมชาติ กระจ่างม กระจ่างน้ำ อุณหภูมิ ดวงดาว จักรวาล ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์
นาฬิกานาฬิกา จันทรุปราคา สุริยุปราคา ดมมกตมทะเล มรสุม ฝน, กระจ่างน้ำ ทะเลสาบ ภูเขา
ที่สำคัญ ๆ

๗. สิ่งสำคัญ ๆ ที่อยู่ในประเทศนั้นอันควรแก่การนำรัฐนาศึกษา เช่น สิ่งสำคัญในประวัติศาสตร์ หรือชนชาติที่มีชื่อเสียงเด่น ชอยลด้อยอย่างคำถามว่า ในเอกสารว่าคืออะไรอยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ยอคนเขาที่ดังที่สุดในโลกคืออะไรอยู่ที่ไหน กัดฟัดตรัมหรือพยอร์ดเป็นอะไรอยู่ที่ไหนอย่างนเป็นต้น

๘. เวลาในประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ทำไมไม่ตรงกัน เวลาที่ซานฟรานซิสโก เทานัน เวลาที่อื่นเคยจะเท่าไร ทำไมเป็นอย่างนั้น ยิ่งงคุณจะต้องรู้

หลักที่ผมแนะนำให้คุณในชั้นนี้ นับได้ว่าเป็นความรู้ชั้นปฐมภูมิ หากว่าคุณไม่จำเป็นจะต้องรู้ละเอียดจะออกไปหมดทุกซอกทุกมุมของสิ่งที่ประกอบกันเป็นโลกว่า แม่น้ำมีกี่สาย ถ้าคลองมีกี่สาย อุตสาหกรรมใด ๆ ใด ๆ คุณจะต้องรู้ไม้ด, เบต้า, ไม่จำเป็นจะต้องให้มันละเอียดด้อยิบยิบหมยหมยถึงขนาดนั้น เพราะความรู้ที่อย่างนั้นเป็นความรู้ชั้นศาสตร์จารย์เขา ฉะนั้นคุณก็ชอยลงไปได้โดยว่าทออะไรมีประเทศที่นับว่าสำคัญควรแก่การเอาใจได้ก็จงได้ใจ เช่น ออฟริกายังงิ ตำชาารณรัฐอาหรับ (อียิปต์และซีเรีย) ต้องนำแห่ง ๆ เพราะมีความสำคัญทั้งทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ หรือด้านการทหาร ขณะนั้นผู้นำของอียิปต์ก็จะดูเป็นพระเอกของโลก อยู่ ถัดจากนั้นก็ประเทศอาณานิคมหรือทำนองอาณานิคมหรืออยู่ในอารักขาของฝรั่งเศส เพราะคุณจะได้เรื่องกันไม่รู้จักหยดหย่อน ส่วนยุโรปก็มีอังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซียในฐานะมหาอำนาจ อิตาเลียในฐานะเมืองประวัติศาสตร์ สวิตเซอร์แลนด์ กลุ่มมั่งคั่งคึกคัก และกลุ่มอาหรับหรือตะวันออกกลางซึ่งจะมีเรื่องกันไม่รู้จักหยดหย่อน ทอปอเมริกาที่มีสหรัฐอเมริกา แคนาดาและประเทศลาตินบางประเทศ เช่น เซเชอกัมพูปุ่น อินเดียน พม่า สำคัญที่สุดก็คือไทยเรานี้แหละ ช้อดชอบของกรมหนึ่ง ๆ อย่างน้อยตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ของประเทศไทยจะต้องคักเข้าไป ๒-๓ ข้อ ไม่เชื่อช้อให้คุณ ๆ พดิกคุดหนึ่งช้อช้อดชอบช่นดรวรวม ๓ ปี ซึ่งบริการสวัสดิการ ก.พ. พิมพ์จำหน่ายให้คุณ ฉะนั้นผมขอรวบช้อดช้อดครวงว่าประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ไทยเรานี้แหละเป็นค้อช้อ โรงเรียนวิชาความรู้ทอไปช้อ (ก)

ก่อนที่ผมจะแต่งตั้งคำถามเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ไทยและต่างตามหลักผู้รู้ การช้อบแข่งขัน ผมขอแต่งตั้งคำถามที่เกี่ยวกับความจำทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และปัจจุบันซึ่งเป็นคำถามที่ช้อช้ออะไร ๆ ค้อช้ออะไรออกมาให้คุณทำตาบวัน ๆ ว่าค้อช้ออะไรอยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ซึ่งผมคิดว่าความจำของคุณจะหัดค้นได้ยาก ผมจะไม่ช้อแยกแยะช้อดจะว่าอินไหนเป็นเกี่ยวกับ

ประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์เพราะเป็นคำถามที่คงออกมาดู ๆ บางทีก็เป็นชื่อของบุคคลที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว หรือยังมีชีวิตอยู่ เป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศใดในขณะหรือดาราราชภาพมนตรี อันไหนเป็นชื่อของดั่งกอดสว่าง อันไหนเป็นชื่อของพวกปฏิวัติหรือพวกขบถ อันไหนเป็นชื่อวัตถุ และอันไหนเป็นชื่อของพิธีกรรมหรือเป็นชื่อของอะไร ผมจะให้ท่านโดยจะขอทบทวนความรู้ความทรงจำของคุณไปในบัดด้วย คุณเห็นแต่ก็พิจารณาเอาเองว่าอะไรเป็นอะไร ต่อจากนั้นผมจึงจะนำคำถามทางภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์เป็นเรื่อง ๆ ไป

ต่อไปนี้เป็นข้อสอบที่ถามในทำนอง "อะไรเอ่ย?"

ส่วนราชการที่สอบ	พ.ศ.	คำถามว่า ต่อไปนี้คืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร
กรมประชาสัมพันธ์	๒๕๑๗	Buenos Aires, Thomas Jefferson, Nikolai Lenin, Bonn, Albert Einstein, บูเรฆอง, เจ้าพระฝาง, ท้าวเทพกษัตรี, พระตะบอง, ด็อกเตอร์ ฟรานซิส บี. แดย์
กรมสหกรณ์พาณิชย์	๒๕๑๗	คอกคอกกระ อินทนนท์ คอนดัตเตนคินฟอดคอง บันมมจอม
คณะกรรมการกฤษฎีกา	๒๕๑๗	สุโขทัย ลพบุรี พระนครคีรีอยุธยา Ottawa Auckland
กรมปลัดคดี	๒๕๑๗	เจ้าพระยาแสนพดพ่าย คอนดัตเตนคินฟอดคอง ศรีปราชญ์ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ชีบอ
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	๒๕๑๗	ทาดมาฮาด มังจาโร บุญจาง พุทธสังข์ หงส์อ้วน
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๒๕๑๗	คอยอินทนนท์ สุโขทัยโกตัก ธรรมนูญประเทศ ชุนคาส ภูเก็ต แอกราวา ไทเป ดัดบอน ฮอดโด คิมเค็กคั
สำนักงานปลัดกระทรวงสหกรณ์	๒๕๑๗	ศรีสะเกษ ไรต์ลินแซลด์บิวรี่ กาด์ ฮากินาโด ไบคาส
กรมตรวจราชการแผ่นดิน	๒๕๑๗	พระแก้วมรกต คองปานามา โคลัมบัส ประมวลกฎหมายของพระเจ้าชัยมูรธา
กรมป้องกันสาธารณภัย	๒๕๑๗	Louis Pasteur, Albert Einstein,

ส่วนราชการที่สอบ	พ.ศ.	คำถามว่า ต่อไปนั้นคืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๒๔๘๘	กฎมณเฑียรบาล พระบรมไตรโลกนาถ คอนเมือง ไค้ฝุ่น ยูเนตโค
กรมทหารบก	๒๔๘๘	อชราดงกวน เจ้าพระยาแค้นพดพ่าย ช็บอ หริธ ด็บอ ร็โอเค-จานโร โรแมตบีแเอว
กรมประชาสัมพันธ์	๒๔๘๘	พันท้ายนรดิงท์ อชเรนทร พระมหาเถรเดียม- เพรียม พระมาตาเบียง พริตคไม้ชมนาม
กรมชลประทาน	๒๔๘๘	ยัดคา (Yalta) คัมบาร์ตันโอ๊คส์ (Dumbarton Oaks) มองเตคาโร (Monte Carlo) นิโคเซีย (Nicosia) อิชไมเดียม (Ismailia)
กรมการศาสนา	๒๔๘๘	ม. ปาอู อชรรมเกยร ทริเอเต ไนแอกการา
กรมโลหกิจ	๒๕๐๐	ตุรวค แอนโรนัตคังก โง่น ชนะนิกร ฮาโต- ยามา
กรมประมง	๒๕๐๐	ปากพยุห ฝักเบย บางชัน บางตะบูน
กรมทะเบียนการค้า	๒๕๐๐	Edward Jenner, Port Said, Richard Wagner, Gaza strip, Mustapha Kamal Pasha,
กรมสามัญศึกษา	๒๕๐๐	โพธิ์ดามตัน เดวิด-เบงกูเดียม อิด บัตนมฤค- ทายอิม กิวคาคาแนต
กรมตรวจบัญชีรั้งทกรณ	๒๕๐๐	คีร์ดีชนาดัย ตระพังครุ ดองแคว จุฬามณ พระมาตาเบียง
กรมศังปากร	๒๕๐๐	ณอนกาชา วาคินชิต ตามัดกัต เวเนซุเอตดา คาปร นครดง นครปา
กรมกสิกรรม	๒๕๐๐	ท้าวเทพกษัตริย์ เจ้าพระยาไชยาภาพ บุรงนง เจ้าพระฝาง ภูเกต
กรมการค้าภายใน	๒๕๐๐	อชรรมเกยร พุทชดีหิงค์ ฮากินาโคต แคว้นซาร์ กาดี (Kasi)
กรมประมง	๒๕๐๐	กิตฟัดคริม (Gulf Stream) เซตซิงกิ โอชเบรู แม็กไซไซ ไชปรัด แมนยัตคิน ตระพังครุ ตุเชช

ส่วนราชการที่สอบ	พ.ศ.	คำถามว่า ต่อไปนี้คืออะไร อยู่ที่ไหน คำตอบอย่างไร
กรมพลศึกษา	๒๕๐๐	เนโร (Nero) โฮเมอร์ (Homer) มาร์ โคนี (Marconi) แม็ตเตโอ บ็อมบัจจา มิตร
กระทรวงการต่างประเทศ	๒๕๐๐	สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเทอดวงศ์วโรปการ ดำเนินงาน เจ้าแม่วัคคีสิต ออกพระวิสุทธสุนทร ทรามาคอง
สำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ	๒๕๐๐	แม่ชาย บินโต ชะแค้น อมรรัตน์ ชีฮาโต
กรมสหกรณ์ที่ดิน	๒๕๐๐	ฮโรชิมา ตั้งเวชนียสถาน จัมปา ขุนหลวงพะงั่ว พืชคัตไม้ขนนาม
กรมประมง	๒๕๐๐	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ไชยมนตรี เมืองสองแคว ตะไคร้ คอสดอวย ไชยเกษมดิน หอยปลาเตอร์ สองเฟดโดว์ เคนมาปลาชา ยิบรัตตา คันทึกคัก แคนเบอร์รา แคชเมียร์ (คัมภีร์) อเมซอน

รวมทั้งหมด ๒๗ แห่งด้วยกัน ทั้งคำถามเช่นนี้ เมื่อทบทวนคดีคดีที่ผมแต่งออกมาข้างต้น จะเห็นว่าส่วนมากถามแก่ผู้หนึ่งเอง คือในประเทศไทยเรา จะมีบุคคลในประวัติศาสตร์ เดชะบุญของประเทศอื่นน้อย นอกจากนั้นมักจะถามชื่อบุคคลและเมืองที่กล่าวถึงเป็นชาว แต่ฝรั่งนะ ครั้น แก่ผู้หนึ่งก็เถอะ แต่เมื่อคุณเหลือบตามองดูผู้ของคุณเองแล้ว คุณมันโง่พิลึก

ต่อไปนี้เรามาพูดถึงคำถามทางภูมิศาสตร์ที่เด่นออกซำๆ มากน้อยตามลำดับมาให้คุณเห็น เดี๋ยวผู้คุณในฉบับหน้าดีกว่านะครั้น เพราะหน้ากระดาษจำกัด

ดีด้วยดีครั้น พบกันใหม่ในฉบับหน้า

(ยังมีต่อ)

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

★ ★ ★

ข้อสอบแข่งขันชั้นกรีกกรมศุลกากร

วิชาความรู้ทั่วไป

(สอบวันที่ ๓๘ มีนาคม ๒๕๐๓)

ให้เลือกตอบ ๕ ข้อ (ถ้าทำเกินจะตัดข้อที่ได้คะแนนสูงออก)

ก. ความรู้ในทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ไทยและสากล

- ข้อ ๑. ก) การศึกษาประวัติศาสตร์มีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่ เพียงใด จงอธิบายและให้เหตุผลประกอบ
- ข) ชื่อคอกบองคองโร อยู่ที่ไหน และสำคัญอย่างไร เขาพระวิหาร, ไรตงยัคมินต์, หมองตำราย, เมืองศรีธรรมราช, พ่อขุนรามคำแหง.
- ข้อ ๒. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๆ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีอะไรบ้าง จงให้อธิบายโดยละเอียด
- ข้อ ๓. ภูมิภาคตามลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทยแบ่งเป็นกี่ภูมิภาค อะไรบ้าง ให้บอกชื่อจังหวัดในภูมิภาคนั้น ๆ ประมาณ ๓ จังหวัด. พิษ, ดัด, แร่ มีชื่อคอกบองคองโรมากในภาคใด ข้าง, ยาง, พริกไทย, ข้าง, ด้ว, ดัด, ด้วที่สำคัญมีปลา, หอย, กุ้ง, คัมภีร์, เกดอสมิชาว.
- ข้อ ๔. การขาดแคลนคอกบองคองโร ท่านเข้าใจว่าจะอำนวยความสะดวกทางการค้า, การทหาร และทางเศรษฐกิจของชาติไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ข้อ ๕. จงเล่าวิฤทธิการณ์ของประเทศไทยซึ่งมีเข้ามาปัจจุบันมาโดยละเอียด

ข. ความรู้ในทางกฎหมาย ซึ่งจะใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ราชการ ของ กรมศุลกากร

- ข้อ ๖. เมื่ออธิบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ บุคคลใดบ้างเป็นผู้รักษาราชการแทนได้ และ บุคคลที่จะรักษาราชการแทนนั้น จะต้องได้รับแต่งตั้งจากใครหรือไม่.
- ข้อ ๗. ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ราชการแผ่นดินในจังหวัดอย่างไร.
- ข้อ ๘. ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง, ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร, มีอำนาจและ หน้าที่ต่างกันอย่างไร.
- ข้อ ๙. แนวนโยบายของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดได้ประการใด และเหตุใดกำหนดไว้เช่นนั้น.
- ข้อ ๑๐. ตำแหน่งแทนราษฎร มีอำนาจควบคุมราชการแผ่นดินโดยวิธีใด อย่างไร.

วิชาวัฒนธรรม

(สอบวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๐๓)

ก. ความรู้เกี่ยวกับคติธรรม เนติธรรม วัตถุธรรม และสหธรรม

- ข้อ ๑. เนื้อหาของวัฒนธรรม ตามแบบการจัดประเภทวัฒนธรรม ของไทย แบ่งเป็นกี่อย่าง อะไรบ้าง การแบ่งประเภทวัฒนธรรมเช่นนี้ เพื่อประโยชน์อย่างไร.
- ข้อ ๒. ข้าราชการที่ควรยึดถือคติธรรมอะไรบ้างในการประกอบกรปฏิบัติราชการ.
- ข้อ ๓. หน้าที่ของคนไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีอย่างไรบ้าง.
- ข้อ ๔. วันสำคัญทางศาสนาพุทธ มีวันอะไรบ้าง สำคัญอย่างไร.

ข. ความรู้เกี่ยวกับข้าราชการพึงปฏิบัติต่อประชาชนในระบบประชาธิปไตย

- ข้อ ๕. ให้อธิบายให้เห็นจริงว่า การอภิสิทธิ์แด่ให้แก่ราชการ เป็นดังจำเป็นที่ข้าราชการจะ ต้องยึดถือปฏิบัติในการติดต่อกับประชาชน.
- ข้อ ๖. การที่ข้าราชการให้การต้อนรับแก่ประชาชนที่มาติดต่ออย่างคั่นั้น เป็นผลดีอย่างไรบ้าง.

ค. ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์พลเมืองดี

ข้อ ๑. ที่เรียกว่า "พลเมืองดี" นั้น คือคนอย่างไร.

ข้อ ๒. บิดามารดามีหน้าที่ปฏิบัติต่อบุตรอย่างไรบ้าง ให้ตอบทั้งตามพุทธบัญญัติและตามกฎหมาย.

ข้อ ๓. เหตุใดประชาชนจึงต้องเสียภาษีให้แก่วั.

ข้อ ๔. เมื่อมีการเกิด, การตาย, การย้ายที่อยู่, การม้วยเป็นโรคติดต่อชนในบ้าน เจ้าบ้านจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างไรบ้าง.

วิชาภาษาไทย

(สอบวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๓)

ให้เรียงความตามหัวข้อต่อไปนี้

ท่านมีความเห็นอย่างไรในการที่เขากำเรือมาไว้ในกรุงเทพ ฯ

วิชาภาษาอังกฤษ

(สอบวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๓)

Write a composition of about 150 words on **ONE** of the following subjects: (40 Marks)

a) Why I Want to Be in the Customs Department.

b) Bravery.

จงแปลเป็นภาษาไทย (๓๐ คะแนน)

It occasionally happens that coastwise cargo is over-carried out of the kingdom. It may remain undischarged and come back and be landed at its original Thai destination. The ship's report under section 38 of Customs Law will contain a reference to such cargo, and it must be specially reported to Customs before landing. If the officer is satisfied, he may permit delivery. Alternatively he may accept deposit of assumed duty and refer the matter for Departmental decision.

จงแปลเป็นภาษาอังกฤษ (๓๐ คะแนน)

การศึกษาได้รับการส่งเสริมโดยการสร้างโรงเรียนใหม่ๆ ขึ้นและโดยให้เงินบำรุงแก่โรงเรียนที่ตั้งอยู่แล้ว การจัดทำโรงเรียนราษฎรไม่ได้รับผลตามที่คาดไว้ ดังนั้นการช่วยส่งเสริมให้โรงเรียนของรัฐมาด้อย่างเพียงพอเป็นวัตถุประสงค์ความปรารถนาในเรื่อง การส่งเสริมการศึกษาของเราจะบรรลุเป็นผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี.

วิชา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน, กฎ ก.พ. และระเบียบปฏิบัติราชการ
(สอบวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๐๓)

๑. จงให้นิยามคำต่อไปนี้ :-

ข้าราชการพลเรือน, รัฐมนตรีเจ้าสังกัด, กระทรวง, เจ้ากระทรวง, อธิบดี.

๒. การลงโทษไล่ออกนั้น จะกระทำได้อย่างไร มีระเบียบใดบ้าง.

๓. ก. การเทียบวิทยฐานะนักชกรรมเปรียบเทียบบรรจุเข้ารับราชการ มีหลักเกณฑ์อย่างไร.

ข. ผู้มีวิทยฐานะดังต่อไปนี้ จะสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้หรือไม่ เพราะเหตุใด. เปรียบ ๘ ประโยค, ข้าราชการตำรวจมัยศชั้นตบตำรวจโทรับราชการมานาน ๘ ปี

๔. ก. การบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเทศ เข้าเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นใด โดยจะให้ได้รับเงินเดือนในอันดับใด ชั้นใด และจะให้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนๆ ละเท่าใดนั้น มีหลักเกณฑ์อย่างไร.

ข. ราชการส่วนใดมีเหตุพิเศษ ประสงค์จะได้อุ้ที่มคุณภาพและความสามารถโดยใช้วิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกอย่างอื่น เพื่อบรรจุและแต่งตั้ง จะกระทำได้อย่างไร ถ้าสมัครว่ากระทำได้ ทำอย่างไร.

๕. จงอธิบายหลักเกณฑ์เกี่ยวแก่การสอบเลื่อนข้าราชการพลเรือนในหัวข้อต่อไปนี้

ก. การแต่งตั้งกรรมการ

ข. กำหนดเวลาทำการสอบเลื่อน

ค. การร้องคัดค้านมิให้ผู้ใดเป็นกรรมการสอบเลื่อนคน

วิชากฎหมาย, กฎ. ข้อบังคับและระเบียบการต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องแก่กรมศุลกากร

(ฉบับวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๐๓)

- ข้อ ๑. ท่านเข้าใจคำว่า “ของ (หรือสิ่ง) ยึด” กับคำว่า “ของตกค้าง” ตามกฎหมายศุลกากรอย่างไร มีผลเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร ให้อธิบายโดยละเอียด
- ข้อ ๒. ตามกฎหมาย ศุลกากรได้ บัญญัติให้ อำนาจ พนักงาน สอบสวน ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทำการเปรียบเทียบปรับ และงดการฟ้องร้องหรือไม่ เพียงใด แค่ไหน ให้ยกอุทธรณ์ชั้นประกอบคำขอด้วย
- ข้อ ๓. คิวแทนเรือสินค้าต่างประเทศขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานศุลกากรขอให้เรือสินค้าต่างประเทศที่เข้ามาและได้ขนถ่ายสินค้าเสร็จแล้ว ทำการลำเลียงสินค้าจากเขตท่าภายในไปบรรทุกเรือใหญ่ ณ ที่จอดเรือภายนอกจะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด และมีวิธีปฏิบัติการอย่างไรที่เกี่ยวข้องแก่การร้องกันการงดลอบหนีศุลกากร
- ข้อ ๔. คำว่าราคาตลาดที่ต่ำแรงในใบขนสินค้าขาเข้านั้น ท่านเข้าใจว่าอย่างไร และถ้าปรากฏว่ามีการค้าต่ำกว่าราคาตลาด ซึ่งใบขนสินค้าขาเข้านั้นได้ผ่านพิธีการไปแล้ว โดยลำดับ จนกระทั่งได้ตรวจปล่อยสินค้าไปแล้ว ขอทราบว่าคุณจะปฏิบัติการอย่างไรจึงจะได้อากรเพิ่มจนครบ หากสินค้านั้นต้องอากรตามราคา นอกจากนั้นขอทราบว่าผู้นำเข้าหรือตัวแทนมีความผิดตาม พ.ร.บ. ศุลกากรหรือไม่ ฐานอะไร
- ข้อ ๕. เรือค้าชายฝั่ง ท่านเข้าใจว่าอย่างไร และเพราะเหตุใดเรือประเภทนี้จึงเป็นที่สนใจของทางการศุลกากรเกี่ยวข้องแก่การนำสินค้างดลอบหนีศุลกากร จนกระทั่งทางการได้จัดการควบคุมโดยแน่นอน ขอทราบว่าการควบคุมนี้มีอะไรบ้าง

วิชาอำนาจหน้าที่และระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวงการคลัง
และโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมศุลกากร

(สอบวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๐๓)

ให้เลือกตอบ ๔ ข้อ (ถ้าทำเกินจะคัดข้อที่ได้คะแนนสูงออก)

กองเก็บอากร

- ข้อ ๑. การเก็บเงินอากรเป็นเช็คมีระเบียบที่จะต้องปฏิบัติอย่างไร ให้อธิบาย
- ข้อ ๒. การเก็บเงินอากรชาวขาออกนั้น นอกจากอากรขาออกแล้วยังมีอากรชนิดที่จะต้องเก็บอีกบ้าง
- ข้อ ๓. การขอใบเสร็จจําต้องมีระเบียบการปฏิบัติอย่างไร
- ข้อ ๔. ใบเสร็จรับเงินอากรเป็นเอกสารสำคัญ ให้ท่านอธิบายระเบียบการ เบิก, จ่าย และเก็บรักษาแบบพิมพ์

กองศุลกากร

- ข้อ ๕. กองศุลกากร แบ่งหน้าที่ราชการออกเป็นกี่แผนก มีแผนกอะไรบ้าง แต่ละแผนกมีหน้าที่ปฏิบัติราชการอะไรบ้าง
- ข้อ ๖. ให้อธิบายถึงการสำรวจเงินอากร ว่าจะต้องสำรวจจากเอกสารอะไร ได้มาจากกองใด และจะต้องสำรวจอย่างไร เมื่อสำรวจเสร็จแล้วปฏิบัติอย่างไรต่อไป
- ข้อ ๗. ให้อธิบายถึงวิธีการตรวจสอบเอกสารการขอคืนเงินอากร ว่าจะต้องตรวจสอบอย่างไรบ้าง เริ่มแต่ได้รับจากเจ้าหน้าที่กองพิธีการนำเข้าและส่งออก (ตรวจสอบเสร็จแล้วปฏิบัติอย่างไรต่อไป จึงจะนับว่าเสร็จหน้าที่จากกองศุลกากร
- ข้อ ๘. การจัดทำงบประมาณรายรับประจำปี เป็นหน้าที่ของกองใด แผนกใด ให้อธิบายถึงหลักเกณฑ์การคำนวณจัดทำงบประมาณรายรับโดยละเอียด อนึ่งการจัดทำงบประมาณรายรับจำเป็นจะต้องแสดงรายได้แยกเป็นประเภทพร้อมทั้งชี้แจงแสดงเหตุผล ให้ระบุชื่อประเภทรายรับที่สำคัญๆ มาเป็นตัวอย่างสัก ๓๐ ประเภท

กองประมวลสถิติ

- ข้อ ๘. จงอธิบายฝ่ายของงานสถิติตั้งแต่เริ่มแรกกับไมชนสินค้าจนกระทั่งออกเป็นเล่มจำหน่ายได้ ว่ามีวิธีการปฏิบัติอย่างไรเป็นลำดับไป มาพอเป็นสังเขป
- ข้อ ๙. ทำไมรหัสในบัญชีรายการสินค้าของประเทศไทย (Thailand Customs Nomenclature) จึงต้องใช้ถึง ๘ ตัว แต่ละตัวมีความหมายอย่างไร อธิบายให้ละเอียด
- ข้อ ๑๐. การตรวจสอบบัตรด้วยเครื่อง Verifier กับการตรวจสอบด้วยสายตาต่างกันอย่างไร และให้ผลดีผลเสียอย่างไร

ข้อ ๑๑. ในหนังสือรายงานสถิติศุลกากรรายเดือน (Monthly Reports of The Import and Export of Thailand) ที่พิมพ์ออกจำหน่ายเป็นประจำอยู่นั้น ในตารางขาเข้ามีคำว่า Code

Description

Country Code

Unit Code

Quantity, C.I.F. Value (ภายใต้ชื่อของ Total for Current Month)

Quantity C.I.F. Value (ภายใต้ชื่อของ Total from Jan. to date)

ให้อธิบายความหมายของคำเหล่านี้ และผู้ขอไปอ่านจะทราบได้อย่างไรว่า Code ตามที่ขีดเส้นใต้ไว้มีมีความหมายว่าอย่างไร

กองพิธีการนำเข้าและส่งออก

- ข้อ ๑๒. จงอธิบายถึงระเบียบ และพิธีการของเรือสินค้าต่างประเทศ จะต้องปฏิบัติ นับแต่เข้ามา ถึงท่าอเนกประสงค์จนถึงอนุญาตให้เบ็ดเสร็จวางเรือเพื่อถ่ายและหรือขนถ่ายของลงเรือได้
- ข้อ ๑๓. เครื่องจักรที่จำแนกของเสียอากรเป็นเครื่องจักรครบชุด แต่นำเข้าไม่ครบในเที่ยวเรือเดียวกัน มีวิธีปฏิบัติอย่างไร จึงจะเสียอากรเป็นเครื่องจักรครบชุดสมบูรณ์ได้
- ข้อ ๑๔. สินค้าต่างประเทศติดเรือเข้ามาและติดเรือดำเดิมออกไปว่าจะนำไปขนขน ณ ท่าต่างประเทศขอลำลงเรือดำใหม่ เนื่องจากเรือจะต้องเปลี่ยนทางเดินไม่ไปและยังทำที่สินค้าขนจะขนขนมีวิธีปฏิบัติอย่างไร
- ข้อ ๑๕. ของชนิดใดที่หัวหน้ากองแบบพิธีการนำเข้าและส่งออก มีอำนาจสั่งให้ถ่ายของกลางนำหรือถอนออกจากท่าเรือที่ได้รับอนุมัติได้

วิชาการเขียนและวิธีปฏิบัติราชการ

(สอบวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๐๓)

- ข้อ ๑. บัณฑิตารบาญคืออะไร มีประโยชน์และวิธีใช้อย่างไร ให้อธิบายโดยย่อ
- ข้อ ๒. หนังสือที่ใช้อยู่โดยทั่วไปในราชการนั้น แบ่งออกเป็นกี่อย่าง อะไรบ้าง ให้อธิบายประกอบ
- ข้อ ๓. การใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายในหนังสือราชการที่มีไปถึงบุคคลต่างๆ ดังต่อไปนี้ จะใช้
อย่างไรจึงจะเป็นการถูกต้องตามระเบียบงานสารบรรณ คือ
- ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - ข. สมเด็จพระบรมราชินีในรัชกาลปัจจุบัน
 - ค. สมเด็จพระบรมราชินีในรัชกาลก่อน
 - ง. สมเด็จพระสังฆราชเจ้า
 - จ. นายกรัฐมนตรี
- ข้อ ๔. หนังสือ "ลับ" กับหนังสือ "ลับ-เฉพาะ" มีลักษณะต่างกันอย่างไร ถ้าท่านเป็นเวรรับหนังสือที่กล่าวนี้ ท่านจะต้องปฏิบัติประการใดบ้าง ให้อธิบายให้ชัดเจน
- ข้อ ๕. ให้ร่างหนังสือราชการจากอธิบดีกรมศุลกากร ถึงอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ นำตั้งเงินจำนวน ๑๖๐ บาทเป็นค่าธรรมเนียมการวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าห้าหมอน ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์ได้แจ้งผลการวิเคราะห์มาตามหนังสือที่ ๒๓๔๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๓ มีใจความว่า ตัวอย่างห้าหมอนที่ส่งไปให้ทำการวิเคราะห์นั้นมียาผสมอยู่เกินกว่าร้อยละ ๘๐ พร้อมทั้งแจ้งค่าธรรมเนียมการวิเคราะห์มาเป็นเงิน ๑๖๐ บาท ให้กรมศุลกากรทราบด้วย

ช่วยกัน ประกัน กันและกัน

หน้านี้เปิดสำหรับ “ปรับทุกข์” ทำมั่วทุกข์อย่างใด ลองไขมา เมื่อว่าจะช่วยกันคลี่คลายได้บ้าง

● ทำอย่างไรจึงจะสอบไล่ได้

“เรียน ท่านผู้จัดการวารสารข้าราชการ

เนื่องจากผมสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นตรี มาแล้วรวม ๗ ครั้ง แต่แต่ละครั้งก็กลัวจะได้ก็กลัวจะเสีย ด้มีพื้นฐานตัวเองที่สอบผ่านไปแล้ว ประกอบด้วยวิชาที่สอบทุกวิชา ส่วนมากเป็นเรื่องที่ท่องจำและข้อสอบเก่าที่สอบมาแต่อย่างซ้ำซาก ทั้งงานที่ได้ปฏิบัติมาแต่อย่างดีที่สุด จะผิดเบ้าหมายก็เพียงส่วนน้อย เมื่อเทียบส่วนแล้วบวกมากกว่าลบ แต่เมื่อประกาศผลไม่เข้าข้ออะไรสักที จึงอยากเรียนปรับทุกข์ว่า

๑. การให้คะแนนของกรรมการเขาอาจบวก และลบ และหักเกณฑ์อย่างไร
๒. การตอบคำถาม จะใช้หลักดุลยพินิจอย่างไร? จึงจะถูกเข้าหมายหรือจิตใจของ

กรรมการ

๓. การตอบข้อคิดเห็นเป็นเรื่องของหลักการใช่หรือไม่? หรือว่าต้องถูกใจกรรมการ

ด้วย

๔. การสอบเลื่อนจากชั้นจิตความเป็นชั้นตรี รู้ดีกว่ายากกว่าสอบชั้นตรีเป็นชั้นโท เมื่อเทียบส่วนคนที่ได้และจำนวนที่เข้าสอบ เพราะเหตุใด?

๕. เสมียนไหนแผนกเดียวกัน คนหนึ่งทำงานในหน้าที่ไม่ค่อยเป็นและทำผิด ๆ ถูก ๆ คนหนึ่งทำงานคล่องและเรียบร้อยไม่มีผิดพลาด เมื่อมีการสอบเลื่อนชั้น ปรากฏว่าคนที่ทำงานดีกลับสอบไม่ได้ คนที่ทำงานผิด ๆ พลาด ๆ กลับได้ ดังนั้น เป็นสาเหตุมาจากอะไร?

คำถามปรับทุกข์ข้างบนนี้ คงจะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการ นักสอบ เช่นผมไม่มากนักน้อย ถ้าหากท่านผู้จัดการจะตอบให้ทราบ.

ขอแสดงความนับถือ

ธมาธิกเดชะที่ ๓๘๗๒

คำไข

ก่อนอื่น

ขอแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อท่านสมาชิกผู้ชานนามตนเองว่า “นักสอบ” นับว่าท่านเป็นคนขยันที่ทรหดเอาการ โดยมากมักเป็นอย่างนี้แหละครับ คือว่า ลงสอบไม่ผ่านครั้งแรกก็พอจะแก้ตัวได้ในครั้งที่สอง แต่ว่าถ้าครั้งที่สองไม่ผ่านออกตะกั๊บ ครึ่งข้อ ๆ ไป ก็มักถือเอาแบบอย่างการสอบตามแบบการสอบครั้งที่สอง อยู่เสมอ จึงเป็นผลให้ต้องสอบอีกครั้งที่ .. ข้อ ๆ มา

ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ?

- ๕๕ ทั้งนคงจะเป็นเพราะ - เคยตอบมาอย่างไร ก็ตอบแบบนั้น ๆ ต่อไปอีก
- ไม่เดาะแเดงหาวิธีตอบที่จะช่วยให้สอบได้
- ถ้าเป็นปัญหาความจำ ก็ว่าตอบไปได้หมดทุกหัวข้อ แต่จำมาตอนนั้นว่าสอบได้ได้ แต่จำอีก... ไม่ได้

เกี่ยวกับปัญหาความจำ ในฐานะที่ผมเคยเข้าสอบมาไม่ย่อยเหมือนกันจากประสบการณ์ของการสอบหลายต่อหลายครั้งของผมเอง ทำให้ผมได้คิดว่า ถ้าเป็นปัญหาความจำแล้ว - ขอให้คิดว่า “ทุกคนที่เข้าสอบ มีความจำเหมือนกัน คือ จำหัวข้อในเรื่องนั้นๆ ได้ทุกหัวข้อเหมือนกัน แต่สิ่งที่จะทำให้ได้คะแนนแตกต่างกันน้อยก็ “ทริค” ลึกไม่ หรือ เล่ห์ของการตอบที่ต่างกัน” เพราะการตอบ วิธีตอบของแต่ละคนไม่เหมือนกันเอง จึงทำให้มีที่ - ๒ - ๓ มี - ผู้สอบได้และสอบตก ที่คนเข้มนไปว่า “ประกอบด้วยวิชาที่สอบทุกวิชา ส่วนมากเป็นเรื่องที่ ท่องจำ และข้อสอบเก่าที่สอบมาแต่อย่างซ้ำซาก ทั้งงานที่ใคร่จับคามาแต่อย่างตลึงที่สุด จะผิดแนวหมายก็เพียงเล็กน้อย” จึงทำให้ผมเห็นโดยคาดคะเนว่า เกี่ยวกับเรื่องความจำของคุณไม่เจ๋งเลย คุณอาจมีความจำเหมือนคนอื่น หรือเท่าคนอื่น ที่จำได้หมดทุกหัวข้อ (ถ้าจำได้ไม่หมดก็แน่ละ - เสียคะแนนอย่างไม่มีปัญหา) อีกอย่างหนึ่งที่ว่า “- ข้อสอบเก่าที่สอบมาแต่อย่างซ้ำซาก” จริง คำถามเก่า และคุณผ่านมาแต่จำเจเหลือเกิน แต่ทว่า ทำไมจึงได้คะแนนไม่เท่าคนอื่นหรือสอบไม่ได้เหมือนคนที่เขาสอบได้

ในทัศนะของผม (ผมขังเชื่อว่า ท่านผู้รู้ก็มากมายหลายท่าน คงมีแนวแนะที่ดีกว่านี้) ผมคิดว่า คนที่มีความจำเหมือนกัน แต่สอบได้ต่างกัน อาจจะเป็นเพราะ -

- ๑. อธิบายไม่ละเอียดพอ อ่านเข้าใจยาก หรือคลุมเครือ
- ๒. ถ้าเป็นปัญหากฎหมาย ผู้ตอบอาจจะไม่ตอบหลาย ๆ แง่ (เพื่อแสดงความรู้กว้างขวาง) เช่นว่า ถ้าเป็นอย่างนั้น ผลก็จะเป็นอย่างนั้น หรือว่า ถ้าเป็นอย่างนั้น ผลก็จะเป็นอย่างนั้น... และในกรณีทักถาม ผู้ตอบเห็นว่า เป็นเช่นนั้น.....
- ๓. ทักถามเรื่องทู่ๆของใคร โดยไม่ควรถ้อย่าง และยกขณมาตอบด้วย ก็เป็นทางเพิ่มความชัดเจนของคำตอบ
- ๔. ความคิดเห็น นั้นเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเขาถามความคิดเห็น ก็ยอมต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของผู้ตอบเอง อ่านมาก รู้มาก ยิ่งได้ทักไรมาก นั่นคือทำให้ได้คะแนนมาได้ง่าย หรือบางเรื่องที่เขาไม่ได้กำหนดให้ตอบความคิดเห็น แต่ถ้าเรามีเวลาพอแสดงทัศนคติเป็นความคิดเห็นของเรา ก็น่าจะเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์บ้าง

ผมขอตอบข้อปรับทุกข์ของคุณ ดังนี้

๑. เคยทราบมาว่า การให้คะแนนของกรรมการ ถ้าเป็นคนหนึ่งออกข้อสอบ แล้วให้อีกคนหนึ่งตรวจ ถ้าเป็นอย่างนั้น เขามักจะมุ่งคำตอบให้ไว้ด้วย หรือว่า ถ้าผู้ออกข้อสอบเป็นผู้ตรวจเอง ส่วนมากก็คงต้องอาศัยความถูกต้องครบถ้วนของหัวข้อ ตรงเข้าหมายที่ถาม ความเข้าใจ ความแจ่มชัดของการบรรยาย และคุณลักษณะพิเศษอื่น ๆ ที่ดี และแต่งตั้งว่าผู้ตอบมีความรู้ ความคิดเห็น ความริเริ่ม เหตุผลดีและเป็นไปได้ คุ้มควรแก่การที่จะให้คะแนนได้มาก ๆ อย่างไรก็ตามในการตรวจของกรรมการ ถ้าคำตอบมีหลายข้อ เขาก็ให้คะแนนแต่จะข้อตามหลักคณิตศาสตร์ คือข้อใดทำได้ก็ เขาก็ให้คะแนนมาก ถ้าทำได้ไม่คั่น ก็ให้คะแนนน้อย ดังนั้นจึงควรต้องพยายามทำให้ได้คั่นทุก ๆ ข้อ

๒. การใช้ชุดพินิจ ประการแรก ผู้ตอบต้องอ่านคำถามให้เข้าใจว่า เขาถามเรื่องอะไร ต้องการทราบเรื่องอย่างไร แล้วก็ตอบให้ตรงคำถาม วิธจะใช้ชุดพินิจอย่างไรจึงจะถูกเข้านั้น เข้าใจว่าคงจะปรากฏชัดในคำถามอยู่แล้ว พอจะใช้พิจารณาญาณเขาได้ แล้วก็ตอบให้ละเอียดชัดเจนในเรื่องนั้น จนคล้ายกับว่าผู้ตรวจไม่มีความรู้เลย เมื่อมาอ่านคำตอบของเราเข้า ผู้ตรวจก็อาจประหมัดก็จะได้ทันที

คุณวิญญู อังคนารักษ์ ธ.บ. ร.ม. M.Sc. อาจารย์ ม.ช.ภ. ได้เขียนไว้ในหนังสือ "วิธีสอบไล่ให้ได้" (ซึ่งบริการสวัสดิการ ก.พ. จัดพิมพ์ขึ้นแล้วครับ) เกี่ยวกับเรื่องว่า "การตอบคำถาม ก็เหมือนกับการยิงปืน ท่านจะต้องยิงให้ถูกเป้าจึงจะได้ผล ถึงหากท่านจะใช้ลูกปืนสัก ๑๐ ลูก แต่ไม่ถูกเป้าเลยสักนัดเดียว ก็จะไม่มียาประโยชน์อันใด..... หากท่านจะเขียนตอบสักสิบหน้า แต่เขียนวนไปเวียนมาไม่ถูกเป้าหมาย ก็สู้เขียนเพียงหน้าเดียว แต่ถูกเป้าหมายอย่างจังไม่ได้" ดังนั้นปัญหาของคุณที่ว่า... จะให้ถูกเป้าจิตใจของกรรมการ นั้นอย่าคำนึงถึงมากนัก ขอให้ถูกเป้าคำถามนั้นแหละถูกต้องกว่า

๓. การตอบข้อคิดเห็น ไม่ใช่เป็นเรื่องของหลักการ แต่เป็นเรื่องของเหตุผลที่อิงหลักการ ถ้าคำถามออกมาในรูปความคิดเห็น ถ้าท่านมีความรู้มาก หรือประสบการณ์มาก คงได้คำตอบแล้ว ท่านจะได้เปรียบกว่าคนอื่น ท่านมีสิทธิ์ที่จะมีความคิดเห็นอย่างใดก็ได้ แต่ความคิดที่ดีและจะทำให้ได้คะแนนมากขึ้น ต้องมีเหตุผลที่ดี และเหตุผลที่ดีนั้น ก็ไม่ควรให้ห่างกันนักกับหลักทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องเก่งให้ถูกใจกรรมการหรอก - เพราะกรรมการที่ดีเขาเคารพความคิดเห็นที่ดีและเป็นไปได้ของผู้คนอื่นอยู่เสมอ

๔. เรื่องนี้รู้ดีที่ว่า น่าจะแล้วแต่ด้วยบุคคลครับ บางคนอาจเห็นว่าสอบเป็นชนชั้นตรงง่าย แต่สอบเป็นชนชั้นโทนั้นยากกว่า ถ้าพูดถึงการเทียบส่วนจำนวนคนที่เข้าสอบและจำนวนคนที่สอบได้แล้ว นั่นละ เป็นอย่างที่ท่านว่า สอบเป็นชนชั้นตรีโดยมาก มักจะมีคนเข้าสอบมาก แต่ได้น้อยที่เบนตรงน่าจะเป็นเพราะ การเลือกเพิ่มด้วยบุคคลที่ควรกับตำแหน่งชนชั้นตรีญูบาตรนั้น บางแห่งก็ถือว่าเบนเรื่องที่ต้องพุดพดณแบบพิเศษก็ไม่ได้ และอีกอย่างหนึ่งการสอบเป็นชนชั้นโทนั้น เป็นการ "สอบความรู้" ไม่ใช่ "สอบแข่งขัน" เมื่อสอบชั้นโทได้แล้วเขาต้องไปเลือกโดยพิจารณาความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งอีกชั้นหนึ่ง ไม่เหมือนสอบชั้นตรีซึ่งต้องการจำกัด จึงต้องถือการตอบดีกว่ากันเป็นใหญ่

๕. คนเรามี "ความสามารถ" ต่างกันครับ - คนที่ทำงานในหน้าที่ไม่ค่อยเป็นแต่ทำผิด ๆ ถูก ๆ แด่ถึงคราวสอบ เขาอาจจะตอบได้ดี เพราะเขาคุ้นหูดีเป็น หรือบังเอิญข้อสอบออก

มาตรงตามที่เขาเตรียมใจเต็มทีเสียอีกด้วยก็เป็นได้ หรือเขาเข้าใจชีวิตหนึ่งคือ วิชาและจดจำ มีหลักหรือแนวในการตอบดี ถ้ามีความดี อธิบายชัดเจน เหล่านี้ช่วยให้เขาตอบได้ก็เป็นที่ ได้ เราจะถือเป็นหลักว่า คนที่ทำงานดี คงต้องแค่นี้ ต้องเป็นผู้ตอบได้ดีตั้งแต่เมื่อไป หาได้ไม่, และ โดยกลับกัน คนที่ทำงานในหน้าที่ไม่ค่อยเป็น และผิด ๆ ถูก ๆ อย่างคุณว่า, จะเป็นผู้ที่ตอบได้ ไม่ได้ ก็ไม่ได้เช่นเดียวกัน - พยายาม ๆ ก็หมายความว่า การทำงานกับการสอบนั้นต่างกันครับ แต่อย่างไรก็ตาม ไม่มีวิธีอื่นที่จะสกัดเด็กคนมีความรู้ความสามารถที่ดีและยึดธรรมเนียมไปว่าการ สอบได้ ถ้าเผชิญผู้ไม่มีความรู้ความสามารถก็พอเกิดสอบได้โดยฟลุคขึ้นมา ก็จะไปถูกชัย ออกหลังทอดของปฏิบัติหน้าที่ไปเอง

อ้อ คุณ "นักสอบ" ถ้าคำแนะนำยังไม่จุใจ ท่านจะส่งซองหนังสือ - วิชาสอบไล่ให้ ได้ - ของคุณวิญญู ซึ่งคุณารักษ์ ไปลอง ๆ ก็ศึกษาคูบ้างก็ได้ครับ บางทีอาจจะช่วยให้คุณผ่าน การสอบคราวต่อไปได้

ข้อ "ปรับทุกข์" นี้—เฉลยตามทัศนะของผมเอง ผิดถูกอย่างไร ผมพร้อมที่จะรับฟังจากท่านผู้รู้อื่น ๆ อยู่ทุกเมื่อ....

บุญหยด พันธุ์เพ็ง
กองวิชาการ
กรมมหาดไทย

หนังสือ

“วิชาสอบไล่ให้ ได้”

คู่มือสำหรับ ข้าราชการ นิสิต นักศึกษา นักเรียน และผู้ประสงค์จะสอบไล่ให้ได้ทุกคน
โดย วิญญู อังคนารักษ์ M.Sc.

บริการสวัสดิการ ก.พ. รับมาจัดพิมพ์จำหน่าย

ราคาเล่มละ ๑๐ บาท

ยินดีที่จะจำหน่ายให้สมาชิกวารสารข้าราชการในราคาทุน

เล่มละ ๗ บาท (ค่าส่งทางไปรษณีย์อีก ๑ บาท)

หนังสือนี้อาจเป็นประโยชน์แก่ผู้สอบเดือนชนบ้าง

ถึงไม่มากก็คงจะพอคุ้มค่าหนังสือ

สั่งได้จาก: กองสวัสดิการ ก.พ. สั่งเงินทางธนาคาร สั่งจ่ายที่ ป.ณ. หน้าพระदान

เฉลยสองแคว้นและดวงรุ่งอรุณ

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

- ๑. คำสุภาษิต “น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ” หมายความว่า ให้รู้จักโอนอ่อนผ่อนตามอารมณ์แรงของผู้อื่น อย่าไปขัดขวางความต้องการอันแรงกล้าของผู้อื่นในขณะนั้น เช่น เมื่อผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาดำงตั้งอยู่ในอารมณ์โกรธหรืออารมณ์ร้าย เรียกเราไปว่ากล่าวหรือสั่งให้ทำสิ่งใด แม้ถึงว่าคำสั่งหรือคำว่ากล่าวนั้นจะผิด ก็อย่าเพิ่งคัดค้านหรือโต้แย้งในขณะนั้น ปล่อยให้ผ่านไปตามนั้น หรือรับคำสั่งไปก่อนแล้วค่อยหาโอกาสชี้แจงเมื่ออารมณ์ร้ายของผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาสงบแล้ว
- ๒. มีสติ เพราะนับวันราชการในระหว่างเป็นทหารรวมด้วยได้
- ๓. ตัวต่อออกไข่แดงเดียวถูกด้วยนม มีอยู่ ๒ ชนิด พบในแถบทวีปออสเตรเลีย คือ
 - (๑) Platypus หรือ Duckbill หรือ Duckmole (ตัวปากเบ็ด หรือตุ่นปากเบ็ด)
 - (๒) Echidna หรือ Spiny ant-eater (เม่นปากแหลม หรือตัวกินมด)
- ๔. เพราะคนคบหน้าไม่เพื่อน เห็นเพื่อนหน้าเพื่อน คิดว่าหน้าของตนคงเพื่อน จึงได้ไปดังหน้า ส่วนคนคบหน้าเพื่อนเห็นหน้าเพื่อนไม่เพื่อน ก็คิดว่าหน้าตนคงไม่เพื่อน จึงมิได้ดังหน้า
- ๕. ไม่มีใครสูญเงินไปเปล่าๆ ในการเล่นเลย

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบถึงภายในกำหนด ๗๗ ราย ตอบถูกต้อง ๑๕ ราย คือคุณทัศนีย์ คงบริสุทธิต อยุธยา คุณวิฑูร อิมส์กุด หนองบัว คุณสุธรรม ปรีชาเชาวน์ พระนคร คุณชัยภักดิ์ เรืองรพี พระนคร คุณสังบ อัมพาสด เชียงใหม่ คุณผ่อง พรหมจาด พระนคร คุณชุบ ขวัญเมือง ฉะเชิงเทรา คุณวินัย ประทีปรัตน์ พระนคร คุณสุเทพ ทัดนานุศรียาภิบาล พระนคร คุณเอิบ บุรณศิริรินทร์ อยุธยา คุณตมุน สุวรรณสุข อยุธยา คุณเจริญ คงประสิทธิ์ อยุธยา คุณประทีป สกุนะพัฒน์ พระนคร คุณไพศาล เทศประทีป อยุธยา จะได้รับหนังสือ “วิธีสอบได้ให้ได้” คนละเล่ม

ลอบเซวน์และ:ความรู้อบตัว

๑. ช้างบนเป็นภาพจากสุภาษิตบทหนึ่ง สุภาษิตบทนั้นว่าอย่างไร หมายความว่าอย่างไร
 ๒. ค่อยไปเป็นชื่อประเทศต่างๆ ซึ่งตัวอักษรลำดับต้นๆ อยู่ใน ให้ท่านเรียงตัวอักษรเสียใหม่ ให้เป็นชื่อประเทศนั้นๆ

(1) SAPIER	(6) HANDOLL	(11) COXIME
(2) WEENDS	(7) LEENUVZEA	(12) KRANDEM
(3) MERYGAN	(8) HANIC	(13) SINABISYA
(4) TENDWARZILS	(9) SUSIRA	(14) CRANEF
(5) VOIBLIA	(10) DOLPAN	(15) CROOCOM

๓. นาย ก. ซื้อปากกามาตัวหนึ่งราคา ๑๐๐ บาท ขายให้นาย ข. ไปในราคา ๑๐๐ บาท แล้วกลับไปซื้อคืนจากนาย ข. มาในราคา ๕๐ บาท เอาไปขายให้นาย ค. ในราคา ๑๒๐ บาท นาย ก. ได้กำไรเท่าใด
 ๔. ถ้าเศษหนึ่งส่วนสี่ของสี่สิบ เท่ากับหก เศษหนึ่งส่วนสามของสี่สิบจะเป็นเท่าใด
 ๕. นายทหารเรือคนหนึ่งได้นำพลทหารเรือ ๓ คน มาทดสอบเขาวนัโดยได้อาจำผูกตาทั้ง ๓ คน แล้วเอาหมวกพลทหารเรือสวมให้ทั้ง ๓ คน แล้วบอกว่า "เอาละ ฉันได้อาหมวกสวมให้เธอทั้ง ๓ คนแล้ว แต่ใครจะสวมหมวกสักกหรือสี่ขวานฉันให้พิจารณาเอาเอง เมื่อฉันเบ็ดขมเบ็ดตาเธอออก ถ้าใครเห็นหมวกสักกให้ยกมือขึ้นทันที และเมื่อใครรู้ว่าหมวกที่ตนสวมอยู่เป็นสี่อะไร ให้เอามือลง"
 พอเบ็ดขมเบ็ดตา ทง ๓ คนก็ยกมือขึ้นทันที เพราะว่าหมวกที่นายทหารเรือสวมให้แก่พลทหารเรือทั้ง ๓ คนนั้น เป็นสักกทั้งหมด (นายทหารเรือไม่ได้สวมหมวก) อีก ๒-๓ วินาทีต่อมา พลทหารเรือคนหนึ่งลงมือลงแล้วบอกว่า "หมวกที่ผมสวมเป็นสักก"

พลทหารเรือคนนั้นมีเหตุผลอะไรที่สามารถจะรู้ว่า หมวกที่ตนสวมอยู่เป็นสักก

กตกา

ให้ส่งคำตอบไปถึงผู้จัดการวารสารข้าราชการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ สมัชชวารสารข้าราชการผู้ตอบถูกหมดจะได้รับรางวัล คือส่งวารสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๐ ไปให้เขียนเล่มปกแข็งเงินทองได้ฟรี (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อ)